Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

►**B** **EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 1305/2013**

(2013. gada 17. decembris)

par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005

(OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►**M1**	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1310/2013 (2013 gada 17 decembra)	L 347	865	20.12.2013.
►**M2**	Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 994/2014 (2014. gada 13. maijs)	L 280	1	24.9.2014.
►**M3**	Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1378/2014 (2014. gada 17. oktobris)	L 367	16	23.12.2014.

▼B

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 1305/2013

(2013. gada 17. decembris)

par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 42. pantu un 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Revīzijas palātas atzinumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "KLP 2020. gada perspektīvā: kā risināt nākotnē paredzamās ar pārtiku, dabas resursiem un teritoriālajiem aspektiem saistītās problēmas" ir izklāstītas kopējās lauksaimniecības politikas ("KLP") iespējamās problēmas, mērķi un virzieni pēc 2013. gada. Ņemot vērā par šo paziņojumu notikušās debates, KLP reformai būtu jāstājas spēkā no 2014. gada 1. janvāra. Šai reformai būtu jāaptver visi KLP svarīgākie instrumenti, tostarp Padomes Regula (EK) Nr. 1698/2005 ([1]). Ņemot vērā reformas darbības jomu, ir lietderīgi atcelt Regulu (EK) Nr. 1698/2005 un aizstāt to ar jaunu tekstu.

(2) Lauku attīstības politika būtu jāizveido, lai papildinātu KLP tiešos maksājumus un tirgus pasākumus un tādējādi palīdzētu sasniegt politikas mērķus, kas izklāstīti Līgumā par Eiropas Savienības darbību "LESD"). Šādā lauku attīstības politikā būtu jāiekļauj arī galvenie politikas mērķi, kas izklāstīti Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumā "Eiropa 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei" ("stratēģija "Eiropa 2020" "), un tai vajadzētu būt saskaņā ar vispārējiem ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas mērķiem, kas izklāstīti LESD.

([1]) Padomes regula (EK) Nr. 1698/2005 (2005. gada 20. septembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (OV L 277, 21.10.2005., 1. lpp.).

▼B

(3) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, lauku attīstību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo pastāv saiknes starp lauku attīstību un citiem KLP instrumentiem, lielas atšķirības pastāv starp dažādiem lauku apvidiem un dalībvalstu finanšu līdzekļu limitiem paplašinātajā Savienībā, bet, izmantojot Savienības finanšu daudzgadu garantijas un koncentrējoties uz tās prioritātēm, to var labāk sasniegt Savienības līmenī. Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību ("LES") 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

(4) Lai nodrošinātu lauku apvidu ilgtspējīgu attīstību, ir jākoncentrējas uz ierobežotu skaitu pamatprioritāšu, kuras attiecas uz zināšanu pārnesi un inovācijām lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos, uz lauku saimniecību dzīvotspēju, visa veida lauksaimnieciskās darbības konkurētspēju visos reģionos un inovatīvas lauksaimniecības tehnoloģijas veicināšanu un ilgtspējīgu mežu pārvaldību, pārtikas piegādes ķēdes organizāciju, tostarp lauksamniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, dzīvnieku labturību un riska pārvaldību lauksaimniecībā, ar lauksaimniecību un mežsaimniecību saistīto ekosistēmu atjaunošanu, saglabāšanu un uzlabošanu, resursu efektivitāti, pāreju uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarē un sociālās iekļaušanas, nabadzības mazināšanas un ekonomiskās attīstības sekmēšanu lauku apvidos. To darot, būtu jāņem vērā atšķirīgās situācijas, kas ietekmē lauku apvidus ar dažādiem raksturlielumiem vai dažādas potenciālo saņēmēju kategorijas, un transversālos mērķus, kas saistīti ar inovāciju, vidi, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām. Klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumiem būtu gan jāierobežo emisijas lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, kas rodas no tādām pamatdarbībām kā lopkopība un mēslošanas līdzekļu izmantošana, gan jāsaglabā oglekļa dioksīda piesaistītājsistēmas un jāveicina oglekļa dioksīda piesaiste attiecībā uz zemes izmantojumu, izmaiņām zemes izmantojumā un mežsaimniecību. Savienības lauku attīstības prioritāte, kas saistīta ar zināšanu pārnesi un inovāciju lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos, būtu jāpiemēro horizontāli saistībā ar citām Savienības lauku attīstības prioritātēm.

(5) Savienības lauku attīstības prioritātes būtu jācenšas sasniegt kopsolī ar ilgtspējīgu attīstību un Savienības virzību uz mērķi aizsargāt un uzlabot vidi, kas izklāstīts LESD 11. pantā, ņemot vērā principu "maksā piesārņotājs". Dalībvalstīm būtu jāsniedz informācija par atbalstu klimata pārmaiņu mērķu sasniegšanai, ievērojot ieceri šim nolūkam atvēlēt vismaz 20 % Savienības budžeta, izmantojot Komisijas pieņemtu metodiku.

(6) Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai ("ELFLA") aktivitātēm un darbībām, kuras tas atbalsta, vajadzētu būt saskanīgām un saderīgām ar atbalstu no citiem KLP instrumentiem.

▼B

(7) Lai nodrošinātu lauku attīstības programmu tūlītēju uzsākšanu un efektīvu īstenošanu, ELFLA atbalstam būtu jābalstās uz racionālu administratīvo pamatnosacījumu izpildi. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānovērtē dažu *ex ante* nosacījumu piemērojamība un izpilde. Katrai dalībvalstij būtu jāsagatavo vai nu valsts lauku attīstības programma visai tās teritorijai, vai arī reģionālu programmu kopums, vai gan valsts programma, gan reģionālo programmu kopums. Katrā programmā būtu jānosaka ar Savienības lauku attīstības prioritātēm saistītu mērķu sasniegšanas stratēģija un veicamie pasākumi. Plānošanai būtu jāatbilst Savienības lauku attīstības prioritātēm, vienlaikus pielāgojoties valsts specifikai un papildinot citus Savienības politikas virzienus, jo īpaši lauksaimniecības tirgus politiku, kohēzijas politiku un kopējā zivsaimniecības politiku. Dalībvalstīm, kuras izvēlas izstrādāt reģionālu programmu kopumu, būtu arī jāspēj bez atsevišķa budžeta piešķīruma sagatavot arī valsts sistēmu, lai atvieglotu darba koordināciju starp reģioniem valsts mēroga problēmu risināšanā.

(8) Lai pievērstos īpašām vajadzībām jomās, kuras dalībvalstīm ir īpaši svarīgas, būtu jādod tām iespēja savās lauku attīstības programmās iekļaut tematiskas apakšprogrammas. Tematiskajām apakšprogrammām *inter alia* būtu jāattiecas uz gados jauniem lauksaimniekiem, mazajām saimniecībām, kalnu apgabaliem, īsu piegādes ķēžu izveidi, sievietēm lauku apvidos, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām un bioloģisko daudzveidību. Tematiskās apakšprogrammas būtu jāizmanto arī tam, lai nodrošinātu iespēju dot ieguldījumu to lauksaimniecības nozaru pārstrukturēšanai, kuras spēcīgi ietekmē lauku apvidu attīstību. Lai varētu palielināt konkrētu tematisko apakšprogrammu pasākumu efektivitāti, būtu jāatļauj dalībvalstīm noteikt augstākas atbalsta likmes konkrētām darbībām, uz ko minētās tematiskās apakšprogrammas attiecas.

(9) Lauku attīstības programmās būtu jānorāda attiecīgā apgabala vajadzības un jāizklāsta saskaņota stratēģija to apmierināšanai, ņemot vērā Savienības lauku attīstības prioritātes. Minētajai stratēģijai būtu jābalstās uz mērķu izvirzīšanu. Būtu jānorāda saistība starp apzinātajām vajadzībām, izvirzītajiem mērķiem un to sasniegšanai izvēlētajiem pasākumiem. Lauku attīstības programmās būtu jāiekļauj arī visa informācija, kas vajadzīga, lai novērtētu to atbilstību šīs regulas prasībām.

(10) Lauku attīstības programmās mērķi jānosaka atbilstīgi visām dalībvalstīm kopīgiem mērķa rādītājiem un vajadzības gadījumā - atbilstīgi programmu specifiskajiem rādītājiem. Lai atvieglotu šo uzdevumu, saskaņā ar Savienības lauku attīstības prioritātēm būtu jānosaka jomas, uz kurām šie rādītāji attiecas. Ņemot vērā to, ka Savienības lauku attīstības prioritāte, kas saistīta ar zināšanu pārnesi lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, ir horizontāla prioritāte, pasākumi saskaņā ar šo prioritāti ir jāuzskata par lietderīgiem pārējām Savienības prioritātēm noteikto mērķa rādītāju sasniegšanā.

▼B

(11) Jānosaka daži noteikumi par lauku attīstības programmu plānošanu un pārskatīšanu. Būtu jāparedz vienkāršota procedūra pārskatīšanai, kas neietekmē programmu stratēģiju vai Savienības attiecīgo finansiālo ieguldījumu.

(12) Lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstībai un specializācijai un īpašajām problēmām, ar kurām saskaras mikrouzņēmumi un mazie un vidējie uzņēmumi ("MVU") lauku apvidos, ir vajadzīgs atbilstīgs tehniskās un ekonomiskās sagatavotības līmenis, kā arī lielākas spējas piekļūt zināšanām un informācijai un apmainīties ar tām, tostarp izplatīt lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošanas paraugpraksi. Zināšanu pārneses un informācijas pasākumiem vajadzētu būt ne tikai tradicionālo mācību kursu veidā, bet arī pielāgotiem lauku dalībnieku vajadzībām. Tāpēc būtu jāatbalsta arī darbsemināri, apmācība, demonstrējumu pasākumi, informācijas pasākumi un arī īstermiņa lauku saimniecību un mežu pieredzes apmaiņas programmas un apmeklējumi. Iegūtajām zināšanām un informācijai būtu jādod iespēja lauksaimniekiem, meža tiesiskajiem valdītājiem, personām, kas iesaistītas pārtikas nozarē, un lauku MVU paaugstināt to konkurētspēju un resursefektivitāti un uzlabot to vides rādītājus, vienlaikus veicinot lauku ekonomikas ilgtspēju. Sniedzot atbalstu MVU, dalībvalstis var piešķirt prioritāti MVU, kas saistīti ar lauksaimniecības un mežsaimniecības nozari. Lai nodrošinātu to, ka zināšanu pārneses un informācijas pasākumi palīdz sasniegt minētos rezultātus, būtu jānosaka prasība, ka zināšanu pārneses pakalpojumu sniedzējiem ir visas tam nepieciešamās spējas.

(13) Lauku saimniecību konsultāciju pakalpojumi palīdz lauksaimniekiem, gados jauniem lauksaimniekiem, meža tiesiskajiem valdītājiem, citiem zemes apsaimniekotājiem un MVU lauku apvidos uzlabot ilgtspējīgu saimniekošanu un viņu saimniecības vai uzņēmuma vispārējos darbības rezultātus. Tāpēc būtu jārosina gan šādu pakalpojumu organizēšana, gan tas, lai lauksaimnieki, gados jauni lauksaimnieki, meža tiesiskie valdītāji, citi zemes apsaimniekotāji un MVU izmantotu konsultācijas. Lai uzlabotu piedāvāto konsultāciju kvalitāti un efektivitāti, būtu jāparedz konsultantu kvalifikācijas minimums un regulāra apmācība., Kā paredzēts Regulā (ES) Nr. 1306/2013 ([1]), lauku saimniecību konsultāciju pakalpojumiem būtu jāpalīdz lauksaimniekiem novērtēt viņu lauku saimniecības darbības rezultātus un noteikt nepieciešamos uzlabojumus attiecībā uz tiesību aktos paredzētajām pārvaldības prasībām, labiem lauksaimniecības un vides

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1306/2013 (2013. gada 17. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību (Sk. šā Oficiālā Vēstneša 549. lpp).

▼B

apstākļiem, klimatam un videi labvēlīgu lauksaimniecības praksi, kā izklāstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1307/2013 ([1]), un pasākumiem lauku saimniecību līmenī, kas paredzēti lauku attīstības programmās, kuru mērķis ir lauku saimniecību modernizācija,

konkurētspējas veicināšana, integrācija nozarē, inovācijas, orientācija uz tirgu, kā arī darījumdarbības veicināšana. Lauku saimniecību konsultāciju pakalpojumiem būtu arī jāpalīdz lauksaimniekiem apzināt nepieciešamos uzlabojumus attiecībā uz prasībām līmenī, lai īstenotu 11. panta 3. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/60/EK ("Ūdens pamatdirektīva") ([2]), kā arī prasībām līmenī, lai īstenotu 55. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 110/2009 ([3]) un 14. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/128/EK ([4]), jo īpaši saistībā ar atbilstību integrētās augu aizsardzības vispārīgajiem principiem. Attiecīgā gadījumā konsultācijām būtu jāaptver arī darba vai drošības standarti, kas saistīti ar lauku saimniecībām, kā arī konkrētas konsultācijas lauksaimniekiem, kuri pirmoreiz dibina savu saimniecību. Vajadzētu būt arī iespējai, ka konsultācijas aptver arī gados jaunu lauksaimnieku darbības uzsākšanu, ilgtspējīgu saimniecības ekonomiskās darbības attīstību, vietējās pārstrādes un tirdzniecības jautājumus, kas saistīti ar saimniecības vai uzņēmuma darbības ekonomiskajiem, lauksaimnieciskajiem un vides rādītājiem. Konkrētas konsultācijas var sniegt arī par klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, bioloģisko daudzveidību, ūdens resursu aizsardzību, īsu piegādes ķēžu attīstību, bioloģisko lauksaimniecību un veselības aspektiem lopkopībā. Sniedzot atbalstu MVU, dalībvalstīm ir iespēja piešķirt prioritāti MVU, kas saistīti ar lauksaimniecības un mežsaimniecības nozari. Lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumiem būtu jāpalīdz lauksaimniekiem uzlabot un atvieglot saimniecības pārvaldību.

(14) Savienības vai valsts lauksaimniecības produktu un pārtikas kvalitātes shēmas, tostarp lauku saimniecību sertifikācijas shēmas, sniedz patērētājiem garantijas par produkta kvalitāti un īpašībām vai izmantoto ražošanas procesu, un, pateicoties lauksaimnieku līdzdalībai šādās shēmās, minētajiem produktiem tiek radīta pievienotā vērtība un palielinās to tirdzniecības iespējas. Tāpēc lauksaimnieki un lauksaimnieku grupas būtu jāmudina iesaistīties minētajās shēmās. Lai nodrošinātu ELFLA līdzekļu efektīvu izmantošanu, atbalsts būtu jāpiešķir tikai aktīvajiem lauksaimniekiem Regulas (ES) Nr. 1307/2013 9. panta nozīmē. Ņemot vērā

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1307/2013, (2013. gada 17. decembris) ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 637/2008 un Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 (Sk. šā Oficiālā Vēstneša 608. lpp).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.).

▼B

to, ka uzreiz pēc iesaistīšanās šādās shēmās un pirmajos līdzdalības gados tirgus pilnībā nekompensē no lauksaimnieku līdzdalības izrietošās papildu izmaksas un pienākumus, atbalsts būtu jāpiešķir jaunajiem dalībniekiem, un tam būtu jāaptver laikposms, kas nepārsniedz piecus gadus. Ņemot vērā kokvilnas kā lauksaimniecības produkta specifiku, atbalstam būtu jāaptver arī kokvilnas kvalitātes shēmas. Atbalstam vajadzētu būt pieejamam arī informēšanas un veicināšanas pasākumiem saistībā ar produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes un sertifikācijas shēmas, kas saņem atbalstu, ievērojot šo regulu.

(15) Lai uzlabotu lauku saimniecību un lauku uzņēmumu darbības ekonomiskos un vides rādītājus, palielinātu lauksaimniecības produktu tirdzniecības un pārstrādes nozares efektivitāti, tostarp ierīkotu maza mēroga pārstrādes un tirdzniecības iekārtas saistībā ar īsas piegādes ķēdēm un vietējiem tirgiem, nodrošinātu lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstībai vajadzīgo infrastruktūru un atbalstītu neienesīgos ieguldījumus, kas nepieciešami vides mērķu sasniegšanai, būtu jāsniedz atbalsts materiāliem ieguldījumiem, kas palīdz sasniegt šos mērķus. 2007.-2013. gada plānošanas laikposmā dažādi pasākumi aptvēra dažādas intervences jomas. Lai nodrošinātu vienkāršošanu, kā arī ļautu saņēmējiem izstrādāt un īstenot integrētus projektus ar lielāku pievienoto vērtību, vairākums materiālo ieguldījumu veidu būtu jāapvieno vienā pasākumā. Lai mērķtiecīgāk sadalītu atbalstu, dalībvalstīm būtu jānovirza atbalsts lauku saimniecībām, kuras var pretendēt uz atbalstu par ieguldījumiem, kas saistīti ar saimniecības dzīvotspēju, pamatojoties uz stipro un vājo pušu, iespēju un draudu ("SVID") analīzes rezultātiem. Lai veicinātu gados jaunu lauksaimnieku darbības uzsākšanu, pirmajā reizē vajadzētu būt iespējai piešķirt papildu atbilstības laikposmu, lai ieguldījumi atbilstu Savienības standartiem. Lai sekmētu Savienības jauno standartu īstenošanu, ieguldījumiem, kas saistīti ar atbilstību minētajiem standartiem, vajadzētu būt tiesīgiem uz papildu laikposmu pēc tam, kad tie ir kļuvuši obligāti lauku saimniecībai.

(16) Lauksaimniecības nozare vairāk nekā citas nozares ir pakļauta postījumiem, ko tās ražošanas potenciālam nodara dabas katastrofas, nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi un katastrofāli notikumi. Lai palīdzētu paaugstināt lauku saimniecību ekonomisko dzīvotspēju un konkurētspēju, saskaroties ar šādām katastrofām vai notikumiem, būtu jāsniedz atbalsts, lai palīdzētu lauksaimniekiem atjaunot cietušo lauksaimniecības potenciālu. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai, apvienojot Savienības (jo īpaši riska pārvaldības pasākuma saskaņā ar šo regulu), valsts un privātās kompensāciju shēmas, nenotiktu zaudējumu pārmērīga kompensēšana.

▼B

(17) Lauku apvidu attīstībai ir svarīgi radīt un attīstīt jaunus saimnieciskās darbības veidus, veidojot jaunas lauku saimniecības, dažādojot ar lauksaimniecību nesaistītas darbības, tostarp sniedzot pakalpojumus lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarei; darbības, kas saistītas ar veselības aprūpi, sociālo integrāciju un darbībām tūrismā jomā. Dažādojot ar lauksaimniecību nesaistītas darbības, ir iespējams risināt medījamo resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Lauku saimniecību un uzņēmumu attīstības pasākumam būtu jāatvieglo gados jaunu lauksaimnieku lauksaimniecības uzņēmumu sākotnējā izveide un to lauku saimniecību strukturālā pielāgošana pēc sākotnējās izveides. Turklāt būtu jāveicina lauksaimnieku darbības dažādošana, pievēršoties ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām un ar lauksaimniecību nesaistītu MVU izveidošana un attīstība lauku apvidos. Minētajam pasākumam būtu jāiedrošina arī sieviešu darījumdarbība lauku apvidos. Būtu jāveicina arī to mazo lauku saimniecību attīstība, kas ir potenciāli ekonomiski dzīvotspējīgas. Lai nodrošinātu saskaņā ar minēto pasākumu atbalstāmo jauno saimniecisko darbību dzīvotspēju, atbalsts būtu jāsaista ar nosacījumu, ka tiek iesniegts darījumdarbības plāns. Atbalstam darījumdarbības uzsākšanai būtu jāaptver tikai sākotnējais šādas darījumdarbības posms, un tam nebūtu jākļūst par darbības atbalstu. Tāpēc, ja dalībvalstis izvēlas piešķirt atbalstu pa daļām, tām būtu jāaptver laikposms, kas nepārsniedz piecus gadus. Turklāt, lai rosinātu lauksaimniecības nozares pārstrukturēšanu, atbalsts ikgadēju maksājumu vai vienreizēja maksājuma veidā būtu jāsniedz lauksaimniekiem, kuri ir tiesīgi pretendēt uz atbalstu saistībā ar mazo lauksaimnieku atbalsta shēmu, kas izveidota ar Regulas (ES) Nr. 1307/2013 V sadaļu ("mazo lauksaimnieku atbalsta shēma"), un kuri apņemas nodot visu saimniecību un atbilstīgās tiesības uz maksājumu citam lauksaimniekam.

Lai risinātu gados jaunu lauksaimnieku problēmas, kas saistītas ar zemes pieejamību, dalībvalstīm arī spēj sniegt šo atbalstu, to apvienojot ar citiem atbalsta veidiem, piemēram, izmantojot finanšu instrumentus.

(18) MVU ir Savienības lauku ekonomikas pamats. Lauku saimniecību un ar lauksaimniecību nesaistītu uzņēmumu attīstībai vajadzētu būt vērstai uz nodarbinātības veicināšanu un kvalitatīvu darbvietu izveidošanu lauku apvidos, esošo darbvietu saglabāšanu, nodarbinātības sezonālo svārstību samazināšanu, nelauksaimniecisku nozaru attīstību ārpus lauksaimniecības un lauksaimniecības un pārtikas produktu ražošanu. Vienlaikus tam būtu jāsekmē uzņēmumu integrācija un vietējās starpnozaru saites. Būtu jārosina projekti, kas apvieno lauksaimniecību un lauku tūrismu, veicinot ilgtspējīgu un atbildīgu tūrismu lauku apvidos un dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, kā arī ieguldījumi atjaunojamu energoresursu jomā.

(19) Būtisks elements jebkuros centienos apgūt izaugsmes potenciālu un veicināt lauku apvidu ilgtspēju ir vietējās infrastruktūras un vietējo pamatpakalpojumu izveide lauku apvidos, tostarp brīvā laika pavadīšanas un kultūras pakalpojumi, ciematu atjaunošana un pasākumi, kuru mērķis ir atjaunot un pilnveidot ciematu un

▼B

lauku ainavu kultūras un dabas mantojumu. Tāpēc būtu jāpiešķir atbalsts darbībām ar minēto mērķi, tostarp informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pieejamībai un ātrdarbīga un īpaši ātrdarbīga platjoslas tīkla nodrošināšanai. Saskaņā ar minētajiem mērķiem būtu jārosina tādu pakalpojumu un infrastruktūras izveide, kas veicina sociālo iekļautību un novērš sociālās un ekonomiskās lejupslīdes, kā arī lauku apvidu iedzīvotāju skaita samazināšanās tendences. Lai sasniegtu šāda atbalsta maksimālo efektivitāti, atbalsttiesīgās darbības būtu jāīsteno saskaņā ar pašvaldību un to pamatpakalpojumu attīstības plāniem, ja pastāv šādi plāni, ko izstrādājusi viena vai vairākas lauku pašvaldības. Lai radītu sinerģiju un uzlabotu sadarbību, darbībām būtu attiecīgos gadījumos arī jāveicina saikne starp pilsētām un lauku apvidiem. Dalībvalstīm ir iespēja piešķirt prioritāti sabiedrības virzītu vietējo attīstības partnerību ieguldījumiem un projektiem, kurus pārvalda vietējās sabiedrības organizācijas.

(20) Mežsaimniecība ir neatņemama lauku attīstības daļa, un atbalstam par ilgtspējīgu un klimatam labvēlīgu zemes izmantošanu būtu jāattiecas arī uz meža platību paplašināšanu un ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu. 2007.-2013. gada plānošanas laikposmā dažādi pasākumi aptvēra dažāda veida atbalstu ieguldījumiem mežsaimniecībā un meža apsaimniekošanai. Lai nodrošinātu vienkāršošanu un ļautu saņēmējiem izstrādāt un īstenot integrētus projektus ar lielāku pievienoto vērtību, visu veidu atbalsts ieguldījumiem mežsaimniecībā un meža apsaimniekošanai būtu jāiekļauj vienā pasākumā. Minētajam pasākumam būtu jāaptver meža resursu paplašināšana un uzlabošana, apmežojot zemi un ierīkojot agromežsaimniecības sistēmas, kas ekstensīvu lauksaimniecību apvieno ar mežsaimniecības sistēmām. Tam būtu jāietver arī ugunsgrēkos vai citās dabas katastrofās vai katastrofālos notikumos cietušo mežu atjaunošana un piemēroti profilaktiskie pasākumi; ieguldījumi mežsaimniecības tehnoloģijās un pārstrādē; meža produktu mobilizēšanā un tirdzniecībā, kuru mērķis ir uzlabot meža tiesisko valdītāju darbības ekonomiskos un vides rādītājus; kā arī neienesīgie ieguldījumi, kas uzlabo meža ekosistēmu noturību pret klimata pārmaiņām un ekoloģisko vērtību. Atbalstam nebūtu jākropļo konkurence, un tam nevajadzētu ietekmēt tirgu. Tāpēc būtu jāparedz ierobežojumi attiecībā uz saņēmēju lielumu un juridisko statusu. Apgabalos, kurus dalībvalstis klasificē kā vidējas vai augstas ugunsbīstamības apgabalus, būtu jāparedz ugunsgrēku profilakses pasākumi. Visi profilaktiskie pasākumi būtu jāiekļauj meža aizsardzības plānā. Dabas katastrofai vajadzētu būt zinātniskas sabiedriskas organizācijas oficiāli atzītai, pirms tiek sniegts atbalsts šādam pasākumam, lai atjaunotu cietušā meža potenciālu.

Mežsaimniecības pasākums būtu jāpieņem, ņemot vērā saistības, kuras Savienība un dalībvalstis uzņēmušās starptautiskā līmenī, un tam būtu jābalstās uz dalībvalstu valsts vai reģionāla mēroga meža plāniem vai līdzvērtīgiem instrumentiem, kuros būtu jāņem

▼B

vērā saistības, kas pieņemtas ministru konferencēs par mežu aizsardzību Eiropā. Tam būtu jāveicina Savienības mežu stratēģijas īstenošana saskaņā ar Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas ekonomikas un sociālajai komitejai un Reģionu komitejai "Jauna ES mežu stratēģija: mežiem un mežu sektoriem".

(21) Ražotāju grupas un organizācijas palīdz lauksaimniekiem kopīgi risināt problēmas, ko viņu produktu tirdzniecībā, tostarp vietējos tirgos, rada aizvien pieaugoša konkurence un lejupējo tirgu konsolidācija. Tāpēc būtu jāveicina ražotāju grupu un organizāciju izveide. Lai nodrošinātu ierobežoto finanšu resursu optimālāko izmantojumu, atbalsts būtu jāsaņem tikai ražotāju grupām un organizācijām, kas atbilst MVU definīcijai. Dalībvalstīm ir iespēja piešķirt prioritāti tādu kvalitatīvu produktu ražotāju grupām un organizācijām, uz kuriem attiecas šīs regulas pasākums par lauksaimniecības un pārtikas produktu kvalitātes shēmām. Lai nodrošinātu to, ka ražotāju grupa vai organizācija kļūst par dzīvotspējīgu vienību, kā nosacījums atbalsta sniegšanai ražotāju grupai vai organizācijai būtu jāparedz, ka dalībvalstīm tiek iesniegts darījumdarbības plāns. Lai nepieļautu darbības atbalsta nodrošināšanu un saglabātu atbalsta stimulējošo funkciju, tā maksimālais ilgums būtu jāierobežo līdz pieciem gadiem, sākot no ražotāju grupas vai organizācijas atzīšanas dienas, pamatojoties uz tās darījumdarbības plānu.

(22) Agrovides un klimata maksājumiem būtu jāsaglabā svarīga loma, atbalstot lauku apvidu ilgtspējīgu attīstību un atsaucoties uz sabiedrības pieaugošo pieprasījumu pēc vides pakalpojumiem. Tiem būtu jāturpina mudināt lauksaimniekus un citus zemes apsaimniekotājus kalpot visai sabiedrībai, ieviešot vai turpinot izmantot lauksaimniecības praksi, kas veicina klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām un ir saderīga ar vides, ainavas un tās elementu, dabas resursu, augsnes un ģenētiskās daudzveidības aizsardzību un uzlabošanu. Šajā sakarībā īpaša uzmanība būtu jāvelta ģenētisko resursu saglabāšanai lauksaimniecībā un to lauksaimniecības sistēmu papildu vajadzībām, kurām ir augsta dabas vērtība. Maksājumiem būtu jāpalīdz segt papildu izmaksas un negūtos ienākumus, ko izraisījusi saistību uzņemšanās, un tiem būtu jāattiecas tikai uz saistībām, kas pārsniedz attiecīgos obligātos standartus un prasības saskaņā ar principu "piesārņotājs maksā". Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka maksājumi lauksaimniekiem nerada divkāršu finansējumu saskaņā ar šo regulu un Regulu (ES) Nr. 1307/2013 Daudzās situācijās sinerģija, kas izriet no saistībām, ko kopīgi uzņēmusies lauksaimnieku grupa, palielina labvēlīgo ietekmi uz vidi un klimatu. Tomēr kopīga darbība rada papildu darījumu izmaksas, kas būtu pienācīgi jākompensē. Turklāt, lai nodrošinātu to, ka lauksaimnieki un citi zemes apsaimniekotāji varētu pareizi izpildīt saistības, kuras tie uzņēmušies, dalībvalstīm būtu jācenšas nodrošināt viņiem iespēju apgūt vajadzīgās prasmes un zināšanas.

▼B

Dalībvalstu centieni būtu jāsaglabā 2007.–2013. gada plānošanas laikposma līmenī, un dalībvalstīm vismaz 30 % no kopējā ELFLA ieguldījuma katrai lauku attīstības programmai būtu jātērē saistībā ar klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, kā arī attiecībā uz vides jautājumiem. Šādi izdevumi būtu jāveic ar agrovides un klimata maksājumiem un bioloģiskās lauksaimniecības maksājumiem un maksājumiem apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, maksājumiem mežsaimniecībai, maksājumiem par *Natura 2000* teritorijām un ar atbalstu ar klimatu un vidi saistītiem ieguldījumiem.

(23) Maksājumiem par pāreju uz bioloģisko lauksaimniecību vai tās saglabāšanu būtu jāmudina lauksaimnieki piedalīties šādās programmās, tādējādi atsaucoties uz sabiedrības pieaugošo pieprasījumu izmantot videi nekaitīgas lauksaimniecības metodes un ievērot augstus dzīvnieku labturības standartus. Lai palielinātu ieguvumus bioloģiskās daudzveidības jomā, ko nodrošina bioloģiskās lauksaimniecības pasākums, būtu jāveicina tas, lai lauksaimnieku kolektīvie līgumi vai sadarbība aptvertu lielākas piegulošās teritorijas. Lai izvairītos no lauksaimnieku masveida atgriešanās pie tradicionālās lauksaimniecības, būtu jāatbalsta gan pārejas, gan saglabāšanas pasākumi. Maksājumiem būtu jāpalīdz segt papildu izmaksas un neiegūtos ienākumus, kas izriet no saistību uzņemšanās, un tiem būtu jāattiecas tikai uz saistībām, kas pārsniedz attiecīgos obligātos standartus un prasības. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka maksājumi lauksaimniekiem nerada divkāršu finansējumu saskaņā ar šo regulu un Regulu (ES) Nr. 1307/2013. Lai nodrošinātu ELFLA līdzekļu efektīvu izmantošanu, atbalsts būtu jāpiešķir tikai aktīvajiem lauksaimniekiem Regulas (ES) Nr. 1307/2013 9. panta izpratnē.

(24) Lai veicinātu *Natura 2000* teritoriju efektīvu apsaimniekošanu, būtu jāturpina piešķirt atbalstu lauksaimniekiem un meža tiesiskajiem valdītājiem, lai palīdzētu pārvarēt konkrētas grūtības attiecīgajos apvidos, kurās tās radušās, īstenojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/147/EK ([1]) un Padomes Direktīvu 92/43/EEK ([2]). Lauksaimniekiem būtu jādara pieejams atbalsts arī tam, lai palīdzētu pārvarēt grūtības upju baseinu apgabalos, kas rodas, Ūdens pamatdirektīvu. Atbalsts būtu jāsaista ar konkrētām prasībām, kas izklāstītas lauku attīstības programmā un pārsniedz attiecīgos obligātos standartus un prasības. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka maksājumi lauksaimniekiem nerada divkāršu finansējumu saskaņā ar šo regulu un Regulu (ES) Nr. 1307/2013. Turklāt dalībvalstīm lauku attīstības programmu vispārējā koncepcijā būtu jāņem vērā *Natura 2000* teritoriju īpašās vajadzības.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.)

([2]) Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

▼B

(25) Maksājumiem lauksaimniekiem kalnu apgabalos vai citos apgabalos, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, būtu jārosina arī turpmāk izmantot lauksaimniecības zemi, lai uzturētu laukus, kā arī saglabātu un veicinātu ilgtspējīgas lauksaimniecības sistēmas. Lai nodrošinātu šāda atbalsta efektivitāti, maksājumiem būtu jākompensē lauksaimniekiem neiegūtie ienākumi un papildu izmaksas, kas saistītas ar attiecīgā apgabala grūtībām. Lai nodrošinātu ELFLA līdzekļu efektīvu izmantošanu, atbalsts būtu jāpiešķir tikai aktīvajiem lauksaimniekiem, Regulas (ES) Nr. 1307/2013 9. panta nozīmē.

(26) Lai nodrošinātu Savienības līdzekļu efektīvu izmantošanu un vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem visā Savienībā, kalnu apgabali un apgabali, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, būtu jādefinē saskaņā ar objektīviem kritērijiem. Attiecībā uz apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi, minētajiem kritērijiem vajadzētu būt biofizikāliem un jāpamatojas uz stabiliem zinātniskiem pierādījumiem. Būtu jāpieņem pārejas noteikumi, lai veicinātu maksājumu pakāpenisku izbeigšanu apgabalos, kas šo kritēriju piemērošanas rezultātā vairs netiks uzskatīti par apgabaliem, kuros ir dabas ierobežojumi.

(27) Lauksaimnieki arī turpmāk būtu jāmudina ieviest augstus dzīvnieku labturības standartus, nodrošinot atbalstu lauksaimniekiem, kuri apņemas īstenot lopkopības standartus, kas pārsniedz attiecīgos obligātos standartus. Lai nodrošinātu ELFLA līdzekļu efektīvu izmantošanu, atbalsts būtu jāpiešķir tikai aktīvajiem lauksaimniekiem Regulas (ES) Nr. 1307/2013 9. panta nozīmē.

(28) Būtu jāturpina piešķirt maksājumus meža tiesiskajiem valdītājiem, kuri nodrošina videi vai klimatam labvēlīgus meža saglabāšanas pakalpojumus, uzņemoties saistības veicināt bioloģisko daudzveidību, saglabāt augstvērtīgas meža ekosistēmas, uzlabot to klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās potenciālu un stiprināt mežu aizsargājošo funkciju attiecībā uz augsnes eroziju, ūdens resursu saglabāšanu un dabas katastrofām. Šajā sakarībā īpaša uzmanība būtu jāvelta meža ģenētisko resursu saglabāšanai un stimulēšanai. Būtu jāpiešķir maksājumi par meža vides saistībām, kas pārsniedz valsts tiesību aktos noteiktos attiecīgos obligātos standartus.

(29) Plānošanas laikposmā no 2007. gada līdz 2013. gadam vienīgais sadarbības veids, kas lauku attīstības politikas satvarā tika nepārprotami atbalstīts, bija sadarbība jaunu produktu, procesu un tehnoloģijas izstrādei lauksaimniecības un pārtikas nozarē un mežsaimniecības nozarē. Minētā veida sadarbībai joprojām ir nepieciešams atbalsts, bet tas būtu jāpielāgo, lai labāk atbilstu uz zināšanām balstītas ekonomikas prasībām. Šajā sakarībā vajadzētu būt iespējai saskaņā ar minēto pasākumu finansēt projektus, kurus īsteno viens ekonomikas dalībnieks, ar nosacījumu, ka

▼B

iegūtos rezultātus izplata, tādējādi sasniedzot mērķi izplatīt jaunu praksi, procesus vai produktus. Turklāt ir kļuvis skaidrs, ka, atbalstot daudz plašāka veida sadarbību ar plašāku saņēmēju loku – no mazākiem līdz lielākiem ekonomikas dalībniekiem, – ir iespējams veicināt lauku attīstības politikas mērķu sasniegšanu, palīdzot ekonomikas dalībniekiem lauku apvidos pārvarēt sadrumstalotības radītās ekonomiskās grūtības un trūkumus vides un citās jomās. Tāpēc minētais pasākums būtu jāpaplašina. Mazo ekonomikas dalībnieku atbalstam, kas paredzēts kopīgu darba procesu organizēšanai un iekārtu un resursu kopīgai izmantošanai, būtu jāpalīdz uzturēt to ekonomisko dzīvotspēju, neskatoties uz nelielo darbības mērogu. Atbalstam horizontālai un vertikālai sadarbībai starp piegādes ķēdes dalībniekiem, kā arī noieta veicināšanas pasākumiem vietējā mērogā būtu jāstimulē īsas piegādes ķēdes, vietējo tirgu un vietējās pārtikas piegādes ķēdes ekonomiski racionāla izveide. Atbalstam par vienotu pieeju projektiem un darbībām vides jomā būtu jāpalīdz radīt lielākus un saskaņotākus ieguvumus vides un klimata ziņā, nekā tie, ko var sniegt atsevišķi ekonomikas dalībnieki, kas darbojas bez citu līdzdalības (piemēram, ar metodēm, ko izmanto lielākās vienlaidus zemes platībās).

Šāds atbalsts būtu jāsniedz dažādos veidos. Kopas un tīkli ir īpaši svarīgi pieredzes apmaiņai, kā arī jaunu un specializētu zināšanu, pakalpojumu un produktu attīstībai. Izmēģinājuma projekti ir svarīgi instrumenti, lai pārbaudītu tehnoloģiju, metožu un prakses komerciālo piemērojamību dažādās situācijās un vajadzības gadījumā tos pielāgotu. Darba grupas ir centrālais elements Eiropas inovāciju partnerībā ("EIP") lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai. Vēl viens svarīgs instruments ir vietējās attīstības stratēģijas, kuras darbojas ārpus LEADER vietējās attīstības komponenta un kuras īsteno publiskā un privātā sektora dalībnieki no lauku apgabaliem un pilsētām. Atšķirībā no LEADER pieejas šādas partnerības un stratēģijas iespējams attiecināt tikai uz vienu nozari vai samērā specifiskiem attīstības mērķiem, ietverot iepriekš minētos. Dalībvalstīm ir iespēja piešķirt prioritāti tādu vienību sadarbībai, kurās ir iesaistīti primārie ražotāji. Arī starpnozaru organizācijām būtu jādod tiesības pretendēt uz atbalstu saskaņā ar šo pasākumu. Šāds atbalsts būtu jāierobežo ar septiņu gadu laikposmu, izņemot kolektīvas darbības vides un klimata jomā pienācīgi pamatotos gadījumos.

(30) Mūsdienās lauksaimnieki ir pakļauti arvien pieaugošiem ekonomikas un vides riskiem, ko izraisa klimata pārmaiņas un lielāks cenu svārstīgums. Šajā sakarībā lauksaimniekiem arvien nozīmīgāka kļūst efektīva risku pārvaldība. Tādējādi būtu jāizveido riska pārvaldības pasākums, lai palīdzētu lauksaimniekiem novērst biežāk sastopamos riskus, ar kuriem tie saskaras. Tāpēc ar minēto pasākumu būtu jāpalīdz lauksaimniekiem segt ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmijas, kā arī jāpalīdz ar kopfondu izveidošanu un kompensāciju, ko šādi fondi izmaksā lauksaimniekiem par zaudējumiem, kuri radušies nelabvēlīgu klimatisko apstākļu,

▼B

dzīvnieku vai augu slimību uzliesmojuma, kaitēkļu invāzijas vai vides incidentu rezultātā. Tam būtu jāietver arī ienākumu stabilizācijas instruments kopfonda veidā, lai atbalstītu lauksaimniekus, kuru ienākumi ir stipri samazinājušies. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem visā Savienībā, nepieļautu konkurences kropļojumus un garantētu Savienības starptautisko saistību ievērošanu, būtu jāparedz īpaši nosacījumi attiecībā uz atbalsta piešķiršanu šiem pasākumiem. Lai nodrošinātu ELFLA līdzekļu efektīvu izmantošanu, atbalsts būtu jāpiešķir tikai aktīvajiem lauksaimniekiem Regulas (ES) Nr. 1307/2013 9. panta nozīmē.

(31) LEADER pieeja vietējās attīstības jomā vairāku gadu laikā ir pierādījusi savu efektivitāti lauku apvidu attīstības veicināšanā, ar augšupējo pieeju pilnībā ņemot vērā daudznozaru vajadzības vietējai lauku attīstībai. Tāpēc LEADER būtu jāturpina arī nākotnē, un tās piemērošanai arī turpmāk vajadzētu būt obligātai visās lauku attīstības programmās valsts un/vai reģionālā līmenī.

(32) ELFLA atbalstam LEADER vietējai attīstībai būtu jāaptver arī starpteritoriju sadarbības projekti starp grupām dalībvalsts iekšienē vai starpvalstu sadarbības projekti starp grupām vairākās dalībvalstīs vai sadarbības projekti starp grupām dalībvalstīs un trešās valstīs.

(33) Lai dotu iespēju partneriem lauku apvidos, kas vēl nepiemēro LEADER, veikt izmēģinājumus un sagatavoties vietējās attīstības stratēģijas izstrādei un īstenošanai, būtu jāfinansē arī "LEADER darbības uzsākšanas komplekts". Atbalstam nevajadzētu būt pakļautam nosacījumam, ka jāiesniedz vietējās attīstības stratēģija.

(34) Ieguldījumi ir kopīga iezīme daudziem lauku attīstības pasākumiem saskaņā ar šo regulu, un tie var būt saistīti ar ļoti daudzveidīgām darbībām. Lai nodrošinātu skaidrību minēto darbību īstenošanā, būtu jānosaka daži kopēji noteikumi visiem ieguldījumiem. Minētajos kopīgajos noteikumos būtu jānosaka izdevumu veidi, kurus var uzskatīt par ieguldījumu izdevumiem, un ar tiem būtu jānodrošina, ka atbalstu saņem tikai tie ieguldījumi, kas rada jaunas vērtības lauksaimniecībā. Lai atvieglotu ieguldījumu projektu īstenošanu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmaksāt avansu. Lai nodrošinātu ELFLA atbalsta efektivitāti, taisnīgumu un ilgtspējīgu ietekmi, būtu jāizstrādā noteikumi, ar kuriem nodrošina to, ka ar darbībām saistītie ieguldījumi ir noturīgi un ELFLA atbalsts netiek izmantots konkurences kropļošanai.

▼B

(35) ELFLA vajadzētu būt iespējamam atbalstīt ieguldījumus apūdeņošanā, lai sniegtu ieguvumu saimnieciskajā un vides jomā, ar noteikumu, ka attiecīgās apūdeņošanas ilgtspējīgums ir nodrošināts. Tādējādi katrā gadījumā atbalsts būtu jāpiešķir vienīgi tad, ja ir izstrādāts upes baseina apsaimniekošanas plāns attiecīgajā apvidū, kā noteikts Ūdens pamatdirektīvā, un ja ir jau ieviesta ūdens patēriņa mērīšanas sistēma ieguldījuma līmenī vai tā ir ieviesta kā daļa no ieguldījuma. Ieguldījumiem esošo apūdeņošanas infrastruktūru vai iekārtu uzlabošanā būtu jārada minimāli ieguvumi ūdens resursu izmantošanas efektivitātē, kas izpaustos kā potenciāls ūdens resursu ietaupījums. Ja ūdenstilpnei, kuru skar ieguldījums, rodas slodze attiecībā uz ūdens resursu daudzumu atbilstīgi Ūdens pamatdirektīvai noteiktajai analītiskajai sistēmai, puse no šiem ieguvumiem ūdens resursu izmantošanas efektivitātē būtu jāpārveido reālā ūdens resursu izmantošanas samazinājumā atbalstītā ieguldījuma līmenī, lai samazinātu attiecīgās ūdenstilpnes slodzi. Būtu jānosaka konkrēti gadījumi, kuros nevar piemērot prasības potenciālam vai efektīvam ūdens resursu ietaupījumam vai kuros tās nav vajadzīgas, tostarp attiecībā uz ieguldījumiem ūdens resursu otrreizējā pārstrādē vai otrreizējā izmantošanā. Papildu tam, ka atbalsta ieguldījumus esošo iekārtu uzlabošanā, vajadzētu būt noteikumam, ka ar ELFLA atbalsta ieguldījumus jaunās apūdeņošanas sistēmās, pamatojoties uz vides analīzes konstatējumiem. Tomēr – ar izņēmumiem – atbalstu nevajadzētu piešķirt jaunām apūdeņošanas sistēmām, ja attiecīgā ūdenstilpne jau ir noslogota, jo pastāv ļoti liels risks, ka atbalsta piešķiršana šādos apstākļos pasliktinātu esošās problēmas vides jomā.

(36) Daži platībatkarīgie pasākumi, kas paredzēti šajā regulā, ietver saņēmēju saistības, kuru termiņš ir vismaz pieci gadi. Minētajā laikposmā ir iespējams, ka mainās saimniecības vai saņēmēja situācija. Tāpēc būtu jāparedz noteikumi, kuros izklāstīts, kam būtu jānotiek šādos gadījumos.

(37) Dažos pasākumos saskaņā ar šo regulu ir paredzēts atbalsta piešķiršanas nosacījums, ka saņēmēji uzņemas saistības, kas pārsniedz attiecīgo bāzes līniju, kura noteikta kā obligātie standarti vai prasības. Ņemot vērā iespējamās izmaiņas tiesību aktos saistību laikposmā, kuru rezultātā bāzes līnija var mainīties, būtu jāparedz iespēja pārskatīt attiecīgos līgumus, lai nodrošinātu šā nosacījuma izpildes nepārtrauktību.

(38) Lai nodrošinātu to, ka finanšu līdzekļi lauku attīstībai tiek izmantoti pēc iespējas labāk, un lauku attīstības programmu pasākumus mērķtiecīgi vērstu uz Savienības lauku attīstības prioritātēm, kā arī lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem, dalībvalstīm būtu jāizveido projektu atlases kritēriji. Izņēmums no šā noteikuma būtu jāpieļauj tikai maksājumiem par pasākumiem, kas saistīti ar agrovidi vai klimatu, bioloģisko

▼B

lauksaimniecību, *Natura 2000* un Ūdens pamatdirektīvu, apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, dzīvnieku labturību, meža vides un klimata pakalpojumiem un riska pārvaldību. Piemērojot atlases kritērijus, attiecībā uz darbības apjomu ņem vērā proporcionalitātes principu.

(39) Ar ELFLA tehnisko palīdzību būtu jāatbalsta pasākumi, kas saistīti ar lauku attīstības programmu īstenošanu, tostarp izmaksas, kuras saistītas ar to simbolu un saīsinājumu aizsardzību, ko izmanto Savienības kvalitātes shēmās, līdzdalībai kurās var piešķirt atbalstu saskaņā ar šo regulu, un dalībvalstu izmaksas par to apgabalu robežu noteikšanu, kuros ir dabas ierobežojumi.

(40) Ir pierādīts, ka dažādos programmas īstenošanas posmos iesaistīto valsts tīklu, organizāciju un administrāciju sadarbības tīklu veidošana, ko organizē saistībā ar Eiropas tīklu Lauku attīstībai, spēj veikt ļoti nozīmīgu lomu lauku attīstības programmu kvalitātes uzlabošanā, palielinot ieinteresēto personu iesaisti lauku attīstības pārvaldībā, kā arī informējot plašāku sabiedrību par tās priekšrocībām. Tāpēc tā būtu jāfinansē kā daļa no tehniskās palīdzības Savienības līmenī. Lai ņemtu vērā ar novērtēšanu saistītās īpašās vajadzības, kā daļa no Eiropas tīkla Lauku attīstībai būtu jāizveido Eiropas lauku attīstības novērtēšanas jauda, lai apvienotu visus iesaistītos dalībniekus un tādējādi veicināt pieredzes apmaiņu šajā jomā.

(41) Ar Eiropas inovācijas partnerību (EIP) lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai vajadzētu sekmēt to, lai tiktu sasniegti ar gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi saistītie mērķi, kas noteikti Eiropa 2020. Ir svarīgi, lai tā vienkopus pulcētu visus attiecīgos dalībniekus Savienības, valsts un reģionālajā līmenī, sniedzot dalībvalstīm jaunas idejas, kā saskaņot, vienkāršot un labāk koordinēt esošos instrumentus un ierosmes un vajadzības gadījumā tās papildināt ar jaunām darbībām.

(42) Lai palīdzētu sasniegt EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai izvirzītos mērķus, būtu jāizveido EIP tīkls, kas apvienotu tādu darbību īstenošanā iesaistītās darba grupas, konsultāciju dienestus un pētniekus, kuru mērķis ir inovācijas lauksaimniecībā. Tas būtu jāfinansē kā daļa no tehniskās palīdzības Savienības līmenī.

(43) Dalībvalstīm daļa no katras tehniskajai palīdzībai veltītās lauku attīstības programmas kopējās summas būtu jārezervē, lai finansētu tāda valsts lauku tīkla izveidi un darbību, kas apvienotu lauku attīstībā iesaistītās organizācijas un administrācijas, arī EIP, ar mērķi palielināt to iesaisti programmas īstenošanā un uzlabot lauku attīstības programmu kvalitāti. Šajā nolūkā valstu lauku tīkliem būtu jāsagatavo un jāīsteno rīcības plāns.

▼B

(44) Lauku attīstības programmām būtu jānodrošina novatoriskas darbības, kas veicina resursu ziņā efektīvu, ražīgu lauksaimniecības nozari ar zemu emisiju līmeni, saņemot EIP atbalstu lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai. EIP vajadzētu censties veicināt novatorisku risinājumu ātrāku un plašāku ieviešanu praksē. EIP būtu jārada pievienotā vērtība, uzlabojot gan ar inovācijām saistītu instrumentu izmantošanu un efektivitāti, gan sinerģiju starp tiem. EIP būtu jānovērš nepilnības, labāk sasaistot pētniecību un praktisko lauksaimniecību.

(45) Novatorisku projektu īstenošana saistībā ar EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai būtu jāveic darba grupām, kas apvieno lauksaimniekus, mežu apsaimniekotājus, lauku kopienas, pētniekus, NVO konsultantus, uzņēmumus un citus dalībniekus, kas saistīti ar inovācijām lauksaimniecības nozarē. Lai nodrošinātu to, ka šādu projektu rezultāti labvēlīgi ietekmē nozari kopumā, minētie rezultāti inovāciju un Savienības iekšienē vai ar trešām valstīm veiktas zināšanu apmaiņas jomā būtu jāizplata.

(46) Būtu jānosaka Savienības atbalsta kopējā summa lauku attīstībai saskaņā ar šo regulu laikam no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gada laikposmam. Plānošanas laikposmā pieejamās apropriācijas būtu jāindeksē pēc vienotas likmes.

(47) Lai atvieglotu ELFLA līdzekļu pārvaldību, attiecībā uz publiskajiem izdevumiem dalībvalstīs būtu jānosaka ELFLA ieguldījuma vienota likme atbalstam no ELFLA lauku attīstības plānošanai. Lai ņemtu vērā dažu darbību veidu īpašo nozīmi vai specifiku, tām būtu jānosaka īpašas ieguldījuma likmes. Lai mazinātu specifiskos ierobežojumus, ko rada attīstības pakāpe, nošķirtība un atrašanās uz salām, būtu jānosaka piemērota ELFLA ieguldījuma likme mazāk attīstītajiem reģioniem, LESD minētajiem tālākajiem reģioniem un Egejas jūras nelielajām salām, kā arī pārejas reģioniem.

(48) Dalībvalstīm būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka to lauku attīstības pasākumi ir pārbaudāmi un kontrolējami, un jāievieš piemēroti noteikumi. Šajā nolūkā vadošajai iestādei un maksājumu aģentūrai būtu jāsniedz *ex ante* novērtējums un jāapņemas novērtēt pasākumus visā programmas īstenošanas laikā. Pasākumi, kuros minētais nosacījums nav ievērots, būtu jākoriģē.

(49) Komisijai un dalībvalstīm būtu jāveic visi pasākumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu lauku attīstības programmu pareizu pārvaldību. Šajā sakarībā Komisijai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi un kontrole, un dalībvalstīm būtu jāveic pasākumi, lai garantētu to pārvaldības sistēmu pareizu darbību.

▼B

(50) Par katras lauku attīstības programmas pārvaldību un īstenošanu vajadzētu būt atbildīgai vienai vadošajai iestādei. Tās pienākumi būtu jānorāda šajā regulā. Vadošajai iestādei būtu jādod iespēja daļu savu pienākumu deleģēt, vienlaikus saglabājot atbildību par pārvaldības efektivitāti un pareizību. Ja lauku attīstības programmā ir iekļautas tematiskās apakšprogrammas, vadošajai iestādei būtu jādod iespēja izraudzīties citu iestādi, kas veic attiecīgās apakšprogrammas pārvaldību un īstenošanu saistībā ar finanšu piešķīrumiem, kas tai paredzēti programmā, vienlaikus nodrošinot minēto apakšprogrammu pareizu finanšu pārvaldību. Ja dalībvalsts pārvalda vairāk nekā vienu programmu, lai nodrošinātu saskanību, var izveidot koordinācijas struktūru.

(51) Katra lauku attīstības programma būtu regulāri jāuzrauga, lai sekotu programmas īstenošanai un programmā izvirzīto mērķu izpildes gaitai. Ar ELFLA atbalstu veikto pasākumu ietekmes un lietderīguma uzskatāma parādīšana un uzlabošana ir atkarīga arī no atbilstīgas novērtēšanas, ko veic programmas sagatavošanas un īstenošanas laikā un pēc tās pabeigšanas. Komisijai un dalībvalstīm kopīgi būtu jāizveido uzraudzības un novērtēšanas sistēma ar mērķi uzskatāmi parādīt lauku attīstības politikas īstenošanas progresu un novērtēt tās ietekmi un efektivitāti.

(52) Lai nodrošinātu to, ka informāciju var apkopot Savienības līmenī, minētajā uzraudzības un novērtēšanas sistēmā vajadzētu iekļaut kopīgu rādītāju kopumu. Galvenā informācija par lauku attīstības programmu īstenošanu būtu jāreģistrē un jāsaglabā elektroniski kā līdzeklis datu apkopošanas atvieglošanai. Tāpēc būtu jāpieprasa saņēmējiem sniegt uzraudzībai un novērtēšanai vajadzīgās informācijas minimumu.

(53) Atbildība par programmas uzraudzību būtu jādala starp vadošo iestādi un uzraudzības komiteju, kas izveidota minētajam nolūkam. Uzraudzības komitejai vajadzētu būt atbildīgai par programmas īstenošanas efektivitātes uzraudzību. Šajā nolūkā būtu jāprecizē tās pienākumi.

(54) Veicot programmas uzraudzību, būtu jāsagatavo gada īstenošanas ziņojums, kas jānosūta Komisijai.

(55) Katra lauku attīstības programma būtu jānovērtē, lai uzlabotu tās kvalitāti un pierādītu tās sasniegumus.

▼B

(56) Atbalstam, ko sniedz lauku attīstības pasākumiem saskaņā ar šo regulu, piemēro LESD 107., 108. un 109. pantu. Tomēr, ņemot vērā lauksaimniecības nozares specifiskās iezīmes, minētie LESD noteikumi nebūtu jāpiemēro lauku attīstības pasākumiem, kas saistīti ar darbībām, uz kurām attiecas LESD 42. pants un kuras veic saskaņā ar šo regulu, vai dalībvalstu veiktajiem maksājumiem, kas paredzēti, lai sniegtu valsts papildu finansējumu lauku attīstības darbībām, par kurām piešķirts Savienības atbalsts un uz kurām attiecas LESD 42. pants.

(57) Turklāt, lai nodrošinātu saskaņotību ar lauku attīstības pasākumiem, kuriem ir tiesības pretendēt uz Savienības atbalstu, un lai vienkāršotu procedūras, dalībvalstu veiktie maksājumi, kas paredzēti, lai sniegtu valsts papildu finansējumu lauku attīstības darbībām, par kurām piešķirts Savienības atbalsts un uz kurām attiecas LESD 42. pants, būtu jāiekļauj lauku attīstības programmā novērtēšanai un apstiprinājumam saskaņā ar šīs regulas noteikumiem. Lai nodrošinātu to, ka netiek piešķirts valsts papildu finansējums, ja vien Komisija to nav atļāvusi, attiecīgā dalībvalsts būtu jāattur īstenot tās ierosināto papildu finansējumu lauku attīstībai, kamēr tas nav apstiprināts. Par dalībvalstu veiktajiem maksājumiem, kas paredzēti, lai sniegtu valsts papildu finansējumu lauku attīstības darbībām, par kurām piešķirts Savienības atbalsts un uz kurām LESD 42. pants neattiecas, būtu jāpaziņo Komisijai atbilstīgi LESD 108. panta 3. punktam, ja vien uz tiem neattiecas regula, kas pieņemta atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 994/98 ([1]), un dalībvalstis būtu jāattur tos īstenot, kamēr minētās paziņošanas procedūras rezultātā nav saņemts Komisijas galīgais apstiprinājums.

(58) Lai nodrošinātu kopīgu interešu datu efektīvu un drošu apmaiņu, kā arī lai reģistrētu, saglabātu un pārvaldītu būtisku informāciju un ziņotu par monitoringu un novērtējumu, būtu jāizveido elektroniska informācijas sistēma.

(59) Būtu jāpiemēro Savienības tiesību akti par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK ([2]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 ([3]).

([1]) Padomes Regula (EK) Nr. 994/98 (1998. gada 7. maijs) par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 92. un 93. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu (OV L 142, 14.05.1998., 1. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

▼B

(60) Lai papildinātu vai grozītu atsevišķus nebūtiskus šīs regulas elementus, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu janodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.

(61) Minētais pilnvarojums ir spēkā attiecībā uz: nosacījumiem, saskaņā ar kuriem juridisku personu uzskata par gados jaunu lauksaimnieku un nosaka atvieglojuma laikposmu prasmju apguvei, lauku saimniecību pārvaldības un mežu apsaimniekošanas jomā iegūtās pieredzes apmaiņas programmu un lauku saimniecību un mežu apmeklējumu ilgumu un saturu; tas attiecas arī uz konkrētām Savienības shēmām, uz kurām attiecas 17. panta 1. punkta a) apakšpunkts, un ražotāju grupu un darbību veidu raksturojumu, kas var saņemt atbalstu saskaņā ar 17. panta 2. apakšpunktu, kā arī nosacījumu noteikšanu, lai novērstu konkurences izkropļojumus un diskrimināciju attiecībā uz produktiem un lai komerciālas preču zīmes izslēgtu no atbalsta saņemšanas.

(62) Turklāt minētais pilnvarojums ir spēkā attiecībā uz: darījumdarbības plāna minimālo saturu un kritērijiem, kas dalībvalstīm jāizmanto 19. panta 4. punktā noteikto robežvērtību noteikšanā; apmežošanas un meža platību izveides definēšanu vides prasību minimuma noteikšanu; nosacījumiem, ko piemēro agrovides un klimata saistībām, lai ekstensificētu lopkopību, audzētu vietējās šķirnes, kurām draud izzušana no izmantošanas lauksaimniecībā, vai saglabātu augu ģenētiskos resursus, kurus apdraud ģenētiskā erozija, kā arī darbību noteikšanu, kuras var pretendēt uz atbalstu ģenētisko resursu saglabāšanā, ilgtspējīgā izmantošanā un attīstībā; tas attiecas arī uz aprēķina metodi, kas jāizmanto, lai nepieļautu prakses divkāršu finansēšanu, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1307/2013 43. pantā, saistībā ar agrovides un klimata, bioloģiskās lauksaimniecības, *Natura 2000* un Ūdens pamatdirektīvu; to jomu noteikšanu, kurās dzīvnieku labturības saistības nodrošina augstākus ražošanas metožu standartus; to darbību veidus, kas tiesīgas saņemt atbalstu saskaņā ar meža ģenētisko resursu saglabāšanu un veicināšanu; to izmēģinājuma projektu, kopu, tīklu, īso piegādes ķēžu un vietējo tirgu īpašību noteikšanu, kuriem būs tiesības pretendēt uz atbalstu saskaņā ar sadarbības pasākumu, kā arī nosacījumiem atbalsta piešķiršanai saskaņā ar minētajā pasākumā uzskaitītajiem darbību veidiem.

▼B

(63) Minētais pilnvarojums ir spēkā arī attiecībā uz: kopfondiem izsniegto komerciālo aizņēmumu minimālo un maksimālo termiņu saskaņā ar riska pārvaldības pasākumu atbilstīgi šai regulai; nosacījumiem, kad izmaksas saistībā ar izpirkumnomas līgumiem vai lietotu iekārtu iegādi var uzskatīt par atbilstīgiem ieguldījumu izdevumiem, kā arī atjaunojamo energoresursu infrastruktūras veidu noteikšanu, kas ir tiesīgi pretendēt uz ieguldījumiem; nosacījumiem, ko piemēro saistību pārveidošanai vai pielāgošanai 28., 29., 33.un 34. pantā minēto pasākumu satvarā, kā arī citu situāciju noteikšanai, kurās netiek prasīta palīdzības atmaksāšana. Tas attiecas arī uz I pielikumā noteikto maksimālo apjomu pārskatīšanu; uz nosacījumiem, kad atbalstu, ko Komisija apstiprinājusi saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1698/2005, var iekļaut atbalstā, ko sniedz saskaņā ar šo regulu, tostarp tehnisko palīdzību un atbalstu *ex post* novērtējumiem, lai atvieglotu raitu pāreju no sistēmas, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1698/2005, uz sistēmu, kas izveidota ar šo regulu. Lai ņemtu vērā Līgumu par Horvātijas Republikas pievienošanos, minētajiem deleģētajiem aktiem vajadzības gadījumā attiecībā uz Horvātiju būtu jāaptver arī pāreja no atbalsta lauku attīstībai saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1085/2006 ([1]).

(64) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz lauku attīstības programmu saturu, programmu un to grozījumu apstiprināšanu, programmu apstiprināšanas procedūrām un grafikiem, programmu grozījumu un valsts sistēmas grozījumu apstiprināšanas procedūrām un grafikiem, tostarp to stāšanos spēkā un iesniegšanas biežumu, noteikumiem par maksājumu metodēm attiecībā uz dalībnieku izmaksām saistībā ar darbībām zināšanu nodošanas un informācijas jomā, konkrētiem nosacījumiem par lauku attīstības pasākumu īstenošanu, ar šo regulu izveidoto tīklu struktūru un darbību, informācijas un publicitātes prasībām, monitoringa un novērtēšanas sistēmas pieņemšanu, noteikumiem par informācijas sistēmas darbību un noteikumiem par to, kā iesniedzami gada īstenošanas ziņojumi. Šīs pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([2]).

(65) Notika apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, un 2011. gada 14. decembrī tika pieņemts atzinums ([3]).

(66) Ņemot vērā nepieciešamību ātri sagatavot paredzēto pasākumu īstenošanu, šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

([1]) Padomes Regula (EK) Nr. 1085/2006 (2006. gada 17. jūlijs), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA) (OV L 170, 29.6.2007., 1. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

([3]) OV C 35, 9.2.2012, 1. lpp.

▼B

(67) Jaunā atbalsta shēma, kas paredzēta šajā regulā, aizstāj atbalsta shēmu, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1698/2005. Tāpēc būtu jāatceļ Regula (EK) Nr. 1698/2005,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I SADAĻA

MĒRĶI UN STRATĒĢIJA

I NODAĻA

Priekšmets un definīcijas

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu nosaka vispārīgos noteikumus, kas reglamentē Savienības atbalstu lauku attīstībai, ko finansē no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai ("ELFLA"), kas izveidots ar Regulu (ES) Nr. 1306/2013. Ar to nosaka mērķus, ko palīdz sasniegt lauku attīstības politika, un Savienības lauku attīstības attiecīgās prioritātes. Ar to iezīmē lauku attīstības politikas stratēģisko kontekstu un nosaka pasākumus, kas jāpieņem, lai īstenotu lauku attīstības politiku. Turklāt ar to paredz noteikumus par plānošanu, tīklu veidošanu, pārvaldību, uzraudzību un novērtēšanu, pamatojoties uz dalībvalstu un Komisijas dalītu atbildību, un noteikumus, ar kuriem nodrošina ELFLA koordinēšanu ar citiem Savienības instrumentiem.

2. Šī regula papildina noteikumus, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ([1]) otrajā daļā.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā definīcijas "plānošana", "darbība", "saņēmējs", "sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģija", "publiskie izdevumi", "MVU", "pabeigta darbība" un "finanšu instrumenti" piemēro, kā tās noteiktas vai minētas 2. pantā un "mazāk attīstītie reģioni" un "pārejas reģioni"- kā tās noteiktas Regulas (ES) Nr. 1303/2013 90. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006. (Sk. šā Oficiālā Vēstneša 549. lpp.).

▼B

Turklāt piemēro šādas definīcijas:

a) "plānošana" ir organizēšanas, lēmumu pieņemšanas un finanšu resursu piešķiršanas process vairākos posmos, iesaistot partnerus, ar mērķi uz daudzgadu pamata īstenot kopīgu Savienības un dalībvalstu darbību, lai sasniegtu Savienības lauku attīstības prioritātes;

b) "reģions" ir teritoriāla vienība, kas atbilst Statistiski teritoriālo vienību nomenklatūras 1. vai 2. līmenim (NUTS 1. un 2. līmenim) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1059/2003 ([1]) nozīmē;

c) "pasākums" ir darbību kopums, kas palīdz sasniegt vienu vai vairākas Savienības lauku attīstības prioritātes;

d) "atbalsta likme" ir publiskā ieguldījuma likme darbībā;

e) "darījuma izmaksas" ir papildu izmaksas, kas attiecas uz saistību izpildi, bet nav tieši atbilstīgas uz to īstenošanu, vai kas nav iekļautas izmaksās vai negūtajos ienākumos, ko kompensē tieši un ko var aprēķināt, par pamatu ņemot standarta izmaksas;

f) "lauksaimniecības platība" ir jebkura platība, ko aizņem aramzeme, ilggadīgie zālāji un pastāvīgas ganības vai ilggadīgie stādījumi, kā definēts Regulas (ES) Nr. 1307/2013 4. pantā;

g) "ekonomiskie zaudējumi" ir jebkuras papildu izmaksas, kas radušās lauksaimniekam, veicot ārkārtas pasākumus, lai samazinātu attiecīgā tirgus apgādi, vai jebkuri būtiski produkcijas zaudējumi;

h) "nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi" ir laikapstākļi, piemēram, sals, vētra un krusa, ledus, spēcīgs lietus vai ārkārtīgs sausums, ko var pielīdzināt dabas katastrofai;

i) "dzīvnieku slimības" ir slimības, kuras minētas Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas izstrādātajā dzīvnieku slimību sarakstā vai kuras noteiktas Padomes Lēmuma 2009/470/EK pielikumā ([2]);

j) "vides incidents" ir īpašs piesārņojuma, kontaminācijas vai vides kvalitātes pasliktināšanās gadījums, kurš saistīts ar konkrētu notikumu un kuram ir ierobežota ģeogrāfiskā izplatība, bet kurš neietver parastus vides riskus, kas nav saistīti ar konkrētu notikumu, piemēram, klimata pārmaiņas vai atmosfēras piesārņojumu;

k) "dabas katastrofa" ir dabas izraisīts biotisks vai abiotisks notikums, kura rezultātā tiek ievērojami traucētas lauksaimnieciskās ražošanas sistēmas vai meža struktūras un kurš varētu nodarīt būtisku ekonomisku kaitējumu lauksaimniecības vai mežsaimniecības nozarei;

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi (OV L 154, 21.6.2003., 1. lpp.).

([2]) Padomes Lēmums 2009/470/EK (2009. gada 25. maijs) par izdevumiem veterinārijas jomā (OV L 155, 18.6.2009., 30. lpp.).

▼B

l) "katastrofāls notikums" ir neparedzēts biotisks vai abiotisks notikums, kuru izraisījusi cilvēka darbība un kura rezultātā tiek ievērojami traucētas lauksaimnieciskās ražošanas sistēmas vai meža struktūras, un kurš varētu nodarīt būtisku ekonomisku kaitējumu lauksaimniecības vai mežsaimniecības nozarei;

m) "īsa piegādes ķēde" ir piegādes ķēde, kurā iesaistīts neliels skaits ekonomikas dalībnieku, kuri apņēmušies sadarboties, attīstīt vietējo ekonomiku un uzturēt ciešas ģeogrāfiskās un sociālās attiecības starp ražotājiem, pārstrādātājiem un patērētājiem;

n) "gados jauns lauksaimnieks" ir persona, kas pieteikuma iesniegšanas brīdī ir ne vairāk kā 40 gadus veca, kam ir atbilstīgas profesionālās prasmes un kompetence un kas pirmo reizi dibina lauku saimniecību kā minētās saimniecības vadītājs;

o) "tematiskie mērķi" ir tematiskie mērķi, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 9. pantā;

p) "vienots stratēģiskais satvars" ("VSS") ir vienotais stratēģiskais satvars, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 10. pantā;

q) "kopa" ir neatkarīgu uzņēmumu grupējums, ietverot jaunizveidotu uzņēmumu, mazo, vidējo un lielo uzņēmumu, kā arī konsultāciju sniegšanas struktūru un/vai pētniecības organizācijas–, kas ir veidots tā, lai veicinātu ekonomisko/inovatīvo darbību, stimulējot intensīvu mijiedarbību, veicot aprīkojuma, zināšanu un pieredzes apmaiņu, kā arī sniedzot efektīvu ieguldījumu zināšanu pārnesē, kontaktu veidošanā un informācijas izplatīšanā starp kopas uzņēmumiem;

r) "mežs" ir zemes gabals, kura platība ir vairāk nekā 0,5 hektāri un kurā koku augstums pārsniedz piecus metrus un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki ir spējīgi sasniegt minētās robežvērtības *in situ*, un ar to neapzīmē teritoriju, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai pilsētas zemi, ievērojot 2. punktu.

2. Dalībvalsts vai reģions var izvēlēties piemērot citu "meža" definīciju, nevis to, kas dota 1. punkta r) apakšpunktā, pamatojoties uz spēkā esošajiem valsts tiesību aktiem vai uzskaites sistēmu. Dalībvalstis vai reģioni minēto terminu definē lauku attīstības programmā.

3. Lai nodrošinātu saskaņotu pieeju attieksmē pret saņēmējiem un ņemtu vērā nepieciešamību pēc pielāgošanās laikposma, attiecībā uz gados jauna lauksaimnieka definīciju, kas dota 1. punkta n) apakšpunktā, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu, kuros paredz nosacījumus, ar kuriem juridisku personu var uzskatīt par "gados jaunu lauksaimnieku", un nosaka atvieglojuma laikposmu profesionālo prasmju apguvei.

▼B

II NODAĻA

Pamatuzdevums, mērķi un prioritātes

3. pants

Pamatuzdevums

ELFLA palīdz īstenot stratēģiju "Eiropa 2020", sekmējot ilgtspējīgu lauku attīstību visā Savienībā, papildinot citus KLP instrumentus, kohēzijas politiku un kopējo zivsaimniecības politiku. Tā veicina tādas Savienības lauksaimniecības nozares attīstību, kas ir teritorijas un vides ziņā līdzsvarotāka, klimatam labvēlīgāka, noturīgāka, konkurētspējīgāka un novatoriskāka. Tā veicina arī lauku teritoriju attīstību.

4. pants

Mērķi

KLP vispārējā satvarā atbalsts lauku attīstībai, tostarp pasākumiem pārtikas un nepārtikas nozarē un mežsaimniecībā, palīdz sasniegt šādus mērķus:

a) veicināt lauksaimniecības konkurētspēju;

b) nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un rīcību klimata politikas jomā;

c) panākt lauku ekonomikas un kopienu līdzsvarotu teritoriālo attīstību, tostarp radot un saglabājot nodarbinātību.

5. pants

Savienības lauku attīstības prioritātes

Lai sasniegtu lauku attīstības mērķus, kuri palīdz īstenot stratēģiju "Eiropa 2020" gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei, izmanto šādas sešas Savienības lauku attīstības prioritātes, kuras atspoguļo VSS attiecīgos tematiskos mērķus:

1) veicināt zināšanu pārnesi un inovāciju lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos, īpašu uzmanību pievēršot šādām jomām:

   a) sekmēt inovāciju, sadarbību un zināšanu bāzes izveidi lauku apvidos;

   b) stiprināt saikni starp lauksaimniecību, pārtikas ražošanu un mežsaimniecību un pētniecību un inovāciju, tostarp lai uzlabotu vides apsaimniekošanu un vides stāvokļa rādītājus;

   c) rosināt mūžizglītību un profesionālo apmācību lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē;

▼B

2) uzlabot lauku saimniecību dzīvotspēju un visu lauksaimniecības veidu konkurētspēju visos reģionos un veicināt inovatīvas saimniecību tehnoloģijas un ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, īpašu uzmanību pievēršot šādām jomām:

   a) uzlabot visu lauku saimniecību ekonomiskos rādītājus un veicināt lauku saimniecību pārstrukturēšanu un modernizēšanu, jo īpaši lai pastiprinātu dalību tirgū un virzību uz tirgu, kā arī lai veicinātu lauksaimnieciskās darbības dažādošanu;

   b) atvieglot atbilstīgi kvalificētu lauksaimnieku ienākšanu lauksaimniecības nozarē un jo īpaši paaudžu maiņu;

3) veicināt pārtikas preču aprites organizēšanu, tostarp lauksamniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, dzīvnieku labturību un riska pārvaldību lauksaimniecībā, īpašu uzmanību pievēršot šādām jomām:

   a) primāro ražotāju konkurētspējas uzlabošana, tos labāk integrējot lauksaimniecības pārtikas apritē, izmantojot kvalitātes shēmas, piešķirot papildu vērtību lauksaimniecības produktiem, veicinot noietu vietējos tirgos un izmantojot īsas piegādes ķēdes, ražotāju grupas un organizācijas un starpnozaru organizācijas;

   b) lauku saimniecību riska novēršana un pārvaldības atbalsts;

4) atjaunot, saglabāt un uzlabot ekosistēmas, kas saistītas ar lauksaimniecību un mežsaimniecību, īpašu uzmanību pievēršot šādām jomām:

   a) atjaunot, saglabāt un veicināt bioloģisko daudzveidību (tostarp *Natura 2000* teritorijās un apgabalos, kuros ir dabiskie vai citi specifiski ierobežojumi), un apgabalos ar augstas dabas vērtības lauksaimniecību, kā arī Eiropas ainavu stāvokli;

   b) uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, tostarp mēslošanas līdzekļu un pesticīdu lietošanu;

   c) novērst augsnes eroziju un uzlabot augsnes apsaimniekošanu;

5) veicināt resursu efektīvu izmantošanu un atbalstīt pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarē, īpašu uzmanību pievēršot šādām jomām:

   a) palielināt ūdens izmantošanas efektivitāti lauksaimniecībā;

   b) palielināt enerģijas izmantošanas efektivitāti lauksaimniecībā un pārtikas pārstrādē;

   c) sekmēt atjaunojamo energoresursu, blakusproduktu, atkritumu, atlieku un citu nepārtikas izejvielu piegādi un izmantošanu bioekonomikas vajadzībām;

   d) samazināt siltumnīcefekta gāzu un amonjaka emisijas lauksaimniecībā;

   e) veicināt oglekļa uzglabāšanu un piesaisti lauksaimniecībā un mežsaimniecībā;

▼B

6) veicināt sociālo iekļautību, nabadzības mazināšanu un ekonomisko attīstību lauku apvidos, īpašu uzmanību pievēršot šādām jomām:

a) veicināt dažādošanu, mazu uzņēmumu izveidi un attīstīšanu, kā arī darbvietu radīšanu;

b) sekmēt vietējo attīstību lauku apvidos;

c) uzlabot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) pieejamību, izmantošanu un kvalitāti lauku apvidos.

Visas minētās prioritātes palīdz sasniegt transversālos mērķus inovācijas, vides, klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās jomā. Programmās uzmanību var veltīt arī mazāk nekā sešām prioritātēm, ja tas ir pamatots ar situācijas analīzi attiecībā uz stiprām un vājām pusēm, iespējām un draudiem ("SVID") un *ex ante* novērtējumu. Katrā programmā pievēršas vismaz četrām prioritātēm. Ja dalībvalsts iesniedz valsts programmu un reģionālo programmu kopumu, valsts programmā var pievērsties mazāk nekā četrām prioritātēm.

Lai īstenotu kādu no prioritātēm, programmās var iekļaut arī citas svarīgas jomas, ja tas ir pamatoti un izmērāmi.

II SADAĻA

PLĀNOŠANA

I NODAĻA

Programmu saturs

6. pants

Lauku attīstības programmas

1. ELFLA dalībvalstīs darbojas ar lauku attīstības programmu starpniecību. Ar minētajām programmām īsteno stratēģiju, lai ar III sadaļā minēto pasākumu kopumu īstenotu Savienības lauku attīstības prioritātes. Minēto Savienības prioritāšu sasniegšanai prasa atbalstu no ELFLA.

2. Dalībvalsts var iesniegt vai nu vienu programmu visai tās teritorijai, vai reģionālu programmu kopumu. Vai arī – pienācīgi pamatotos gadījumos – tā var iesniegt valsts programmu un reģionālu programmu kopumu. Ja dalībvalsts iesniedz valsts programmu un reģionālo programmu kopumu, pasākumi un/vai darbību veidi tiek plānoti vai nu valsts, vai reģionālā līmenī, un tiek nodrošināta valsts un reģionālajās programmās iekļauto stratēģiju saskaņotība.

▼B

3. Dalībvalstis, kurām ir reģionālas programmas, var iesniegt apstiprināšanai saskaņā ar 10. panta 2. punktu arī valsts sistēmu, kas satur šo programmu kopējos elementus, neprasot atsevišķu budžeta piešķīrumu.

To dalībvalstu sistēmās, kurās ir reģionālas programmas, var būt arī iekļauta tabula, kurā pa reģioniem un gadiem apkopoti dati par kopējo ELFLA ieguldījumu, kas attiecīgajai dalībvalstij piešķirts attiecībā uz visu plānošanas laikposmu.

7. pants

Tematiskas apakšprogrammas

1. Lai palīdzētu sasniegt Savienības prioritātes lauku attīstības jomā, dalībvalstis savās lauku attīstības programmās var iekļaut tematiskas apakšprogrammas, ar kurām pievēršas konkrētām vajadzībām. Šādas tematiskas apakšprogrammas var attiekties *inter alia* uz:

a) gados jauniem lauksaimniekiem;

b) mazām lauku saimniecībām, kā minēts 19. panta 2. punkta trešajā daļā;

c) kalnu apgabaliem, kā minēts 32. panta 2. punktā;

d) īsām piegādes ķēdēm;

e) sievietēm lauku apvidos;

f) klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām un bioloģisko daudzveidību.

Orientējošs saraksts ar pasākumiem un darbību veidiem, kas ir īpaši svarīgi katrai tematiskajai apakšprogrammai, ir izklāstīts III pielikumā.

2. Tematiskās apakšprogrammas var attiekties arī uz īpašām vajadzībām, kas saistītas ar lauksaimniecības nozaru pārstrukturēšanu un būtiski ietekmē konkrēta lauku apvidus attīstību.

3. Attiecībā uz darbībām, ko atbalsta saskaņā ar tematiskajām apakšprogrammām un kas saistītas ar mazām saimniecībām un īsām piegādes ķēdēm, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām un bioloģisko daudzveidību, II pielikumā noteiktās atbalsta likmes var paaugstināt par 10 papildu procentu punktiem. Attiecībā uz gados jauniem lauksaimniekiem un kalnu apgabaliem maksimālās atbalsta likmes var paaugstināt saskaņā ar II pielikumu. Tomēr maksimālā kombinētā atbalsta likme nepārsniedz 90 %.

8. pants

Lauku attīstības programmu saturs

1. Papildus elementiem, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1303/2013 27. pantā, katrā lauku attīstības programmā iekļauj:

a) *ex ante* novērtējumu, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 55. pantā;

▼B

b) situācijas analīzi, izmantojot SVID analīzi un apzinot vajadzības, kurām jāpievēršas ģeogrāfiskajā apgabalā, uz kuru attiecas programma.

Analīzes struktūrā ir ņemtas vērā Savienības lauku attīstības prioritātes. Īpašas vajadzības, kas saistītas ar vidi, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām un inovāciju, novērtē Savienības lauku attīstības prioritāšu kontekstā, lai noteiktu piemērotāko rīcību šajās trijās jomās katras prioritātes līmenī;

c) stratēģijas aprakstu, kurā uzskatāmi parāda, ka:

i) katrai no programmā ietvertajām Savienības lauku attīstības prioritāšu jomām ir noteikti atbilstīgi mērķi, pamatojoties uz 69. pantā minētajiem kopīgajiem rādītājiem un vajadzības gadījumā arī uz programmai paredzētiem specifiskiem rādītājiem;

ii) attiecībā uz katru no programmā iekļautajām Savienības lauku attīstības prioritāšu jomām ir izvēlētas attiecīgās pasākumu kombinācijas, pamatojoties uz pareizu intervences loģiku, ko papildina a) apakšpunktā minētais *ex ante* novērtējums un b) apakšpunktā minētā analīze;

iii) finanšu resursu piešķīrums programmas pasākumiem ir pamatots un piemērots izvirzīto mērķu sasniegšanai;

iv) ir ņemtas vērā īpašas vajadzības, kas saistītas ar konkrētiem nosacījumiem reģionālā vai apakšreģionālā līmenī, un tās konkrēti risina, izmantojot piemēroti izstrādātas pasākumu kombinācijas vai tematiskās apakšprogrammas;

v) programmā ir iekļauta piemērota pieeja inovācijai ar mērķi sasniegt Savienības lauku attīstības prioritātes, tostarp EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai, kā arī piemērota pieeja videi, ietverot *Natura 2000* teritoriju īpašās vajadzības, un klimata pārmaiņu mazināšanai un pielāgošanās vajadzībām;

vi) ir veikti pasākumi, lai nodrošinātu, ka ir pietiekami daudz padomdevēju, kas var sniegt konsultācijas par normatīvajām prasībām un darbībām inovācijas jomā;

d) attiecībā uz katru *ex ante* nosacījumu, kas noteikts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 19. pantu un XI pielikuma II. daļu par vispārējiem *ex ante* nosacījumiem un saskaņā ar šīs regulas V pielikumu, novērtējumu par to, kuri no *ex ante* nosacījumiem ir piemērojami programmai un kuri no *ex ante* nosacījumiem ir izpildīti partnerattiecību nolīguma un programmas iesniegšanas dienā. Ja piemērojamie *ex ante* nosacījumi nav izpildīti, programmā ietver aprakstu par veicamajām darbībām, atbildīgajām struktūrām un grafiku šādām darbībām saskaņā ar partnerattiecību nolīgumā iesniegto kopsavilkumu.

e) aprakstu par izpildes sistēmu, kas izveidota Regulas (ES) Nr. 1303/2013 21. panta īstenošanas vajadzībām;

f) katra izvēlētā pasākuma aprakstu;

▼B

g) novērtēšanas plānu, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 56. pantā. Dalībvalstis nodrošina pietiekamus resursus, lai apmierinātu vajadzības, kas ir apzinātas, un nodrošinātu pienācīgu uzraudzību un novērtēšanu;

h) finansēšanas plānu, kas ietver:

i) tabulu, kurā saskaņā ar 64. panta 4. punktu ir norādīts katram gadam plānotais kopējais ELFLA ieguldījums. Attiecīgā gadījumā šajā tabulā atsevišķi norāda kopējā ELFLA ieguldījumā paredzētās apropriācijas mazāk attīstītajiem reģioniem un līdzekļus, kas pārvietoti uz ELFLA, piemērojot Regulas (ES) Nr. 1307/2013 7. panta 2. punktu. Plānotais ELFLA gada ieguldījums ir saderīgs ar daudzgadu finanšu shēmu;

ii) tabulu, kurā par katru pasākumu, par katru darbības veidu ar īpašu ELFLA ieguldījuma likmi un attiecībā uz tehnisko palīdzību norāda kopējo plānoto Savienības ieguldījumu un piemērojamā ELFLA ieguldījuma likmi. Attiecīgā gadījumā šajā tabulā atsevišķi norāda ELFLA ieguldījuma likmi mazāk attīstītajiem reģioniem un citiem reģioniem;

i) rādītāju plānu, kurš sadalīts pa prioritāšu jomām un kurā ir ietverti 8. panta 1. punkta c) apakšpunkta i) punktā norādītie mērķi, plānotie iznākumi un plānotie izdevumi katram lauku attīstības pasākumam, kas izvēlēts atbilstīgajā prioritāšu jomā;

j) attiecīgā gadījumā tabulu, kurā norādīts valsts papildu finansējums katram pasākumam saskaņā ar 82. pantu;

k) attiecīgā gadījumā to atbalsta shēmu sarakstu, uz kurām attiecas 81. panta 1. punkts un kas jāizmanto programmu īstenošanā;

l) informāciju par lauku attīstības programmas savstarpēju papildināmību ar pasākumiem, ko finansē ar citiem kopējās lauksaimniecības politikas instrumentiem un no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem ("ESI fondi");

m) programmas īstenošanas kārtību, tostarp:

i) visu 765. panta 2. punktā minēto iestāžu izraudzīšanos, ko veic dalībvalsts, un – informatīvos nolūkos – katras pārvaldības un kontroles struktūras īsu aprakstu;

ii) uzraudzības un novērtēšanas procedūru aprakstu, kā arī uzraudzības komitejas sastāvu;

iii) noteikumus, lai nodrošinātu programmas popularizēšanu, *inter alia* ar 54. pantā minētā valsts lauku tīkla starpniecību;

iv) aprakstu par pieeju, ar ko nosaka principus darbību un vietējās attīstības stratēģiju atlases kritēriju noteikšanai un kurā ņemti vērā attiecīgie mērķi; šajā sakarībā dalībvalstis var paredzēt, ka prioritāti piešķir MVU, kas ir saistīti ar lauksaimniecības un mežsaimniecības nozari;

▼B

v) saistībā ar vietējo attīstību - attiecīgā gadījumā – to mehānismu aprakstu, ar kuru palīdzību nodrošina saskaņotību starp vietējās attīstības stratēģijās paredzētajām darbībām, 35. pantā minēto pasākumu "sadarbība" un 20. pantā minēto pasākumu "pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos", ietverot saikni starp pilsētām un lauku apvidiem;

n) darbības, kas veiktas, lai iesaistītu partnerus, kuri minēti Regulas (ES) Nr. 1303/2013 5. pantā, un partneru apspriešanās rezultātu kopsavilkumu;

o) attiecīgā gadījumā 54. panta 3. punktā minētā valsts lauku tīkla struktūru un noteikumus tā pārvaldībai, kuri būtu tā ikgadējo rīcības plānu pamatā.

2. Ja lauku attīstības programmā ir ietvertas tematiskas apakšprogrammas, katrā apakšprogrammā iekļauj:

a) īpašu situācijas analīzi, kas balstīta uz SVID metodoloģiju un apzinātās vajadzības, kurām jāpievēršas ar attiecīgās apakšprogrammas palīdzību;

b) konkrētos mērķus apakšprogrammu līmenī un pasākumu izvēli, kura pamatojas uz apakšprogrammas intervences loģikas pilnīgu aprakstu, tostarp novērtējumu par mērķu sasniegšanai izvēlēto pasākumu paredzamo ieguldījumu;

c) atsevišķu konkrētu rādītāju plānu ar plānotajiem iznākumiem un plānotajiem izdevumiem katram lauku attīstības pasākumam, kas izvēlēts atbilstīgajā prioritāšu jomā.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem paredz noteikumus par to, kā 1. un 2. punktā aprakstītie elementi norādāmi lauku attīstības programmās un noteikumus 6. panta 3. punktā minēto valsts sistēmu saturam. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

II NODAĻA

Lauku attīstības programmu sagatavošana, apstiprināšana un grozīšana

9. pants

Ex ante *nosacījumi*

Papildus vispārējiem *ex ante* nosacījumiem, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1303/2013 XI pielikuma II daļā, *ex ante* nosacījumus, kas minēti šīs regulas IV pielikumā piemēro ELFLA plānošanai, ja tie attiecas uz programmas prioritātēs uzskaitītajiem konkrētajiem mērķiem un ir tiem piemērojami.

▼B

10. pants

Lauku attīstības programmu apstiprināšana

1. Dalībvalstis iesniedz Komisijai priekšlikumu par katru lauku attīstības programmu, kas satur 8. pantā minēto informāciju.

2. Komisija ar īstenošanas aktu apstiprina katru lauku attīstības programmu.

11. pants

Lauku attīstības programmu grozīšana

Dalībvalstu lūgumus veikt grozījumus programmās apstiprina saskaņā ar šādām procedūrām:

a) Komisija ar īstenošanas aktiem lemj par lūgumiem izdarīt programmā grozījumus, kas attiecas uz:

   i) programmas stratēģijas izmaiņām, kad par vairāk nekā 50 % tiek veiktas izmaiņas jebkurā ar kādu no prioritāšu jomām saistītā kvantitatīvajā mērķī;

   ii) vienam vai vairākiem pasākumiem paredzētās ELFLA ieguldījuma likmes izmaiņām;

   iii) visa Savienības ieguldījuma vai tā ikgadējā sadalījuma programmu līmenī izmaiņām;

b) visos pārējos gadījumos Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, apstiprina lūgumus grozīt programmu. Tie jo īpaši ietver:

   i) pasākumu vai darbību veidu ieviešanu vai atsaukšanu;

   ii) izmaiņas pasākumu aprakstā, tostarp atbilstības nosacījumu izmaiņas;

   iii) līdzekļu pārvietošanu starp pasākumiem, ko īsteno ar dažādām ELFLA ieguldījuma likmēm;

   Tomēr b) apakšpunkta i) un ii) punktā un b) apakšpunkta iii) punktā minētajos gadījumos, ja līdzekļu pārvietošana attiecas uz mazāk nekā 20 % no pasākumam veiktā piešķīruma un mazāk nekā 5 % no ELFLA kopējā ieguldījuma programmā, uzskata, ka apstiprinājums ir sniegts, ja Komisija 42 darbadienu laikā pēc lūguma saņemšanas nav pieņēmusi lēmumu par minēto lūgumu. Minētais termiņš neietver laikposmu, kas sākas nākamajā dienā pēc tam, kad Komisija ir nosūtījusi savus apsvērumus dalībvalstij, un beidzas dienā, kad dalībvalsts ir atbildējusi uz šiem apsvērumiem.

c) Komisijas apstiprinājums nav nepieciešams pareizrakstības vai redakcionāliem labojumiem, kuri neietekmē politikas un pasākumu īstenošanu. Dalībvalstis informē Komisiju par šādiem grozījumiem.

▼B

12. pants

Procedūras noteikumi un termiņi

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka procedūras noteikumus un termiņus attiecībā uz:

a) lauku attīstības programmu un valstu sistēmu apstiprināšanu;

b) lauku attīstības programmu grozījumu priekšlikumu un valsts sistēmu grozījumu priekšlikumu iesniegšanu un apstiprināšanu, tostarp to stāšanos spēkā un iesniegšanas biežumu plānošanas laikposmā.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

III SADAĻA

ATBALSTS LAUKU ATTĪSTĪBAI

1 NODAĻA

Pasākumi

13. pants

Pasākumi

Katru lauku attīstības pasākumu plāno tā, lai tas īpaši veicinātu vienas vai vairāku Savienības lauku attīstības prioritāšu sasniegšanu. Orientējošs saraksts ar pasākumiem, kas ir īpaši svarīgi Savienības prioritātēm, ir dots VI pielikumā.

14. pants

Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi

1. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu attiecas uz profesionālās izglītības un prasmju apguves darbībām, demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem. Profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumi var ietvert mācību kursus, darbsemināru un praktisko apmācību.

Atbalstu var paredzēt arī īstermiņa pieredzes apmaiņai lauku saimniecību pārvaldības un mežu apsaimniekošanas jomā, kā arī lauku saimniecību un mežu apmeklējumiem.

2. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu ir paredzēts personām, kas iesaistītas lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarē, zemes apsaimniekotājiem un citiem ekonomikas dalībniekiem, kas ir MVU, kuri darbojas lauku apvidos.

Atbalsta saņēmējs ir mācību vai citas zināšanu pārneses un informācijas pasākuma sniedzējs.

▼B

3. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu neattiecas uz sagatavošanas vai mācību kursiem, kas ir daļa no standarta izglītības programmas vai sistēmas vidējās vai augstākās izglītības līmenī.

Struktūrām, kas piedāvā zināšanu pārneses un informācijas pakalpojumus, ir šā uzdevuma veikšanai piemērotas spējas personāla kvalifikācijas un regulāras apmācības ziņā.

4. Atbilstīgās izmaksas saskaņā ar šo pasākumu ir zināšanu pārneses vai informācijas pasākuma organizēšanas un īstenošanas izmaksas. Demonstrējumu projektu gadījumā atbalsts var segt arī attiecīgās ieguldījumu izmaksas. Atbilstīgās izmaksas ir arī dalībnieku ceļa, uzturēšanās un dienas naudas izdevumi, kā arī lauksaimnieku aizvietošanas izmaksas. Visas šajā punktā minētās izmaksas atmaksā saņēmējam.

5. Lai nodrošinātu, ka visas lauku saimniecību un mežsaimniecības pieredzes apmaiņas programmas un apmeklējumi ir skaidri nošķirti no līdzīgām darbībām saistībā ar citām Savienības programmām, Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 83. pantu pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz apmaiņas programmu lauku saimniecību pārvaldības un mežu apsaimniekošanas jomā un attiecībā uz lauku saimniecību un mežu apmeklējumu ilgumu un saturu.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem paredz noteikumus par dalībnieku izmaksu segšanas nosacījumiem, tostarp izmantojot parakstītas kvītis vai citus līdzīgus dokumentus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

15. pants

Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi

1. Atbalstu saskaņā ar šo pasākumu piešķir, lai:

a) palīdzētu lauksaimniekiem, gados jauniem lauksaimniekiem, ka definēti šajā regulā, meža tiesiskajiem valdītājiem, citiem zemes apsaimniekotājiem un MVU lauku apvidos izmantot konsultāciju pakalpojumus, kas uzlabotu viņu saimniecības, uzņēmuma un/vai ieguldījuma ekonomiskos un vides rādītājus, kā arī nekaitīgumu klimatam un noturību pret klimata pārmaiņām;

b) veicinātu lauku saimniecību pārvaldības, lauku saimniecību atbalsta un lauku saimniecību konsultāciju pakalpojumu, kā arī mežsaimniecības konsultāciju pakalpojumu organizēšanu, ietverot Lauku saimniecību konsultāciju sistēmu, kas minēta Regulas (ES) Nr. 1306/2013 12.līdz 14. pantā;

c) veicinātu konsultantu apmācību.

2. Šā panta 1. punkta a) un c) apakšpunktā paredzētā atbalsta saņēmējs ir konsultāciju vai mācību pakalpojumu sniedzējs. Atbalstu saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu piešķir iestādei vai struktūrai, kas izvēlēta, lai izveidotu lauku saimniecību pārvaldības, lauku saimniecību atbalsta, lauku saimniecību konsultāciju vai mežsaimniecības konsultāciju pakalpojumus.

▼B

3. Iestādēm vai struktūrām, kas izvēlētas konsultāciju sniegšanai, ir piemēroti resursi, proti, regulāri apmācīts un kvalificēts personāls, pieredze konsultāciju sniegšanā un uzticamība jomās, kurās tās sniedz konsultācijas. Saņēmējus saskaņā ar minēto pasākumu izvēlas, izmantojot uzaicinājumus uz konkursu. Atlases procedūru reglamentē saskaņā ar tiesību aktiem par publisko iepirkumu, un tā ir atvērta gan valsts, gan privātām struktūrām. Tā ir objektīva, un tajā nepiedalās kandidāti, kuriem ir interešu konflikts.

Sniedzot konsultācijas, konsultāciju pakalpojumu sniedzēji ievēro informācijas neizpaušanas saistības, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1306/2013 13. panta 2. punktā.

4. Konsultācijas individuāliem lauksaimniekiem, gados jauniem lauksaimniekiem, kā definēti šajā regulā, un citiem zemes apsaimniekotājiem ir saistītas ar vismaz vienu Savienības lauku attīstības prioritāti un aptver vismaz vienu no šādiem elementiem:

a) lauku saimniecības līmenī pastāvošie pienākumi, kas izriet no likumā noteiktās pārvaldības prasības un/vai labu lauksaimniecības un vides apstākļu standarti, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1306/2013 VI sadaļas I nodaļā;

b) attiecīgā gadījumā klimatam un videi labvēlīga lauksaimniecības prakse, kas noteikta Regulas (ES) Nr. 1307/2013 III sadaļas 3. nodaļā, un lauksaimniecības platības uzturēšana, kas minēta Regulas (ES) Nr. 1307/2013 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā;

c) lauku attīstības programmās paredzēti lauku saimniecības līmenī veicami pasākumi ar mērķi modernizēt lauku saimniecības, veicināt konkurētspēju, panākt nozaru integrāciju, inovāciju un orientāciju uz tirgu, kā arī veicināt darījumdarbību;

d) lauku saimniecību dalībvalstu noteiktās prasības, lai īstenotu 11. panta 3. punktu Ūdens pamatdirektīvā;

e) dalībvalstu noteiktās prasības, lai īstenotu 55. pantu Regulā (EK) Nr. 1107/2009, jo īpaši atbilstība integrētās augu aizsardzības vispārīgajiem principiem, kā minēts 14. pantā Direktīvā 2009/128/EK, vai

f) attiecīgā gadījumā darba drošības standarti vai drošības standarti, kas saistīti ar lauku saimniecību;

g) konkrētas konsultācijas lauksaimniekiem, kuri pirmoreiz dibina savu lauku saimniecību.

Konsultācijas var aptvert arī citus jautājumus, un jo īpaši ar klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos, bioloģisko daudzveidību un ar ūdens aizsardzību saistītu informāciju, kā paredzēts I pielikumā Regulā (ES) Nr. 1307/2013, vai jautājumus, kas saistīti ar lauku saimniecības darbības ekonomiskajiem un vides rādītājiem, tostarp konkurētspējas aspektus. Tās var būt konsultācijas par to, kā veidot īsas piegādes ķēdes, par bioloģisko lauksaimniecību un par veselības aspektiem lopkopībā.

▼B

5. Konsultācijas meža tiesiskajiem valdītājiem ietver vismaz tos attiecīgos pienākumus, kas paredzēti Direktīvās 92/43/EEK, 2009/147/EK un Ūdens pamatdirektīvā. Tās var aptvert arī jautājumus, kas saistīti ar meža saimniecības ekonomiskajiem un vides rādītājiem.

6. Konsultācijas MVU var attiekties uz jautājumiem, kas saistīti ar uzņēmuma ekonomiskajiem un vides rādītājiem.

7. Ja tas ir pienācīgi pamatots un lietderīgi, konsultācijas var daļēji sniegt grupā, vienlaikus ņemot vērā konsultāciju pakalpojumu individuālo klientu apstākļus.

8. Atbalsts saskaņā ar 1. punkta a) un c) apakšpunktu aprobežojas ar maksimālajām summām, kas noteiktas II pielikumā. Atbalstu saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu pakāpeniski samazina ilgākais piecu gadu laikā pēc uzsākšanas.

16. pants

Lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmas

1. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu attiecas uz lauksaimnieku un lauksaimnieku grupu jaunu dalību:

a) kvalitātes shēmās, kas izveidotas saskaņā ar turpmāk minētajām regulām un noteikumiem:

   i) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1151/2012 ([1]);

   ii) Padomes Regula (EK) Nr. 834/2007 ([2]);

   iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 110/2008 ([3]);

   iv) Komisijas Regula (EEK) Nr. 1601/91 ([4]);

   v) Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 II daļa, II sadaļa, I nodaļas 2. iedaļa attiecībā uz vīnu.

b) dalībvalstu atzītās lauksaimniecības produktu, kokvilnas vai pārtikas produktu kvalitātes shēmās, tostarp lauku saimniecību sertifikācijas shēmās, kas atbilst šādiem kritērijiem:

   i) saskaņā ar šādām shēmām saražotā galaprodukta specifika izriet no nepārprotamiem pienākumiem garantēt jebkuru no turpmāk minētā:

      — konkrētas produkta īpašības

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1151/2012 (2012. gada 21. novembris) par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām (OV L 343, 14.12.2012., 1. lpp.).

([2]) Padomes Regula (EK) Nr. 834/2007 (2007. gada 28. jūnijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un par Regulas (EEK) Nr. 2092/91 atcelšanu (OV L 189, 20.7.2007., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 110/2008 (2008. gada 15. janvāris) par stipro alkoholisko dzērienu definīciju, aprakstu, noformējumu, marķējumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1576/89 (OV L 39, 13.2.2008., 16. lpp.).

([4]) Padomes Regula (EEK) Nr. 1601/91 (1991. gada 10. jūnijs), ar ko nosaka vispārīgus noteikumus par aromatizētu vīnu, aromatizētus vīnus saturošu dzērienu un aromatizētus vīnus saturošu kokteiļu definēšanu un to nosaukumu un noformējumu veidošanu (OV L 149, 14.6.1991., 1. lpp.).

▼B

— konkrētas lauksaimniecības vai ražošanas metodes, vai

— galaprodukta kvalitāti, kas ievērojami pārsniedz komerciālo preču standartus attiecībā uz sabiedrības, dzīvnieku vai augu veselību, dzīvnieku labturību vai vides aizsardzību,

ii) shēma ir pieejama visiem ražotājiem,

iii) shēmā ir iekļautas saistošas produkta specifikācijas, un atbilstību šīm specifikācijām pārbauda valsts iestādes vai neatkarīga inspekcijas struktūra,

iv) shēma ir pārredzama un nodrošina produktu pilnīgu izsekojamību; vai

c) brīvprātīgās lauksaimniecības produktu sertifikācijas shēmās, ko dalībvalstis atzinušas par atbilstīgām Savienības paraugprakses pamatnostādnēm attiecībā uz to brīvprātīgās sertifikācijas shēmu darbību, kuras saistītas ar lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem.

2. Šajā pasākumā paredzētais atbalsts var ietvert arī izmaksas, ko rada informācijas un noieta veicināšanas darbības, ko iekšējā tirgū īsteno ražotāju grupas attiecībā uz produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma, kas saņem atbalstu saskaņā ar 1. punktu.

3. Atbalstu saskaņā ar 1. punktu ne ilgāk kā piecus gadus piešķir kā ikgadēju veicināšanas maksājumu, kura lielumu nosaka saskaņā ar pastāvīgo izmaksu līmeni, kas izriet no dalības atbalstītajās shēmās.

Šajā punktā "pastāvīgās izmaksas" ir izmaksas, kas radušās, iesaistoties atbalstāmajā kvalitātes shēmā, un gada iemaksa par dalību šādā shēmā, vajadzības gadījumā arī izdevumi par pārbaudēm, kas vajadzīgas, lai pārbaudītu atbilstību shēmas specifikācijām.

Šā panta vajadzībām "lauksaimnieks" ir aktīvs lauksaimnieks Regulas (ES) Nr. 1307/2013 9. panta nozīmē.

4. Atbalsts nepārsniedz maksimālo atbalsta likmi un summu, kas noteikta II pielikumā.

5. Lai ņemtu vērā jaunus Savienības tiesību aktus, kuri var ietekmēt saskaņā ar šo pasākumu sniegto atbalstu, un lai nodrošinātu atbilstību citiem Savienības instrumentiem attiecībā uz lauksaimniecības pasākumu veicināšanu un lai novērstu konkurences kropļošanu, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu attiecīgi par konkrētām Savienības shēmām, uz kurām attiecas 1. punkta a) apakšpunkts, un par ražotāju grupu īpatnībām un tādu darbību veidiem, par kuriem varētu tikt piešķirts atbalsts saskaņā ar 2. punktu, paredzot nosacījumus, lai novērstu produktu diskrimināciju un noteiktu nosacījumus, pamatojoties uz kuriem atbalsts komerciālām preču zīmēm nebūtu pieejams.

▼B

17. pants

Ieguldījumi materiālajos aktīvos

1. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu attiecas uz materiālajiem un/vai nemateriālajiem ieguldījumiem, kas:

a) uzlabo lauku uzņēmuma vispārējos darbības rādītājus un ilgtspēju;

b) attiecas uz Līguma I pielikumā minēto lauksaimniecības produktu, izņemot zivsaimniecības produktu, vai kokvilnas pārstrādi, tirdzniecību un/vai pilnveidi; ražošanas procesa rezultāts var būt arī produkts, uz kuru minētais pielikums neattiecas;

c) attiecas uz infrastruktūru, kas saistīta ar lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu, tostarp lauku saimniecības un meža zemes pieejamību, zemes konsolidāciju un uzlabošanu, energoapgādi un energotaupību un ūdensapgādi un ūdens resursu taupību; vai

d) ir neienesīgi ieguldījumi, kas saistīti ar agrovides un klimata jomā noteikto mērķu sasniegšanu saskaņā ar šo regulu, tostarp ar bioloģisko daudzveidību, sugu un biotopu saglabāšanās stāvokli, kā arī estētiskās vērtības paaugstināšanu *Natura 2000* teritorijā vai citās augstas dabas vērtības sistēmās, kuras jānosaka programmā.

2. Atbalstu saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu piešķir lauksaimniekiem vai lauksaimnieku grupām.

Ja veic ieguldījumus, lai atbalstītu lauku saimniecības pārstrukturēšanu, dalībvalstis novirza atbalstu lauku saimniecībām saskaņā ar SVID analīzi, kura veikta saistībā ar Savienības lauku attīstības prioritāti "visu veidu lauksaimniecības lauku saimniecību dzīvotspējas un konkurētspējas veicināšana visos reģionos un novatorisku lauksaimniecības tehnoloģiju un mežu ilgtspējīgas pārvaldības veicināšana".

3. Atbalsts saskaņā ar 1. punkta a) un b) apakšpunktu nepārsniedz maksimālās atbalsta likmes, kas noteiktas II pielikumā. Minētās maksimālās likmes var palielināt gados jauniem lauksaimniekiem, kolektīviem ieguldījumiem, tostarp tādiem, kas saistīti ar ražotāju organizāciju apvienošanos, un integrētiem projektiem, kas ietver atbalstu saskaņā ar vairākiem pasākumiem, ieguldījumiem 32. pantā minētajos apgabalos, kuros ir dabas un citi specifiski ierobežojumi, ieguldījumiem, kas saistīti ar darbībām saskaņā ar 28. un 29. pantu, un darbībām, kuras atbalsta no EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai saskaņā ar atbalsta likmēm, kas noteiktas I pielikumā. Tomēr maksimālā kombinētā atbalsta likme nedrīkst pārsniegt 90 %.

4. Atbalstam, ko sniedz saskaņā ar 1. punkta c) un d) apakšpunktu, piemēro II pielikumā noteiktās atbalsta likmes.

5. Atbalstu var sniegt gados jauniem lauksaimniekiem, kas pirmo reizi dibina lauku saimniecību kā saimniecības vadītāji, saistībā ar ieguldījumiem, lai panāktu atbilstību lauksaimniecības ražošanai piemērojamiem Savienības standartiem, tostarp darba drošības jomā. Šādu atbalstu var sniegt, ilgākais, divdesmit četrus mēnešus no dibināšanas dienas.

▼B

6. Ja Savienības tiesību aktos tiek noteiktas jaunas prasības attiecībā uz lauksaimniekiem, atbalstu var piešķirt saistībā ar ieguldījumiem, lai panāktu atbilstību minētajām prasībām, ilgākais, divpadsmit mēnešus no dienas, kad tās kļuva obligātas lauku saimniecībai.

18. pants

Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana

1. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu attiecas uz:

a) ieguldījumiem profilaktiskos pasākumos, kuru mērķis ir mazināt iespējamo dabas katastrofu, nelabvēlīgu klimatisko apstākļu un katastrofālo notikumu sekas;

b) ieguldījumiem dabas katastrofās, no nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības zemes un ražošanas potenciāla atjaunošanā.

2. Atbalstu piešķir lauksaimniekiem vai lauksaimnieku grupām. Atbalstu var piešķirt arī publisko tiesību subjektiem, ja pastāv saikne starp šādu subjektu veiktiem ieguldījumiem un lauksaimnieciskās ražošanas potenciālu.

3. Atbalstu saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu sniedz ar nosacījumu, ka valsts kompetentās iestādes dalībvalstīs ir oficiāli atzinušas, ka dabas katastrofa ir notikusi un ka šī katastrofa vai pasākumi, kas saskaņā ar Padomes Direktīvu 2000/29/EK ([1]) pieņemti, lai izskaustu vai apturētu augu slimību vai kaitēkļu invāziju, ir izraisījuši attiecīgā lauksaimniecības potenciāla iznīcināšanu vismaz 30 % apmērā.

4. Saskaņā ar šo pasākumu nepiešķir atbalstu par dabas katastrofas vai katastrofāla notikuma rezultātā zaudētiem ienākumiem.

Dalībvalstis nodrošina to, ka netiek pieļauta pārmērīga kompensācija, kas varētu rasties, apvienojot šo pasākumu ar citiem valsts vai Savienības atbalsta instrumentiem vai privātām apdrošināšanas shēmām.

5. Atbalsts saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu nepārsniedz maksimālās atbalsta likmes, kas noteiktas II pielikumā.

19. pants

Lauku saimniecību un darījumdarbības attīstība

1. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu attiecas uz:

a) atbalstu jaunizveidotiem uzņēmumiem, ko sniedz:

i) gados jauniem lauksaimniekiem,

ii) ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām lauku apvidos,

iii) mazo lauku saimniecību attīstībai;

([1]) Padomes Direktīva 2000/29/EK (2000. gada 8. maijs) par aizsardzības pasākumiem pret tādu organismu ievešanu, kas kaitīgi augiem vai augu produktiem, un pret to izplatību Kopienā (OV L 169, 10.7.2000. 1. lpp.)

▼B

b) ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā;

c) ikgadējiem vai vienreizējiem maksājumiem lauksaimniekiem, kuri ir tiesīgi pretendēt uz atbalstu saistībā ar mazo lauksaimnieku atbalsta shēmu, kas izveidota ar Regulas (ES) Nr. 1307/2013 V sadaļu ("mazo lauksaimnieku atbalsta shēma"), un kuri neatgriezeniski nodod savu saimniecību citam lauksaimniekam.

2. Atbalstu saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu piešķir gados jauniem lauksaimniekiem.

Atbalstu saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktu piešķir lauksaimniekiem vai lauku saimniecības locekļiem, kas uzsāk ar lauksaimniecību nesaistītas darbības, lauku apvidu mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem un fiziskām personām lauku reģionos.

Atbalstu saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunkta iii) punktu piešķir mazām lauku saimniecībām, kā definējušas dalībvalstis.

Atbalstu saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu piešķir lauku apvidu mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem, fiziskām personām lauku reģionos, kā arī lauksaimniekiem vai lauku mājsaimniecības locekļiem.

Atbalstu saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu piešķir lauksaimniekiem, kuri laikā, kad tie iesniedz atbalsta pieteikumu, vismaz vienu gadu ir tiesīgi piedalīties mazo lauksaimnieku atbalsta shēmā un kuri apņemas visu savu saimniecību un atbilstīgās tiesības uz maksājumu galīgi nodot citam lauksaimniekam. Atbalstu maksā no nodošanas dienas līdz 2020. gada 31. decembrim vai aprēķina atbilstīgi minētajam laikposmam un izmaksā kā vienreizēju maksājumu.

3. Par lauku mājsaimniecības locekli var uzskatīt jebkuru fizisku vai juridisku personu vai fizisku vai juridisku personu grupu neatkarīgi no juridiskā statusa, kas grupai un tās locekļiem noteikts valsts tiesību aktos, izņemot lauku saimniecību strādniekus. Ja juridiska persona vai juridisku personu grupa tiek uzskatīta par lauku mājsaimniecības locekli, šim loceklim atbalsta pieteikuma iesniegšanas laikā ir jāveic lauksaimnieciska darbība lauku saimniecībā.

4. Atbalstu saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu piešķir ar nosacījumu, ka ir iesniegts darījumdarbības plāns. Darījumdarbības plāna īstenošana ir jāuzsāk deviņos mēnešos no dienas, kad pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu.

Attiecībā uz gados jauniem lauksaimniekiem, kas saņem atbalstu, kā noteikts 1. punkta a) apakšpunkta i) punktā, darījumdarbības plānā paredz, ka gados jauns lauksaimnieks atbilst aktīvu lauksaimnieku definīcijai Regulas (ES) Nr. 1307/2013 9. pantā 18 mēnešos pēc saimniecības izveides.

Dalībvalstis nosaka maksimālo un minimālo robežvērtību, kas ļauj lauku saimniecībām saņemt atbalstu saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu un 1. punkta a) apakšpunkta iii) punktu. Minimālā robežvērtība atbalstam, ko sniedz saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu, ir augstāka nekā maksimālā robežvērtība atbalstam, ko sniedz saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunkta iii) punktu. Atbalstu var saņemt tikai saimniecības, kas atbilst mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu definīcijai.

▼B

5. Atbalsts, ko sniedz saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu, izmaksā vismaz divās daļās laikposmā, kas nepārsniedz piecus gadus. Daļas var pakāpeniski samazināt. Tā atbalsta pēdējo daļu, ko sniedz saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunkta i) un ii) punktu, izmaksā ar nosacījumu, ka ir pareizi īstenots darījumdarbības plāns.

6. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā atbalsta maksimālā summa ir noteikta I pielikumā. Tā atbalsta summu, ko sniedz saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu un 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktu, dalībvalstis nosaka, ņemot vērā arī sociāli ekonomisko stāvokli programmas īstenošanas apgabalā.

7. Atbalsts saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu ir vienāds ar 120 % no gada maksājuma, ko saņēmējs ir tiesīgs saņemt saskaņā ar mazo lauksaimnieku atbalsta shēmu.

8. Lai nodrošinātu ELFLA līdzekļu efektīvu un racionālu izmantošanu, Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 90. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem nosaka darījumdarbības plānu minimālo saturu un kritērijus, kas dalībvalstīm jāizmanto, nosakot šā panta 4. punktā minētās robežvērtības.

20. pants

Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos

1. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu jo īpaši attiecas uz:

a) lauku apvidu pašvaldību un ciematu un to pamatpakalpojumu attīstības plānu un ar *Natura 2000* teritorijām un citām augstas dabas vērtības teritorijām saistītu aizsardzības un apsaimniekošanas plānu izstrādi un atjaunināšanu;

b) ieguldījumiem visu veidu maza mēroga infrastruktūras ierīkošanā, uzlabošanā vai paplašināšanā, tostarp ieguldījumiem atjaunojamos energoresursos un enerģijas taupīšanā;

c) platjoslas infrastruktūru, tostarp tās ierīkošanu, uzlabošanu un paplašināšanu, pasīvo platjoslas infrastruktūru un piekļuves nodrošināšanu platjoslas sakariem un valsts e-pārvaldes risinājumiem;

d) ieguldījumiem lauku iedzīvotājiem paredzētu vietējo pamatpakalpojumu, ietverot brīvā laika pavadīšanas iespējas un kultūru, un ar tiem saistītās infrastruktūras ierīkošanā, uzlabošanā un paplašināšanā;

e) ieguldījumiem sabiedriskai lietošanai paredzētā atpūtas infrastruktūrā, tūrisma informācijā un maza mēroga tūrisma infrastruktūrā;

f) pētījumiem un ieguldījumiem, kas saistīti ar ciematu, lauku ainavu un augstas dabas vērtības teritoriju kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu, atjaunošanu un uzlabošanu, arī attiecībā uz sociālekonomiskajiem aspektiem, kā arī darbībām, ar kurām veicina izpratni par vides jautājumiem;

g) ieguldījumiem, kuru mērķis ir darbību pārvietošana un ēku vai citu objektu, kas atrodas lauku apdzīvotajās vietās vai tuvu tām, pārveidošana, lai uzlabotu dzīves kvalitāti vai uzlabotu apdzīvotās vietas vides rādītājus.

▼B

2. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu attiecas tikai uz maza mēroga infrastruktūru, kā definēts katras dalībvalsts programmā. Tomēr lauku attīstības programmās var paredzēt īpašas atkāpes no šā noteikuma ieguldījumiem platjoslas sakaru un atjaunojamu energoresursu jomā. Tādā gadījumā nosaka skaidrus kritērijus, kas nodrošina papildināmību ar atbalstu, ko sniedz saskaņā ar citiem Savienības instrumentiem.

3. Par 1. punktā minētiem ieguldījumiem ir tiesības pretendēt uz atbalstu, ja attiecīgās darbības tiek īstenotas saskaņā ar lauku apvidu pašvaldību un ciematu un to pamatpakalpojumu attīstības plāniem, ja šādi plāni ir izstrādāti, un šie ieguldījumi ir saskanīgi ar jebkuru attiecīgu vietējās attīstības stratēģiju.

21. pants

Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā

1. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu attiecas uz:

a) apmežošanu un meža platību izveidi;

b) agromežsaimniecības sistēmu ierīkošanu;

c) to meža bojājumu profilaksi un atjaunošanu, ko izraisījuši meža ugunsgrēki, dabas katastrofas un katastrofāli notikumi, tostarp kaitēkļu invāzijas un slimību uzliesmojumi un ar klimatu saistīti apdraudējumi;

d) ieguldījumiem, kas uzlabo meža ekosistēmu noturību un ekoloģisko vērtību, kā arī klimata pārmaiņu seku mazināšanas potenciālu;

e) ieguldījumiem mežsaimniecības tehnoloģijās un meža produktu pārstrādē, izmantošanā un tirdzniecībā.

2. Ierobežojumus, kas 22.līdz 26. pantā paredzēti saistībā ar īpašumtiesībām uz mežu, nepiemēro tropu vai subtropu mežiem un ar mežu klātām platībām Azoru salās, Madeirā, Kanāriju salās, Egejas jūras nelielajās salās Padomes Regulas (EEK) Nr. 2019/93 ([1]) nozīmē un Francijas aizjūras departamentos.

Saimniecībām, kuras pārsniedz noteiktu lielumu, kas dalībvalstīm jānosaka programmā, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka ir iesniegta attiecīga informācija, kura iekļauta meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā instrumentā, kas ir saskaņā ar ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, kā tā definēta 1993. gada ministru konferencē par mežu aizsardzību Eiropā.

22. pants

Apmežošana un meža izveide

1. Atbalstu saskaņā ar 21. panta 1. punkta a) apakšpunktu ilgākais uz divpadsmit gadiem piešķir publiskiem un privātiem zemes tiesiskajiem valdītājiem un to apvienībām, un tas attiecas uz ierīkošanas izmaksām un gada piemaksu par hektāru, lai segtu negūtos ienākumus no lauksaimniecības un uzturēšanas izmaksas, ietverot agrotehnisko kopšanu un jaunaudžu kopšanu. Valsts īpašumā esošas zemes gadījumā atbalstu var piešķirt vienīgi tad, ja struktūra, kas šo zemi pārvalda, ir privāta struktūra vai pašvaldība.

([1]) Padomes Regula (EEK) Nr. 2019/93 (1993. gada 19. jūlijs), ar ko nelielajām Egejas jūras salām ievieš īpašus pasākumus attiecībā uz konkrētiem lauksaimniecības produktiem (OV L 184, 27.7.1993., 1. lpp.).

▼B

Atbalsts valsts iestāžu īpašumā esošas zemes apmežošanai vai ātraudzīgiem kokiem sedz tikai ierīkošanas izmaksas.

2. Uz atbalstu var pretendēt gan par lauksaimniecības zemi, gan lauksaimniecībā neizmantojamu zemi. Stādītās sugas ir piemērotas apgabalā valdošajiem vides un klimatiskajiem apstākļiem un atbilst vides prasību minimumam. Atbalsts netiek piešķirts, lai stādītu kokus īscirtmeta atvasājiem, Ziemassvētku eglītes vai ātraudzīgus kokus, ko izmanto enerģijas ražošanai. Apgabalos, kuros apmežošanu apgrūtina slikti augsnes un klimatiskie apstākļi, atbalstu var piešķirt par citu vietējiem apstākļiem piemērotu daudzgadīgu kokaugu sugu, piemēram, krūmu, stādīšanu.

3. Lai nodrošinātu to, ka lauksaimniecības zemes apmežošana ir saskaņā ar vides politikas mērķiem, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu attiecībā uz šā panta 2. punktā minēto vides prasību minimuma noteikšanu.

23. pants

Agromežsaimniecības sistēmu ierīkošana

1. Atbalstu saskaņā ar 21. panta 1. punkta b) apakšpunktu ilgākais uz pieciem gadiem piešķir privātiem zemes tiesiskajiem valdītājiem, pašvaldībām un to apvienībām, un tas attiecas uz ierīkošanas izmaksām un gada piemaksu par hektāru uzturēšanas izmaksu segšanai.

2. Piemērojot šo pantu, "agromežsaimniecības sistēmas" ir zemes izmantojuma sistēmas, kurās koki tiek audzēti lauksaimniecības platībās. Dalībvalstis nosaka minimālo un maksimālo koku skaitu uz vienu hektāru, ņemot vērā vietējos augsnes, klimatiskos un vides apstākļus, mežsaimniecības sugas un vajadzību nodrošināt ilgtspējīgu zemes izmantošanu lauksaimniecībā.

3. Atbalsts nepārsniedz maksimālo atbalsta likmi, kas noteikta II pielikumā.

24. pants

Profilakse un atjaunošana pēc bojājumiem, ko mežam nodarījuši meža ugunsgrēki, dabas katastrofas un katastrofāli notikumi

1. Atbalstu saskaņā ar 21. panta 1. punkta c) apakšpunktu piešķir privāto un publisko mežu tiesiskajiem valdītājiem un citiem privāttiesību subjektiem un publisko tiesību subjektiem un to apvienībām, un tas sedz izmaksas par:

a) aizsardzības infrastruktūras izveidi. Attiecībā uz ugunsdrošības joslām atbalsts var ietvert arī finansējumu, kas palīdz segt uzturēšanas izmaksas. Atbalstu nepiešķir ar lauksaimniecību saistītām darbībām apgabalos, uz kuriem attiecas agrovides saistības;

b) vietējiem, neliela mēroga ugunsgrēku vai citu dabas radītu apdraudējumu profilakses pasākumiem, tostarp par lopu ganību izmantošanu;

c) meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību monitoringa iekārtu un sakaru aprīkojuma ierīkošanu un uzlabošanu; un

▼B

d) ugunsgrēkos un citās dabas katastrofās, ietverot kaitēkļus un slimības, kā arī katastrofālos notikumos un ar klimata pārmaiņām saistītos notikumos cietuša meža potenciāla atjaunošanu.

2. Ja veic kaitēkļu un slimību profilakses pasākumus, attiecīgās katastrofas riskam jābūt pamatotam ar zinātniskiem pierādījumiem un zinātniskas sabiedriskas organizācijas apliecinātam. Attiecīgā gadījumā programmā jāiekļauj saraksts ar to augiem kaitīgo organismu sugām, kas var izraisīt katastrofu.

Atbalsttiesīgās darbības ir saskanīgas ar dalībvalstu izstrādāto meža aizsardzības plānu. Saimniecībām, kuras pārsniedz noteiktu lielumu, kas dalībvalstīm jānosaka programmā, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka tiek iesniegta attiecīga informācija, kura iekļauta meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā instrumentā, kas ir saskaņā ar ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, kā tā definēta 1993. gada ministru konferencē par mežu aizsardzību Eiropā, kurā sīki izklāstīti profilakses mērķi.

Uz atbalstu meža ugunsgrēku profilaksei ir tiesības pretendēt par meža platībām, kas saskaņā ar dalībvalstu izstrādāto meža aizsardzības plānu klasificētas kā vidēja līdz augsta meža ugunsgrēku riska platības.

3. Atbalstu saskaņā ar 1. punkta d) apakšpunktu sniedz ar nosacījumu, ka valsts kompetentās iestādes dalībvalstīs ir oficiāli atzinušas, ka ir notikusi dabas katastrofa un ka šī katastrofa vai pasākumi, kas saskaņā ar Direktīvu 2000/29/EK ir pieņemti, lai izskaustu vai apturētu augu slimību vai kaitēkļu invāziju, ir izraisījuši attiecīgā meža potenciāla iznīcināšanu vismaz 20 % apmērā.

4. Saskaņā ar šo pasākumu nepiešķir atbalstu par dabas katastrofas rezultātā zaudētiem ienākumiem.

Dalībvalstis nodrošina to, ka netiek pieļauta pārmērīga kompensācija, kas varētu rasties, apvienojot šo pasākumu ar citiem valsts vai Savienības atbalsta instrumentiem vai privātām apdrošināšanas shēmām.

25. pants

Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai

1. Atbalstu saskaņā ar 21. panta 1. punkta d) apakšpunktu piešķir fiziskām personām, privāto un publisko mežu tiesiskajiem valdītājiem un citiem privāttiesību subjektiem un publisko tiesību subjektiem un to apvienībām.

2. Ieguldījumu mērķis ir izpildīt saistības attiecībā uz vides mērķiem, ekosistēmas pakalpojumu nodrošināšanu un/vai meža un meža zemes estētisko vērtību paaugstināšanu attiecīgajā teritorijā vai ekosistēmu potenciālu uzlabošanu, lai mazinātu klimata pārmaiņu sekas, neizslēdzot ekonomiskos ieguvumus ilgtermiņā.

▼B

26. pants

Ieguldījumi mežsaimniecības tehnoloģijās un meža produktu pārstrādē, izmantošanā un tirdzniecībā

1. Atbalstu saskaņā ar 21. panta 1. punkta e) apakšpunktu piešķir privātmeža tiesiskajiem valdītājiem, pašvaldībām un to apvienībām un MVU attiecībā uz ieguldījumiem, kas uzlabo mežsaimniecības potenciālu vai ir saistīti ar pārstrādi, izmantošanu un tirdzniecību, kas rada meža produktu pievienoto vērtību. Azoru salās, Madeirā, Kanāriju salās, nelielajās Egejas jūras salās Regulas (EEK) Nr. 2019/93 nozīmē un Francijas aizjūras departamentos atbalstu var piešķirt arī uzņēmumiem, kas nav MVU.

2. Ieguldījumus, kas saistīti ar mežu ekonomiskās vērtības paaugstināšanu, pamato ar paredzamajiem mežu stāvokļa uzlabojumiem vienā vai vairākās saimniecībās, un tie var ietvert ieguldījumus augsnei un resursiem labvēlīgā mežizstrādes tehnikā un praksē.

3. Ieguldījumi, kas saistīti ar koksnes kā izejvielas vai enerģijas avota izmantošanu, attiecas tikai uz visām darba operācijām pirms rūpnieciskās pārstrādes.

4. Atbalsts nepārsniedz maksimālās atbalsta likmes, kas noteiktas II pielikumā.

27. pants

Ražotāju grupu un organizāciju izveide

1. Atbalstu saskaņā ar šo pasākumu piešķir, lai veicinātu ražotāju grupu un organizāciju izveidi lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē ar mērķi:

a) pielāgot tirgus prasībām šādu grupu vai organizāciju locekļu ražošanu un produkciju;

b) kopīgi laist preces tirgū, ietverot to sagatavošanu pārdošanai, pārdošanas centralizēšanu un piegādi vairumpircējiem;

c) izveidot kopīgus noteikumus par ražošanas informāciju, īpaši attiecībā uz ražas novākšanu un pieejamību, un

d) īstenot citus pasākumus, kurus var veikt ražotāju grupas un organizācijas, piemēram, darījumdarbības un tirgvedības prasmju attīstīšana un inovācijas procesu organizēšana un veicināšana.

2. Atbalstu piešķir ražotāju grupām un organizācijām, ko oficiāli atzinusi dalībvalsts kompetentā iestāde, pamatojoties uz darījumdarbības plānu. To piešķir tikai ražotāju grupām un organizācijām, kas ir MVU.

Dalībvalstis pārbauda, vai darījumdarbības plāna mērķi ir sasniegti piecu gadu laikā pēc ražotāju grupas vai organizācijas atzīšanas.

▼B

3. Atbalstu izmaksā kā vienotas likmes atbalstu, kas sadalīts gada maksājumos, ne ilgāk kā piecus gadus pēc dienas, kad ražotāju grupa vai organizācija tika atzīta, pamatojoties uz tās darījumdarbības plānu, un to pakāpeniski samazina. To aprēķina, pamatojoties uz grupas vai organizācijas pārdotās produkcijas gada apjomu. Dalībvalstis pēdējo daļu izmaksā tikai pēc tam, kad ir pārbaudīta darījumdarbības plāna pareiza īstenošana.

Pirmajā gadā dalībvalstis var izmaksāt ražotāju grupai vai organizācijai atbalstu, kas aprēķināts, pamatojoties uz tās locekļu pārdotās produkcijas gada vidējo vērtību trijos gados pirms viņu pievienošanās grupai vai organizācijai. Attiecībā uz ražotāju grupām un organizācijām mežsaimniecības nozarē atbalstu aprēķina, pamatojoties uz grupas locekļu pārdotās produkcijas vidējo vērtību pēdējos piecos gados pirms grupas vai organizācijas atzīšanas, izņemot lielāko un mazāko vērtību.

4. Atbalsts nepārsniedz maksimālās likmes un summas, kas noteiktas I pielikumā.

5. Dalībvalstis var turpināt ražotāju grupām sniegt ar darbības uzsākšanu saistītu atbalstu pat pēc tam, kad tās ir tikušas atzītas kā ražotāju organizācijas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 ([1]) nosacījumiem.

28. pants

Agrovide un klimats

1. Dalībvalstis saskaņā ar šo pasākumu atbalstu dara pieejamu visā to teritorijā saskaņā ar to īpašajām vajadzībām un prioritātēm valsts, reģionālā vai vietējā mērogā. Minētā pasākuma mērķis ir saglabātun veicināt tādas izmaiņas, kas vajadzīgas tādas lauksaimniecības prakses īstenošanai, kura dod pozitīvu ieguldījumu attiecībā uz vidi un klimatu. Minētā pasākuma iekļaušana lauku attīstības programmās ir obligāta valsts un/vai reģionālajā līmenī.

2. Agrovides un klimata maksājumus piešķir lauksaimniekiem, lauksaimnieku grupām vai lauksaimnieku un citu zemes apsaimniekotāju grupām, kuras brīvprātīgi uzņemas veikt darbības, kas ietver vienu vai vairākas agrovides un klimata saistības attiecībā uz lauksaimniecības zemi, kas jādefinē dalībvalstīm, tostarp, bet ne tikai, attiecībā uz lauksaimniecības platību, kas definēta šīs regulas 2. pantā. Ja tas ir pienācīgi pamatots ar vides mērķu sasniegšanas vajadzībām, agrovides un klimata maksājumus drīkst piešķirt citiem zemes apsaimniekotājiem vai zemes apsaimniekotāju grupām.

3. Agrovides un klimata maksājumi sedz tikai tās saistības, kas pārsniedz attiecīgos obligātos standartus, kuri ir noteikti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1306/2013 VI sadaļas I nodaļu, attiecīgos kritērijus un minimālās darbības, kā noteikts, ievērojot Regulas (ES) Nr. 1307/2013 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un iii) punktu, un mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļu lietošanas attiecīgās minimālās prasības, kā arī citas attiecīgas obligātās prasības, kas paredzētas valsts tiesību aktos. Visas šīs obligātās prasības ir noteiktas programmā.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007. (Sk. šā Oficiālā Vēstneša 671. lpp.).

▼B

4. Dalībvalstis cenšas nodrošināt, lai personām, kuras uzņemas saistības veikt darbības saskaņā ar šo pasākumu, tiktu sniegtas šādu darbību īstenošanai vajadzīgās zināšanas un informācija. Tās var to veikt, *inter alia* nodrošinot tādas ekspertu konsultācijas, kas attiecas uz saistībām, un/vai šajā pasākumā paredzēto atbalstu piešķirot ar nosacījumu, ka veikta attiecīga apmācība.

5. Saistības saskaņā ar šo pasākumu uzņemas uz laiku no pieciem līdz septiņiem gadiem. Tomēr, ja tas nepieciešams vēlamo vides ieguvumu sasniegšanai vai saglabāšanai, dalībvalstis konkrētiem saistību veidiem savās lauku attīstības programmās var noteikt ilgāku laikposmu, tostarp paredzot iespēju tās katru gadu pagarināt pēc sākotnējā laikposma beigām. Attiecībā uz jaunām saistībām, kas seko uzreiz pēc sākotnējā laikposmā īstenotajām saistībām, dalībvalstis savās lauku attīstības programmās var noteikt īsāku laikposmu.

6. Maksājumus piešķir katru gadu, un tie kompensē saņēmējiem visas no šīm saistībām izrietošās papildu izmaksas un neiegūtos ienākumus vai daļu no tiem. Vajadzības gadījumā tās var segt arī darījumu izmaksas, kuras nepārsniedz 20 % no maksājuma, kas izmaksāts par agrovides un klimata saistībām. Ja saistības uzņēmušās lauksaimnieku grupas vai lauksaimnieku un citu zemes apsaimniekotāju grupas, maksimālais līmenis ir 30 %.

Aprēķinot pirmajā daļā minētos maksājumus, dalībvalstis atskaita summu, kas vajadzīga, lai novērstu Regulas (ES) Nr. 1306/2013 43. pantā minētās prakses divkāršo finansējumu.

Pienācīgi pamatotos gadījumos atbalstu darbībām, kas saistītas ar vides saglabāšanu, var piešķirt kā vienotas likmes maksājumu vai kā vienreizēju maksājumu par vienu vienību attiecībā uz saistībām atteikties no teritoriju komerciālas izmantošanas, ko aprēķina, pamatojoties uz radītajām papildu izmaksām un neiegūtajiem ienākumiem.

7. Ja tas vajadzīgs pasākuma efektīvas piemērošanas nodrošināšanai, dalībvalstis var izmantot saņēmēju atlases procedūru, kas minēta 49. panta 3. punktā.

8. Atbalsts nepārsniedz maksimālās summas, kas noteiktas I pielikumā.

Saskaņā ar šo pasākumu atbalstu nepiešķir par saistībām, uz kurām attiecas bioloģiskās lauksaimniecības pasākums.

9. Darbībām, uz kurām neattiecas 1.līdz 8. punktā izklāstītie noteikumi, atbalstu var piešķirt saistībām par ģenētisko resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu un attīstību lauksaimniecībā. Šādas saistības var īstenot citi saņēmēji, kas nav minēti 2. punktā.

10. Lai nodrošinātu, ka agrovides un klimata saistības tiek noteiktas saskaņā ar Savienības lauku attīstības prioritātēm, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu attiecībā uz:

a) nosacījumiem, kas piemērojami saistībām paplašināt lopkopību;

▼B

b) nosacījumiem, kas piemērojami saistībām audzēt vietējās šķirnes, kurām draud izzušana no izmantošanas lauksaimniecībā, vai saglabāt tādu augu ģenētiskos resursus, kam draud ģenētiskā erozija; un

c) to darbību noteikšanu, kuras var pretendēt uz atbalstu saskaņā ar 9. punktu.

11. Lai nodrošinātu, ka nepastāv 6. punkta otrajā daļā minētā divkaršā finansējuma iespēja, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 90. pantu, izklāstot izmantojamo aprēķina metodi, tostarp līdzvērtīgu pasākumu gadījumā saskaņā ar 43. pantu Regulā (ES) Nr. 1306/2013.

29. pants

Bioloģiskā lauksaimniecība

1. Atbalstu saskaņā ar šo pasākumu piešķir par lauksaimniecības platības hektāru lauksaimniekiem vai lauksaimnieku grupām, kas uzņemas brīvprātīgi pāriet uz bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodēm, kas definētas Regulā (EK) Nr. 834/2007 un kas ir aktīvi lauksaimnieki Regulas (ES) Nr. 1307/2013 9. panta nozīmē.

2. Atbalstu piešķir tikai par saistībām, kas pārsniedz attiecīgos obligātos standartus, kuri noteikti atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1306/2012 VI sadaļas I nodaļai, attiecīgos kritērijus un darbību minimumu, kuri noteikti, ievērojot 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un iii) punktu Regulā (ES) Nr. TM/2013, attiecīgās mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļu lietošanas minimālās prasības, kā arī citas attiecīgas obligātās prasības, kas noteiktas valsts tiesību aktos. Visas šīs prasības ir noteiktas programmā.

3. Saistības saskaņā ar šo pasākumu uzņemas uz laiku no pieciem līdz septiņiem gadiem. Ja atbalstu piešķir, lai pārietu uz bioloģisko lauksaimniecību, dalībvalstis var noteikt īsāku sākotnējo laikposmu, kas atbilst pārejas laikposmam. Ja atbalstu piešķir, lai saglabātu bioloģisko lauksaimniecību, dalībvalstis savās lauku attīstības programmās var paredzēt iespēju pēc sākotnējā laikposma beigām saistību termiņu katru gadu pagarināt. Tādām jaunām saistībām, kas attiecas uz saglabāšanu un kas seko uzreiz pēc sākotnējā laikposmā īstenotajām saistībām, dalībvalstis savās lauku attīstības programmās var noteikt īsāku laikposmu.

4. Maksājumus piešķir katru gadu, un tie kompensē saņēmējiem visas no šīm saistībām izrietošās papildu izmaksas un neiegūtos ienākumus vai daļu no tiem. Vajadzības gadījumā tie var kompensēt arī darījumu izmaksas, kuru vērtība nepārsniedz 20 % no maksājuma, kas izmaksāts par šīm saistībām. Ja saistības uzņēmušās lauksaimnieku grupas, maksimālais līmenis ir 30 %.

Aprēķinot pirmajā apakšpunktā minētos maksājumus, dalībvalstis atvelk summu, kas vajadzīga, lai novērstu Regulas (ES) Nr. 1307/2013 43. pantā minēto prakses divkāršo finansējumu.

5. Atbalsts nepārsniedz maksimālās summas, kas noteiktas II pielikumā.

▼B

6. Lai nodrošinātu, ka nepastāv 4. punkta otrajā daļā minētā divkāršā finansējuma iespēja, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu, izklāstot izmantojamo aprēķina metodi.

30. pants

Natura 2000 ***un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi***

1. Atbalstu saskaņā ar šo pasākumu piešķir katru gadu par lauksaimniecības platības hektāru vai meža hektāru, lai saņēmējiem kompensētu papildu izmaksas un neiegūtos ienākumus, kas attiecīgajās teritorijās izriet no nelabvēlīgiem faktoriem, kuri saistīti ar Direktīvas 92/43/EEK, Direktīvas 2009/147/EK un Ūdens pamatdirektīvas īstenošanu.

Aprēķinot šajā pasākumā paredzēto atbalstu, dalībvalstis atvelk summu, kas vajadzīga, lai novērstu Regulas (ES) Nr. 1307/2013 43. pantā minēto prakses divkāršo finansējumu.

2. Atbalstu piešķir lauksaimniekiem un privātiem meža tiesiskajiem valdītājiem, un privāto meža tiesisko valdītāju apvienībām. Pienācīgi pamatotos gadījumos to var piešķirt arī citiem zemes apsaimniekotājiem.

3. Atbalstu lauksaimniekiem saistībā ar Direktīvu 92/43/EEK un Direktīvu 2009/147/EK piešķir tikai par nelabvēlīgiem faktoriem, kas izriet no prasībām, kuras pārsniedz labu lauksaimniecības un vides apstākļu uzturēšanu, kā paredzēts Padomes Regulas (ES) Nr. 1306/2013 94. pantā un II pielikumā un attiecīgos kritērijus un darbību minimumu, kas noteikti, ievērojot Regulas (ES) Nr. 1307/2013 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un iii) punktu.

4. Atbalstu lauksaimniekiem saistībā ar Ūdens pamatdirektīvu piešķir tikai attiecībā uz īpašām prasībām, kas:

a) ieviestas ar Ūdens pamatdirektīvu, ir saskaņā ar upju baseinu apsaimniekošanas plānu pasākumu programmām, lai sasniegtu minētajā direktīvā noteiktos vides mērķus, un pārsniedz pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu citus Savienības tiesību aktus ūdens aizsardzības jomā;

b) pārsniedz likumā noteiktās pārvaldības prasības un labu lauksaimniecības un vides apstākļu uzturēšanu, kā paredzēts Regulas (ES) Nr. 1306/2013 VI sadaļas I nodaļā un attiecīgos kritērijos un darbības minimumu, kas noteikti, ievērojot Regulas (ES) Nr. 1307/2013 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) un iii) punktu;

c) pārsniedz aizsardzības līmeni, kuru garantē Savienības tiesību akti, kas bijuši spēkā Ūdens pamatdirektīvas pieņemšanas laikā, kā noteikts minētas direktīvas 4. panta 9. punktā, un

d) nosaka būtiskas zemes izmantojuma izmaiņas un/vai lielus ierobežojumus lauksaimniecības praksē, radot ievērojamu ienākumu zudumu.

▼B

5. Prasības, kas minētas 3. un 4. punktā, norāda programmā.

6. Maksājumus var saņemt par šādām teritorijām:

a) *Natura 2000* lauksaimniecības un meža teritorijas, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK un Direktīvu 2009/147/EK;

b) citas norobežotas dabas aizsardzības teritorijas ar vides radītiem ierobežojumiem, kuri attiecas uz lauksaimniecību, vai meži, kuri palīdz īstenot Direktīvas 92/43/EEK 10. pantu, ar noteikumu, ka vienā lauku attīstības programmā šīs teritorijas nepārsniedz 5 % no noteiktajām *Natura 2000* teritorijām, kuras ietilpst šīs programmas teritoriālajā darbības jomā;

c) lauksaimniecības platības, kas iekļautas upju baseinu apsaimniekošanas plānos saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvu.

7. Atbalsts nepārsniedz maksimālās summas, kas noteiktas I pielikumā.

8. Lai nodrošinātu, ka nepastāv 1. punkta otrajā daļā minētā divkāršā finansējuma iespēja, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu, izklāstot izmantojamo aprēķina metodi.

31. pants

Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi

1. Maksājumus lauksaimniekiem kalnu apgabalos un citos apgabalos, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, piešķir katru gadu par lauksaimniecības platības hektāru, lai lauksaimniekiem pilnībā vai daļēji kompensētu papildu izmaksas un neiegūtos ienākumus, kas saistīti ar lauksaimnieciskās ražošanas ierobežojumiem attiecīgajā apgabalā.

Papildu izmaksas un negūtos ienākumus aprēķina, salīdzinot ar apgabaliem, kurus neietekmē dabas vai citi specifiski ierobežojumi, un ņemot vērā maksājumus atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1307/2013 III sadaļas 3. nodaļai.

Aprēķinot papildu izmaksas un neiegūtos ienākumus, dalībvalstis attiecīgi pamatotos gadījumos var diferencēt maksājuma līmeni, ņemot vērā:

— konstatēto tādu pastāvīgo ierobežojumu apmēru, kuri ietekmē lauksaimniecības darbības;

— lauksaimniecības sistēmu.

2. Maksājumus piešķir lauksaimniekiem, kuri apņemas veikt lauksaimniecisku darbību apgabalos, kas noteikti atbilstīgi 32. pantam un kas ir aktīvi lauksaimnieki Regulas (ES) Nr. 1307/2013 9. panta nozīmē.

3. Maksājumus nosaka starp minimālo un maksimālo summu, kas noteikta II pielikumā. Pienācīgi pamatotos gadījumos šos apjomus drīkst palielināt, ņemot vērā īpašus apstākļus, kas jāpamato lauku attīstības programmās.

▼B

4. Dalībvalstis paredz, ka maksājumus, kuri pārsniedz saimniecības platības robežvērtību, kas jānosaka programmā, pakāpeniski samazina, izņemot gadījumus, kad dotācija sedz tikai minimālo maksājumu par hektāru gadā, kā noteikts II pielikumā.

Attiecībā uz juridisku personu vai fizisku vai juridisku personu grupu dalībvalsts var piemērot maksājumu samazinājumu šo juridisko personu vai grupu locekļu līmenī ar nosacījumu, ka:

a) valsts tiesību akti paredz, ka individuāli locekļi uzņemas tiesības un pienākumus, kas ir salīdzināmi ar individuālu lauksaimnieku tiesībām un pienākumiem, kam ir saimniecības vadītāja statuss, jo īpaši attiecībā uz to ekonomisko, sociālo un nodokļu statusu, un

b) minētie individuālie locekļi ir devuši ieguldījumu attiecīgo juridisko personu vai grupu lauksaimniecības struktūru stiprināšanā.

5. Papildus 2. punktā paredzētajiem maksājumiem saskaņā ar šo pasākumu dalībvalstis no 2014. līdz 2020. gadam var piešķirt maksājumus saņēmējiem apgabalos, kas 2007.–2013. gada plānošanas laikposmā bijuši atbalsttiesīgi saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta a) punkta ii) apakšpunktu. Saņēmējiem, kas pēc 32. panta 3. punktā minētās jaunās robežu noteikšanas vairs nav atbalsttiesīgi, šos maksājumus pakāpeniski samazina ilgākais četru gadu laikposmā. Minētais laikposms sākas ar dienu, kad robežu noteikšana saskaņā ar 33. panta 3. punktu ir pabeigta, un vēlākais 2018. gadā. Minētie maksājumi sākas ar ne vairāk kā 80 % no vidējā maksājuma, kas noteikts programmā 2007.–2013. gada plānošanas laikposmam saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta a) punkta ii) apakšpunktu, un kas beidzas vēlākais 2020. gadā, maksājot summu, kas nepārsniedz 20 %. Kad pakāpeniskas samazināšanas rezultātā maksājuma apjoms sasniedz EUR 25, dalībvalsts var turpināt piešķirt maksājumus šādā apjomā, līdz ir beidzies pakāpeniskas pārtraukšanas laikposms.

Pēc robežu noteikšanas pabeigšanas saņēmēji apgabalos, kuri joprojām ir atbalsttiesīgi, pilnībā saņem šajā pasākumā paredzētos maksājumus.

▼M1

6. Horvātija var piešķirt maksājumus saskaņā ar šo pasākumu saņēmējiem apgabalos, kas noteikti atbilstīgi 32. panta 3. punktam, pat tad, ja minētā punkta trešajā daļā minētā precizēšana vēl nav pabeigta. Precizēšanu pabeidz ne vēlāk kā līdz 2014. gada 31. decembrī. Saņēmējiem apgabalos, kas pēc precizēšanas pabeigšanas vairs nav tiesīgi saņemt atbalstu, turpmākus maksājumus saskaņā ar šo pasākumu vairs nesaņem.

▼B

32. pants

To apgabalu noteikšana, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi

1. Pamatojoties uz 2., 3. un 4. punktu, dalībvalstis nosaka apgabalus, kuros ir tiesības pretendēt uz 31. pantā paredzētajiem maksājumiem, izdalot šādas kategorijas:

a) kalnu apgabali;

▼B

b) apgabali, kuri nav kalnu apgabali un kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi;

c) citi apgabali, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi.

2. Lai varētu pretendēt uz maksājumiem saskaņā ar 31. pantu, kalnu apgabaliem ir raksturīgas ievērojami ierobežotas iespējas izmantot zemi un ievērojami lielākas ražošanas izmaksas, ko izraisa:

a) ļoti sarežģīti klimatiskie apstākļi, kas radušies augstuma dēļ un kuru ietekmē veģetācijas sezona ir ievērojami īsāka;

b) zemākā augstumā – lielākajā daļā attiecīgā apgabala esošās nogāzes, kuras ir pārāk stāvas, lai izmantotu tehniku, vai kurās jāizmanto ļoti dārgas speciālas iekārtas, vai kurās pastāv abi minētie faktori, ja ierobežojumi, kas izriet no katra faktora atsevišķi, nav pārāk izteikti, bet abi kopā rada līdzvērtīgus ierobežojumus.

Apgabalus uz ziemeļiem no 62. paralēles un dažus piegulošos apgabalus uzskata par kalnu apgabaliem.

3. Lai varētu pretendēt uz maksājumiem saskaņā ar 31. pantu, apgabalus, kas nav kalnu apgabali, uzskata par apgabaliem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi, ja vismaz 60 % lauksaimniecības platības atbilst vismaz vienam no III pielikumā minētajiem kritērijiem saskaņā ar norādīto robežvērtību.

Šo nosacījumu ievērošanu nodrošina vietējās administratīvās vienības (LAU2 līmenī) vai skaidri norobežotas vietējās vienības līmenī, kura aptver vienu nepārprotami vienlaidu ģeogrāfisko apgabalu ar nosakāmu ekonomisko un administratīvo identitāti.

Nosakot to apgabalu robežas, uz kuriem attiecas šis punkts, dalībvalstis veic precizēšanu, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, ar mērķi neiekļaut apgabalus, kuros ir dokumentēti pirmajā daļā minētie būtiskie dabas ierobežojumi, bet kuros tie ir pārvarēti ar ieguldījumiem vai saimniecisko darbību, vai pierādījumiem par normālu zemes ražīgumu, vai ja 31. panta 1. punktā minētie zaudētie ienākumi vai papildu izmaksas tiek kompensētas ar ražošanas metodēm vai lauksaimniecības sistēmām.

4. Apgabali, kas nav minēti 2. un 3. punktā, var pretendēt uz maksājumiem saskaņā ar 31. pantu, ja tos ietekmē specifiski ierobežojumi un ja zemes apsaimniekošana ir jāturpina, lai saglabātu vai uzlabotu vidi, uzturētu laukus un saglabātu apgabala tūrisma potenciālu vai aizsargātu krasta līniju.

Apgabali, kuros ir specifiski ierobežojumi, aptver lauksaimniecības platības, kurās dabīgie ražošanas apstākļi ir līdzīgi, un to kopējais apmērs nepārsniedz 10 % no attiecīgās dalībvalsts platības.

Turklāt šajā punktā paredzētos maksājumus var attiecināt arī, ja:

— vismaz 60 % no lauksaimniecības platības atbilst vismaz diviem kritērijiem, kas minēti III pielikumā, – katrs ne ne vairāk kā 20 % apmērā no norādītās robežvērtības, vai

▼B

— vismaz 60 % no lauksaimniecības platības veido platības, kas atbilst vismaz vienam no III pielikumā minētajiem kritērijiem norādītajā robežvērtībā un teritorijās, kas atbilst vismaz diviem no III pielikumā minētajiem kritērijiem – katrs ne vairāk kā 20 % apmērā no norādītās robežvērtības.

Šo nosacījumu ievērošanu nodrošina vietējās administratīvās vienības LAU2 līmenī vai skaidri norobežotas vietējās vienības līmenī, kura aptver vienu nepārprotami vienlaidu ģeogrāfisko apgabalu ar nosakāmu ekonomisko un administratīvo identitāti. Nosakot to apgabalu robežas, uz kuriem attiecas šī daļa, dalībvalstis veic precizēšanu, kā minēts 32. panta 3. punktā. Platības, ko uzskata par atbilstīgām saskaņā ar šo daļu, ņem vērā, rēķinot otrajā daļā minēto 10 % ierobežojumu.

Atkāpjoties no minētā, pirmā daļa neattiecas uz dalībvalsti, kuras visa teritorija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1698/2005 un Regulu (EK) Nr. 1257/1999 tiek uzskatīta par apgabalu ar stipri nelabvēlīgiem dabas apstākļiem.

5. Dalībvalstis lauku attīstības programmām pievieno:

a) esošās vai grozītās robežas saskaņā ar 2. un 4. punktu;

b) jaunās apgabalu robežas, kā minēts 3. punktā.

33. pants

Dzīvnieku labturība

1. Dzīvnieku labturības maksājumus saskaņā ar šo pasākumu piešķir lauksaimniekiem, kuri brīvprātīgi uzņemas veikt darbības, kas ietver vienas vai vairākas dzīvnieku labturības saistības, un kuri ir aktīvi lauksaimnieki Regulas (ES) Nr. 1307/2013 9. panta nozīmē.

2. Dzīvnieku labturības maksājumi sedz tikai tās saistības, kas pārsniedz attiecīgos obligātos standartus, kuri noteikti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1306/2013 VI sadaļas I nodaļu, un citas attiecīgas obligātās prasības. Šīs attiecīgās prasības nosaka programmā.

Minētās saistības uzņemas uz vienu gadu līdz septiņiem gadiem ar iespēju tās atjaunot.

3. Maksājumus piešķir katru gadu, un tie kompensē lauksaimniekiem visas no šīm saistībām izrietošās papildu izmaksas un neiegūtos ienākumus vai daļu no tiem. Vajadzības gadījumā tie var kompensēt arī darījumu izmaksas, kuru vērtība nepārsniedz 20 % no maksājuma, kas izmaksāts par dzīvnieku labturības saistībām.

Atbalsts nepārsniedz maksimālo summu, kas noteikta I pielikumā.

▼B

4. Lai nodrošinātu, ka dzīvnieku labturības saistības ir saskaņā ar vispārējo Savienības politiku šajā jomā, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu attiecībā uz tādu apgabalu definēšanu, kurās dzīvnieku labturības saistībām jānodrošina augstāki ražošanas metožu standarti.

34. pants

Meža vides un klimata pakalpojumi un meža saglabāšana

1. Atbalstu saskaņā ar šo pasākumu piešķir par meža hektāru publisko un privāto mežu tiesiskajiem valdītājiem un citiem privāttiesību subjektiem un publisko tiesību subjektiem un to apvienībām, kas brīvprātīgi uzņemas veikt darbības, kuras ietver vienas vai vairākas meža vides un klimata saistības. Valsts īpašumā esošu mežu gadījumā atbalstu var piešķirt vienīgi tad, ja struktūra, kas šo mežu pārvalda, ir privāta struktūra vai pašvaldība.

Meža tiesiskajiem valdījumiem, kuri pārsniedz noteiktu lielumu, kas dalībvalstīm jānosaka to lauku attīstības programmās, atbalstu saskaņā ar 1. punktu piešķir ar nosacījumu, ka ir iesniegta attiecīga informācija, kura iekļauta meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā instrumentā, kas ir saskaņā ar ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, kā tā definēta 1993. gada ministru konferencē par mežu aizsardzību Eiropā.

2. Maksājumi aptver tikai tās saistības, kas pārsniedz attiecīgās obligātās prasības, kuras noteiktas valsts meža likumā vai citos attiecīgos valsts tiesību aktos. Visas šīs prasības ir noteiktas programmā.

Saistības uzņemas uz laiku no pieciem līdz septiņiem gadiem. Tomēr, ja tas ir nepieciešams un pienācīgi pamatots, dalībvalstis savās lauku attīstības programmās konkrētiem saistību veidiem var noteikt ilgāku laikposmu.

3. Maksājumi kompensē saņēmējiem visas no šīm saistībām izrietošās papildu izmaksas un neiegūtos ienākumus vai daļu no tiem. Vajadzības gadījumā tie var kompensēt arī darījumu izmaksas, kuru vērtība nepārsniedz 20 % no maksājuma, kas izmaksāts par meža vides saistībām. Atbalsts nepārsniedz maksimālo summu, kas noteikta I pielikumā.

Pienācīgi pamatotos gadījumos atbalstu darbībām, kas saistītas ar vides saglabāšanu, var piešķirt kā vienotas likmes maksājumu vai vienreizēju maksājumu par vienu vienību attiecībā uz saistībām atteikties no koku un mežu komerciālas izmantošanas, ko aprēķina, pamatojoties uz radītajām papildu izmaksām un neiegūtajiem ienākumiem.

4. Attiecībā uz darbībām, uz kurām neattiecas 1., 2. un 3. punkts, publisko tiesību un privāttiesību subjektiem var piešķirt atbalstu par meža ģenētisko resursu saglabāšanu un uzlabošanu.

▼B

5. Lai nodrošinātu ELFLA budžeta līdzekļu efektīvu izmantošanu, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu attiecībā uz darbību veidiem, par kuriem ir tiesības pretendēt uz atbalstu saskaņā ar šā panta 4. punktu.

35. pants

Sadarbība

1. Atbalstu saskaņā ar šo pasākumu piešķir, lai veicinātu sadarbības veidus, kas ietver vismaz divus tiesību subjektus, un jo īpaši:

a) sadarbību starp dažādiem dalībniekiem Savienības lauksaimniecības nozarē, mežsaimniecības nozarēun pārtikas ķēdē, un citiem dalībniekiem, kas palīdz sasniegt lauku attīstības politikas mērķus un prioritātes, ietverot ražotāju grupas, kooperatīvus un starpnozaru organizācijas;

b) kopu un tīklu veidošanu;

c) lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai izveidotās EIP darba grupu izveidi un darbību, kā minēts 56. pantā.

2. Sadarbība, kas minēta 1. punktā, jo īpaši attiecas uz:

a) izmēģinājuma projektiem;

b) jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādi lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarē;

c) sadarbību starp mazajiem ekonomikas dalībniekiem kopīgu darba procesu organizēšanā, iekārtu un resursu kopīgā izmantošanā un ar lauku tūrismu saistītu tūrisma pakalpojumu attīstīšanā un/vai tirgvedībā;

d) horizontālo un vertikālo sadarbību starp piegādes ķēdes dalībniekiem, lai izveidotu un attīstītu īsās piegādes ķēdes un vietējos tirgus;

e) noieta veicināšanas pasākumiem vietējā mērogā, kas saistīti ar īsu piegādes ķēžu un vietējo tirgu attīstību;

f) kopīgu rīcību, ko veic, lai mazinātu klimata pārmaiņu sekas vai pielāgotos tām;

g) vienotām pieejām vides projektiem un pašreizējai praksei vides jomā, tostarp ūdens resursu efektīvu apsaimniekošanu, atjaunojamo energoresursu izmantošanu un lauksaimniecības ainavu saglabāšanu;

h) piegādes ķēdes dalībnieku horizontālu un vertikālu sadarbību tādas biomasas ilgtspējīgā nodrošināšanā, kas paredzēta izmantošanai pārtikas un enerģijas ražošanas un rūpniecības procesos;

i) to vietējās attīstības stratēģiju īstenošanu, kuras nav noteiktas Regulas (ES) Nr. 1303/2013 2. panta 19. punktā un kuras palīdz sasniegt vienu vai vairākas Savienības lauku attīstības prioritātes, un kuras jo īpaši īsteno valsts un privāto partneru grupas, kas nav Regulas (ES) Nr. 1303/2013 32. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētās grupas;

▼B

j) meža apsaimniekošanas plānu vai līdzvērtīgu instrumentu sagatavošanu;

k) lauksaimniecības darbību dažādošanu, izveidojot darbības, kas saistītas ar veselības aprūpi, sociālo integrāciju, kopienas atbalstītu lauksaimniecību un izglītību par vidi un pārtiku.

3. Atbalstu saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu piešķir tikai jaunizveidotām kopām un tīkliem un kopām un tīkliem, kas uzsāk darbību, kādu tie līdz šim nav veikuši.

Atbalstu par darbībām saskaņā ar 2. punkta a) un b) apakšpunktu var piešķirt arī atsevišķiem dalībniekiem, ja šāda iespēja ir paredzēta lauku attīstības programmā.

4. Izplata rezultātus, ko saskaņā ar 2. punktu atsevišķi dalībnieki ir guvuši izmēģinājuma projektos, kas veikti saskaņā ar 2. punkta a) apakšpunktu, un darbībās, kas veiktas saskaņā ar 2. punkta b) apakšpunktu.

5. Saskaņā ar šo pasākumu ir tiesības pretendēt uz atbalstu par šādām izmaksām, kas saistītas ar 1. punktā minētajiem sadarbības veidiem:

a) attiecīgā apgabala izpētes, priekšizpētes un darījumdarbības plāna vai meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga instrumenta, vai tādas vietējās attīstības stratēģijas izstrādes, kas nav Regulas (ES) Nr. 1303/2013 33. pantā minētā stratēģija, izmaksas;

b) attiecīgā apgabala aktivizēšanas izmaksas, lai būtu iespējams īstenot kolektīvu teritoriālu projektu vai projektu, kas jāīsteno 56. pantā minētajai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas jautājumu EIP darba grupai. Kopu gadījumā aktivizēšana var attiekties arī uz mācību, dalībnieku sadarbības tīkla un jaunu dalībnieku piesaistes organizēšanu;

c) sadarbības kārtējās izmaksas;

d) konkrētu projektu tiešās izmaksas, kas saistītas ar darījumdarbības plāna, vides plāna, meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga instrumenta, vietējās attīstības stratēģijas, kas nav Regulas (ES) Nr. 1303/2013 33. pantā minētā stratēģija, vai citu inovācijām veltītu pasākumu, tostarp testēšanas, tiešās izmaksas;

e) noieta veicināšanas pasākumu izmaksas.

6. Ja tiek īstenots darījumdarbības plāns, vides plāns, meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments, vai attīstības stratēģija, dalībvalstis var piešķirt atbalstu vai nu kā kopējo summu, kas sedz sadarbības izmaksas un īstenoto projektu izmaksas, vai arī segt tikai sadarbības izmaksas un projektu īstenošanai izmantot līdzekļus no citiem pasākumiem vai citiem Savienības fondiem.

Ja atbalstu izmaksā kā kopējo summu un īstenotais projekts ir tāds, uz kuru attiecas cits šīs regulas pasākums, tad piemēro attiecīgo atbalsta maksimālo summu vai likmi.

7. Atbalstu var piešķirt arī sadarbībai starp dalībniekiem, kas atrodas dažādos reģionos vai dalībvalstīs.

▼B

8. Atbalstu izmaksā ne ilgāk kā septiņus gadus, izņemot attiecībā uz kolektīvām darbībām vides jomā pienācīgi pamatotos gadījumos.

9. Sadarbību saskaņā ar šo pasākumu var apvienot ar projektiem, kurus tajā pašā teritorijā atbalsta citi Savienības fondi, nevis ELFLA. Dalībvalstis nodrošina to, ka netiek pieļauta pārmērīga kompensācija, kas varētu rasties, apvienojot šo pasākumu ar citiem valsts vai Savienības atbalsta instrumentiem.

10. Lai nodrošinātu ELFLA budžeta līdzekļu efektīvu izmantošanu, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu, kuros sīkāk norāda to izmēģinājuma projektu, kopu, tīklu, īso piegādes ķēžu un vietējo tirgu īpašības, kuriem ir tiesības pretendēt uz atbalstu, kā arī nosacījumus atbalsta piešķiršanai šā panta 2. punktā uzskaitītajiem darbību veidiem.

36. pants

Riska pārvaldība

1. Atbalsts saskaņā ar šo pasākumu attiecas uz:

a) finansiāliem ieguldījumiem prēmijās par ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanu pret ekonomiskiem zaudējumiem, ko lauksaimniekiem izraisījuši nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dzīvnieku vai augu slimības, kaitēkļu invāzija vai vides incidents;

b) finansiāliem ieguldījumiem kopfondos, lai izmaksātu finansiālu kompensāciju lauksaimniekiem par ekonomiskiem zaudējumiem, ko izraisījuši nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi vai dzīvnieku vai augu slimības uzliesmojums, vai kaitēkļu invāzija, vai vides incidents;

c) ienākumu stabilizācijas instrumentu, kas izpaužas kā finansiāli ieguldījumi kopfondos, lai sniegtu kompensāciju lauksaimniekiem saistībā ar ienākumu ievērojamu samazināšanos.

2. Šajā pantā "lauksaimnieks" ir aktīvs lauksaimnieks Regulas (ES) Nr. 1307/2013 nozīmē.

3. Šā panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā "kopfonds" ir shēma, ko dalībvalsts akreditējusi saskaņā ar saviem tiesību aktiem, lai iesaistītie lauksaimnieki varētu apdrošināties, turklāt kompensācijas maksājumus veic iesaistītajiem lauksaimniekiem par ekonomiskiem zaudējumiem, ko izraisījuši nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi vai dzīvnieku vai augu slimības uzliesmojums, vai kaitēkļu invāzija vai vides incidents, vai saistībā ar ienākumu ievērojamu samazināšanos.

4. Dalībvalstis nodrošina to, ka netiek pieļauta pārmērīga kompensācija, kas varētu rasties, apvienojot šo pasākumu ar citiem valsts vai Savienības atbalsta instrumentiem vai privātām apdrošināšanas shēmām.

5. Lai nodrošinātu ELFLA budžeta līdzekļu efektīvu izmantošanu, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu attiecībā uz 38. panta 3. punkta b) apakšpunktā un 39. panta 4. punktā minēto kopfondiem izsniegto komerciālo aizdevumu minimālo un maksimālo termiņu.

▼B

Komisija līdz 2018. gada 31. decembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā panta īstenošanu.

37. pants

Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšana

1. Atbalstu saskaņā ar 36. panta 1. punkta a) apakšpunktu piešķir tikai par apdrošināšanas līgumiem, kuri sedz zaudējumus, ko izraisījuši nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dzīvnieku vai augu slimība, kaitēkļu invāzija vai vides incidents, vai pasākums, kas saskaņā ar Direktīvu 2000/29/EK ir pieņemts, lai izskaustu vai apturētu augu slimību vai kaitēkļu invāziju, un kas iznīcina vairāk nekā 30 % no attiecīgā lauksaimnieka vidējā produkcijas gada apjoma iepriekšējos trīs gados vai no trīs gadu produkcijas vidējā apjoma, kas aprēķināts, pamatojoties uz iepriekšējo piecu gadu laikposmu un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju. Lai aprēķinātu lauksaimnieka produkcijas gada apjomu, var izmantot rādītājus. Izmantotā aprēķināšanas metode ļauj noteikt atsevišķa lauksaimnieka faktiskos zaudējumus attiecīgajā gadā.

Radīto zaudējumu apmēru var aprēķināt, ņemot vērā katra produkta veida konkrētās īpašības un izmantojot:

a) bioloģiskos rādītājus (zaudētās biomasas daudzums) vai līdzvērtīgus lauku saimniecības, vietējā, reģionālā vai valsts līmenī noteiktus produktivitātes zuduma rādītājus, vai

b) vietējā, reģionālā vai valsts līmenī noteiktus laikapstākļu rādītājus (tostarp saistībā ar nokrišņu daudzumu un temperatūru).

2. Nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, dzīvnieku vai augu slimības uzliesmojuma, kaitēkļu invāzijas vai vides incidenta gadījumam ir jābūt attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes oficiāli atzītam.

Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var iepriekš noteikt kritērijus, uz kuru pamata var uzskatīt, ka šāda oficiālā atzīšana ir piešķirta.

3. Attiecībā uz dzīvnieku slimībām finansiālo kompensāciju saskaņā ar 36. panta 1. punkta a) apakšpunktu var piešķirt tikai tādu slimību gadījumos, kas minētas Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas izveidotajā dzīvnieku slimību sarakstā vai Lēmuma 2009/470/EK pielikumā.

4. Apdrošināšanas maksājumi kompensē ne vairāk kā kopējās izmaksas, kas sedz 36. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētos zaudējumus, un nav saistīti ar prasībām vai norādēm par turpmākās produkcijas veidu vai apjomu.

Dalībvalstis var ierobežot prēmijas summu, kuras apmērā var pretendēt uz atbalstu, nosakot attiecīgus maksimālos apjomus.

▼B

5. Atbalsts nepārsniedz maksimālo likmi, kas noteikta II pielikumā.

38. pants

Kopfondi nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem, dzīvnieku un augu slimībām, kaitēkļu invāzijām un vides incidentiem

1. Attiecīgajam kopfondam ir tiesības pretendēt uz atbalstu, ja:

a) to ir akreditējusi kompetentā iestāde saskaņā ar valsts tiesību aktiem;

b) tam ir pārredzama politika attiecībā uz iemaksām tajā un izmaksām no tā;

c) tam ir skaidri noteikumi, kuri nosaka atbildību par jebkuru radušos parādu.

2. Dalībvalstis pieņem noteikumus par kopfondu izveidošanu un pārvaldību, jo īpaši par kompensācijas maksājumu piešķiršanu lauksaimniekiem un lauksaimnieku tiesībām uz atbalstu krīzes gadījumā, kā arī par šo noteikumu ievērošanas administrēšanu un uzraudzību. Dalībvalstis nodrošina, ka fondiem noteiktajā kārtībā ir paredzētas sankcijas gadījumos, kad lauksaimnieks ir rīkojies nolaidīgi.

Incidentiem, kas minēti 36. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ir jābūt attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes oficiāli atzītiem.

3. Finansiālie ieguldījumi, kas minēti 36. panta 1. punkta b) apakšpunktā, var attiekties tikai uz:

a) kopfonda izveidošanas administratīvajām izmaksām, kas sadalītas maksimāli trim gadiem, pakāpeniski samazinot to apjomu;

b) summām, ko kopfonds izmaksājis lauksaimniekiem kā finanšu kompensāciju. Turklāt finansiālais ieguldījums var attiekties uz procentiem par komerciālajiem aizņēmumiem, kurus kopfonds ņēmis, lai izmaksātu finansiālu kompensāciju lauksaimniekiem krīzes gadījumā.

Atbalstu saskaņā ar 36. panta 1. punkta b) apakšpunktu piešķir tikai, lai segtu zaudējumus, ko izraisījuši nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dzīvnieku vai augu slimības uzliesmojums, kaitēkļu invāzija vai pasākums, kas saskaņā ar Direktīvu 2000/29/EK ir pieņemts, lai izskaustu vai apturētu augu slimību vai kaitēkļu invāziju, vai novērstu vides incidentu, un kas iznīcina vairāk nekā 30 % no attiecīgā lauksaimnieka vidējā produkcijas gada apjoma iepriekšējos trīs gados vai no trīs gadu produkcijas vidējā apjoma, kas aprēķināts, pamatojoties uz iepriekšējo piecu gadu laikposmu un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju. Lai aprēķinātu lauksaimnieka produkcijas gada apjomu, var izmantot rādītājus. Izmantotā aprēķināšanas metode ļauj noteikt atsevišķa lauksaimnieka faktiskos zaudējumus attiecīgajā gadā.

Publisko līdzekļu ieguldījums neveido sākotnējo kapitālu.

▼B

4. Attiecībā uz dzīvnieku slimībām finansiālo kompensāciju saskaņā ar 36. panta 1. punkta b) apakšpunktu var piešķirt tādu slimību gadījumos, kas minētas Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas izveidotajā dzīvnieku slimību sarakstā vai Lēmuma 2009/470/EK pielikumā.

5. Atbalsts nepārsniedz maksimālo atbalsta likmi, kas noteikta II pielikumā.

Dalībvalstis var ierobežot izmaksas, par kurām ir tiesības saņemt atbalstu, piemērojot:

a) maksimālo apjomu katram fondam;

b) piemērotu maksimālo apjomu vienai vienībai.

39. pants

Ienākumu stabilizācijas instruments

1. Atbalstu saskaņā ar 36. panta 1. punkta c) apakšpunktu piešķir tikai tad, ja ienākumu kritums pārsniedz 30 % no atsevišķa lauksaimnieka vidējiem gada ienākumiem iepriekšējo trīs gadu laikposmā vai trīs gadu vidējiem ienākumiem, kas aprēķināti, pamatojoties uz iepriekšējo piecu gadu laikposmu un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju. 36. panta 1. punkta c) apakšpunkta piemērošanas vajadzībām ienākumi ir to ieņēmumu summa, kurus lauksaimnieks gūst no tirgus, ietverot jebkādu publisko atbalstu un atskaitot resursu izmaksas. Kopfonda maksājumi lauksaimniekiem kompensē mazāk nekā 70 % no zaudētajiem ienākumiem tajā gadā, kad ražotājs kļūst tiesīgs saņemt šo palīdzību.

2. Attiecīgajam kopfondam ir tiesības pretendēt uz atbalstu, ja:

a) to ir akreditējusi kompetentā iestāde saskaņā ar valsts tiesību aktiem;

b) tam ir pārredzama politika attiecībā uz iemaksām tajā un izmaksām no tā;

c) tam ir skaidri noteikumi, kuri nosaka atbildību par jebkuru radušos parādu.

3. Dalībvalstis pieņem noteikumus par kopfondu izveidošanu un pārvaldību, jo īpaši par kompensācijas maksājumu piešķiršanu lauksaimniekiem krīzes gadījumā un par šo noteikumu ievērošanas administrēšanu un uzraudzību. Dalībvalstis nodrošina, ka fondiem noteiktajā kārtībā ir paredzētas sankcijas gadījumos, kad lauksaimnieks ir rīkojies nolaidīgi.

4. Finansiālie ieguldījumi, kas minēti 36. panta 1. punkta c) apakšpunktā, var attiekties tikai uz:

a) kopfonda izveidošanas administratīvajām izmaksām, kas sadalītas maksimāli trim gadiem, pakāpeniski samazinot to apjomu;

b) summām, ko kopfonds izmaksājis lauksaimniekiem kā finanšu kompensāciju. Turklāt finansiālais ieguldījums var attiekties uz procentiem par komerciālajiem aizņēmumiem, kurus kopfonds ņēmis, lai izmaksātu finansiālu kompensāciju lauksaimniekiem krīzes gadījumā. Publisko līdzekļu ieguldījums neveido sākotnējo kapitālu.

▼B

5. Atbalsts nepārsniedz maksimālo likmi, kas noteikta II pielikumā.

40. pants

Horvātijas valsts papildu tiešo maksājumu finansēšana

1. Atbalstu var piešķirt lauksaimniekiem, kuriem ir tiesības saņemt valsts papildu tiešos maksājumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1307/2013 19. pantu. Minētajā pantā izklāstītos nosacījumus piemēro arī atbalstam, kas piešķirams saskaņā ar šo pantu.

2. Atbalsts, ko piešķir lauksaimniekiem attiecībā uz 2014., 2015. un 2016. gadu, nepārsniedz starpību starp:

a) tiešo maksājumu līmeni, kas Horvātijā piemērojams attiecīgajā gadā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1307/2013 17. pantu, un

b) 45 % no atbilstīgā tiešo maksājumu līmeņa, kas piemērojams no 2022. gada.

3. Savienības ieguldījums atbalstā, ko saskaņā ar šo pantu Horvātijā piešķir attiecībā uz 2014., 2015. un 2016. gadu, nepārsniedz 20 % no tās attiecīgā kopējā ELFLA gada piešķīruma.

4. ELFLA ieguldījuma likme attiecībā uz tiešo maksājumu papildinājumiem nepārsniedz 80 %.

41. pants

Pasākumu īstenošanas noteikumi

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem paredz noteikumus šīs iedaļas pasākumu īstenošanai attiecībā uz:

a) to iestāžu vai struktūru atlases procedūrām, kas sniedz lauksaimniecības un mežsaimniecības konsultāciju pakalpojumus, lauku saimniecību pārvaldības vai lauku saimniecību atbalsta pakalpojumus, un atbalsta pakāpenisku samazināšanu 15. pantā minētajam konsultāciju pakalpojumu pasākumam;

b) dalībvalsts novērtējumu par darījumdarbības plāna izpildi, maksājumu iespējām, kā arī nosacījumiem, ar kādiem gados jauniem lauksaimniekiem ir pieejami citi pasākumi saskaņā ar 19. pantā minēto saimniecības un uzņēmuma attīstības pasākumu;

c) pāreju uz citām vienībām, kas nav II pielikumā izmantotās vienības, un konversijas likmes dzīvnieku skaita konvertēšanai mājlopu vienībās (MV) saskaņā ar pasākumiem, kas minēti 28., 29., 33. un 34. pantā;

d) iespēju 28.līdz 31., 33. un 34. pantā minētajiem pasākumiem izmantot standarta pieņēmumus par papildu izmaksām un neiegūtajiem ienākumiem un to aprēķināšanas kritērijiem;

▼B

e) atbalsta summas aprēķināšanu, ja par darbību ir tiesības pretendēt uz atbalstu vairāk nekā saskaņā ar vienu pasākumu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

LEADER

42. pants

LEADER vietējās rīcības grupas

1. Papildus Regulas (ES) Nr. 1303/2013 34. pantā minētajiem uzdevumiem vietējās rīcības grupas var veikt arī papildu uzdevumus, kurus tām deleģējusi vadošā iestāde un/vai maksājumu aģentūra.

2. Vietējās rīcības grupas var pieprasīt avansa maksājumu no kompetentās maksājumu aģentūras, ja šāda iespēja paredzēta lauku attīstības programmā. Avansa apjoms nepārsniedz 50 % no publiskā atbalsta, kas saistīts ar kārtējām izmaksām un aktivizēšanas izmaksām.

43. pants

LEADER darbības uzsākšanas komplekts

Atbalsts LEADER vietējai attīstībai var ietvert arī LEADER darbības uzsākšanas komplektu vietējām kopienām, kas 2007.–2013. gada plānošanas laikposmā nav īstenojušas LEADER. LEADER darbības uzsākšanas komplekts ietver atbalstu spēju veidošanai un maziem izmēģinājuma projektiem. Atbalstam no LEADER darbības uzsākšanas komplekta nav nosacījuma, ka ir jāiesniedz LEADER vietējās attīstības stratēģija.

44. pants

LEADER sadarbības pasākumi

1. Atbalstu, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 35. panta 1. punktā, piešķir:

a) sadarbības projektiem dalībvalsts iekšienē (starpteritoriju sadarbība) vai sadarbības projektiem starp teritorijām vairākās dalībvalstīs vai ar teritorijām trešās valstīs (starpvalstu sadarbība);

b) kā tehnisku sagatavošanās atbalstu starpteritoriju un starpvalstu sadarbības projektiem ar nosacījumu, ka vietējās rīcības grupas spēj pierādīt, ka tās plāno īstenot konkrētu projektu.

2. Bez citām vietējās rīcības grupām par vietējās rīcības grupas partneriem ELFLA satvarā var būt:

a) vietējo publiskā un privātā sektora partneru grupa lauku teritorijā, kas īsteno vietējās attīstības stratēģiju Savienībā vai ārpus tās;

b) vietējo publiskā un privātā sektora partneru grupa, kas neatrodas lauku teritorijā un īsteno vietējās attīstības stratēģiju.

▼B

3. Gadījumos, kad sadarbības projektus neizvēlas vietējās rīcības grupas, dalībvalstis izveido nepārtrauktas pieteikšanās sistēmu.

Vēlākais divus gadus pēc to lauku attīstības programmu apstiprināšanas dienas tās publisko valsts vai reģionālās administratīvās procedūras, kas attiecas uz starpvalstu sadarbības projektu atlasi, un atbilstīgo izmaksu sarakstu.

Kompetentā iestāde apstiprina sadarbības projektu ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc projekta pieteikuma iesniegšanas dienas.

4. Dalībvalstis paziņo Komisijai apstiprinātos starpvalstu sadarbības projektus.

II NODAĻA

Vairākiem pasākumiem kopīgi noteikumi

45. pants

Ieguldījumi

1. Lai par ieguldījuma darbībām būtu tiesības pretendēt uz ELFLA atbalstu, pirms tām veic novērtējumu par paredzamo ietekmi uz vidi saskaņā ar tiesību aktiem, kas attiecas uz šāda veida ieguldījumu, ja ieguldījumam varētu būt negatīva ietekme uz vidi.

2. Izdevumi, kas ir tiesīgi saņemt ELFLA atbalstu, sedz tikai:

a) nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ietverot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu;

b) jaunas tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;

c) vispārējas izmaksas, kas saistītas ar a) un b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, arhitektu, inženieru un konsultantu atalgojumu, maksu par konsultācijām vides un ekonomikas ilgtspējas jautājumos, tostarp priekšizpēti. Priekšizpētes pasākumi ietilpst atbilstīgos izdevumos pat tad, ja, balstoties uz to rezultātiem, nav veikti a) un b) apakšpunktā minētie izdevumi;

d) šādus nemateriālus ieguldījumus: programmatūras iegādi vai izstrādi un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegūšanu;

e) izmaksas par meža apsaimniekošanas plānu un tiem līdzvērtīgu instrumentu izveidi.

3. Lauksaimniecības ieguldījumu gadījumā nav tiesību pretendēt uz ieguldījumu atbalstu par lauksaimnieciskās ražošanas tiesību, tiesību uz maksājumu, dzīvnieku, viengadīgu augu iegādi un to stādīšanu. Tomēr, ja saskaņā ar 18. panta 1. punkta b) apakšpunktu tiek atjaunots dabas katastrofās vai katastrofālos notikumos cietušais lauksaimnieciskās ražošanas potenciāls, dzīvnieku iegādes izdevumi var būt atbilstīgie izdevumi.

▼B

4. Ar ieguldījumiem saistīta atbalsta saņēmēji no kompetentajām maksājumu aģentūrām var lūgt avansa maksājumu, kas nepārsniedz 50 % no publiskā atbalsta, kas saistīts ar ieguldījumiem, ja šāda iespēja ir paredzēta lauku attīstības programmā.

5. Papildu apgrozāmais kapitāls, kas ir saistīts ar jauniem ieguldījumiem lauksaimniecības vai mežsaimniecības nozarē, kas saņem ELFLA atbalstu ar finanšu instrumenta starpniecību, kurš izveidots saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 37. pantu, var būt atbilstīgi izdevumi. Šādi atbilstīgie izdevumi nepārsniedz 30 % no kopējās atbilstīgo izdevumu summas, kas paredzēta ieguldījumiem. Attiecīgo lūgumu pienācīgi pamato.

6. Lai ņemtu vērā konkrētu ieguldījumu veidu specifiskās īpašības, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu paredzot nosacījumus, ar kādiem citas izmaksas saistībā ar izpirkumnomas līgumiem, lietotu iekārtu iegādi var uzskatīt par atbilstīgiem izdevumiem, un lai noteiktu tos atjaunojamo energoresursu infrastruktūras veidus, saistībā ar kuriem ir jābūt tiesībām pretendēt uz atbalstu.

46. pants

Ieguldījums apūdeņošanā

1. Neskarot šīs regulas 45. pantu, attiecībā uz apūdeņošanu jaunās un esošās apūdeņotās platībās par atbilstīgiem izdevumiem uzskata vienīgi tādus ieguldījumus, kas atbilst šā panta nosacījumiem.

2. Upes baseina apsaimniekošanas plāns, kā paredzēts Direktīvā Ūdens pamatdirektīvā, ir paziņots Komisijai par visu teritoriju, kurā jāveic ieguldījums, kā arī par visām citām teritorijām, kuru vidi varētu ietekmēt ieguldījums. Pasākumi, kurus atbilstīgi Ūdens pamatdirektīvas 11. pantam piemēro saskaņā ar upes baseina apsaimniekošanas plānu un kuriem ir saikne ar lauksaimniecības nozari, ir precizēti attiecīgajā pasākumu programmā.

3. Ūdens patēriņa mērīšanas sistēma, kas ir ieviesta vai tiks ieviesta kā daļa no ieguldījuma un kas dod iespēju atbalstītā ieguldījuma līmenī mērīt ūdens izmantošanu.

4. Ieguldījums esošās apūdeņošanas iekārtas vai apūdeņošanas infrastruktūras elementa uzlabošanā ir atbilstīgs tikai tad, ja atbilstīgi *ex ante* novērtējumam tas sniedz iespēju potenciāli ietaupīt ūdens resursus vismaz 5 % līdz 25 % robežās saskaņā ar esošās iekārtas vai infrastruktūras tehniskajiem parametriem.

Ja ieguldījums ietekmē gruntsūdens tilpes vai virszemes ūdenstilpes, kurām attiecīgajā upes baseina apsaimniekošanas plānā ar ūdens kvantitāti saistīto iemeslu dēļ noteiktais statuss ir sliktāks par labu:

a) ar ieguldījumu nodrošina ūdens patēriņa efektīvu samazinājumu ieguldījuma līmenī, kas sasniedz vismaz 50 % no potenciālā ūdens resursu ietaupījuma, ko iespējams panākt ar ieguldījuma palīdzību,

▼B

b) gadījumā, kad ieguldījums tiek veikts vienā lauku saimniecībā, ar ieguldījumu arī samazina attiecīgās lauku saimniecības kopējo ūdens patēriņu, sasniedzot vismaz 50 % no potenciālā ūdens resursu ietaupījuma, ko iespējams panākt ieguldījuma līmenī. Lauku saimniecības kopējais ūdens patēriņš ietver ūdeni, ko lauku saimniecība ir pārdevusi.

Nevienu no 4. punktā minētajiem nosacījumiem nepiemēro tādam ieguldījumam esošā iekārtā, kas ietekmē tikai energoefektivitāti, vai ieguldījumam rezervuāra izveidē, vai ieguldījumam attīrīta ūdens izmantošanā, kas neietekmē gruntsūdens tilpi vai virszemes ūdenstilpi.

5. Ieguldījums, kura rezultātā rodas apūdeņotās platības neto pieaugums, kas ietekmē attiecīgo gruntsūdens tilpi vai virszemes ūdenstilpi, ir atbilstīgs tikai tad, ja:

a) attiecīgajā upes baseina apsaimniekošanas plānā ar ūdens kvantitāti saistīto iemeslu dēļ ūdenstilpei noteiktais statuss nav zemāks par labu; un

b) vides analīze rāda, ka ieguldījuma rezultātā nebūs ievērojamas negatīvas ietekmes uz vidi; šādu analīzi par ietekmi uz vidi veic kompetentā iestāde, vai arī to apstiprina, un šajā analīzē var minēt arī saimniecību grupas.

Platības, kas noteiktas un pamatotas programmā, kuras nav apūdeņotas, bet kurās vēl nesenā pagātnē darbojās apūdeņošanas iekārta, var tikt uzskatītas par apūdeņotām platībām, lai noteiktu apūdeņotās platības neto pieaugumu.

6. Atkāpjoties no 5. punkta a) apakšpunkta, ieguldījumi, kura rezultātā rodas apūdeņotās platības neto pieaugums, joprojām var būt atbilstīgi ELFLA atbalstam, ja:

a) ieguldījums ir apvienots ar tādu ieguldījumu esošā apūdeņošanas iekārtā vai apūdeņošanas infrastruktūras elementā, kas *ex ante* novērtējumā atzīts par tādu, kurš sniedz iespēju potenciāli ietaupīt ūdens resursus vismaz 5 % līdz 25 % robežās saskaņā ar esošās iekārtas vai infrastruktūras tehniskajiem parametriem, un

b) ieguldījums nodrošina ūdens patēriņa efektīvu samazinājumu ieguldījuma kopējā līmenī, sasniedzot vismaz 50 % no potenciālā ūdens resursu ietaupījuma, ko iespējams panākt ar ieguldījumu esošā apūdeņošanas iekārtā vai infrastruktūras elementā.

Turklāt atkāpes 5. punkta a) apakšpunkta nosacījumu nepiemēro ieguldījumiem jaunas apūdeņošanas iekārtas izveidē, kurai ūdeni piegādā no esoša rezervuāra, ko pirms 2013. gada 31. oktobra ir apstiprinājušas kompetentās iestādes, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

— konkrētais rezervuārs ir noteikts attiecīgajā upes baseina apsaimniekošanas plānā un uz to attiecas kontroles prasības, kas izklāstītas 11. panta 3. punkta e) apakšpunktā Ūdens pamatdirektīvā;

— 2013. gada 31. oktobrī spēkā bija vai nu maksimālā robeža attiecībā uz kopējo ieguves apjomu no rezervuāra, vai minimālais nepieciešamais plūsmas līmenis ūdenstilpēs, ko ietekmē attiecīgais rezervuārs;

▼B

— šī maksimālā robeža vai minimālais nepieciešamais plūsmas līmenis atbilst nosacījumiem, kas izklāstīti 4. pantā Ūdens pamatdirektīvā, un

— konkrētā ieguldījuma rezultātā netiek veikta ieguve, kas pārsniedz 2013. gada 31. oktobrī spēkā esošo maksimālo robežu, vai konkrētā ieguldījuma rezultātā ietekmētajās ūdenstilpēs plūsmas līmenis nav mazāks par minimālo nepieciešamo līmeni, kāds ir spēkā 2013. gada 31. oktobrī.

47. pants

Noteikumi par platībatkarīgajiem maksājumiem

1. Hektāru skaits, uz kuru attiecas saistības atbilstīgi 28., 29. un 34. pantam, var atšķirties gadu no gada, ja:

a) šāda iespēja ir paredzēta lauku attīstības programmā;

b) attiecīgās saistības neattiecas uz noteiktiem zemes gabaliem; un

c) nav apdraudēta saistību mērķa sasniegšana.

2. Ja visu zemi vai daļu zemes, uz kuru attiecas saistības, vai visu saimniecību nodod citai personai laikposmā, kurā ir spēkā saistības, minētā cita persona var pārņemt saistības vai to daļu, kas atbilst nodotajai zemei, uz atlikušo laikposma daļu vai izbeigt to piemērošanu, un par laikposmu, kurā saistības bija spēkā, atbalsta atmaksāšanu nepieprasa.

3. Ja saņēmējs nespēj turpmāk izpildīt saistības, ko tas uzņēmies, tāpēc ka saimniecības zeme vai daļa no tās tiek pārdalīta vai saimniecība ir pakļauta valsts zemes konsolidācijas pasākumiem vai kompetentu valsts iestāžu apstiprinātiem zemes konsolidācijas pasākumiem, dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai saistības varētu pielāgot saimniecības jaunajai situācijai. Ja šāda pielāgošana izrādās neiespējama, saistību piemērošanu pārtrauc, un par laikposmu, kurā saistības bija spēkā, atbalsta atmaksāšanu nepieprasa.

4. Nepārvaramas varas apstākļos un ārkārtas apstākļos, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1306/2013 2. pantā, saņemtā atbalsta atmaksāšanu nepieprasa.

5. Šā panta 2. punktu attiecībā uz visas saimniecības nodošanas gadījumiem un 4. punktu piemēro arī 33. pantā paredzētajām saistībām.

6. Lai nodrošinātu platībatkarīgo pasākumu efektīvu īstenošanu un aizsargātu Savienības finansiālās intereses, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu, paredzot nosacījumus, kas piemērojami saistību pārveidošanai vai pielāgošanai saskaņā ar 28., 29., 33. un 34. pantā minētajiem pasākumiem, un precizējot citas situācijas, kurās nepieprasa atbalsta atmaksāšanu.

▼B

48. pants

Pārskatīšanas klauzula

Attiecībā uz darbībām, ko veic saskaņā ar 28., 29., 33. un 34. pantu, paredz pārskatīšanas klauzulu, lai nodrošinātu to pielāgošanu, ja tiek grozīti šajos pantos minētie attiecīgie obligātie standarti, prasības vai pienākumi, kuri šīm saistībām jāpārsniedz. Pārskatīšanas klauzula attiecas arī uz grozījumiem, kas vajadzīgi, lai novērstu divkāršo finansējumu praksēmi, kas minētas 43. pantā Regulā (ES) Nr. 1307/2013 gadījumā, ja minētās prakses tiek grozītas.

Darbībās, ko veic saskaņā ar 28., 29., 33. un 34. pantu un kas pārsniedz pašreizējā plānošanas laikposma ilgumu, paredz pārskatīšanas klauzulu, lai varētu tās pielāgot nākamā plānošanas laikposma tiesiskajam regulējumam.

Ja saņēmējs nepiekrīt šādai koriģēšanai, saistību piemērošanu pārtrauc, un par laikposmu, kurā saistības bija spēkā, atbalsta atmaksāšanu nepieprasa.

49. pants

Darbību atlase

1. Neskarot Regulas (ES) Nr. 1303/2013 30. panta 3. punkta d) apakšpunktu, lauku attīstības programmas vadošā iestāde pēc apspriešanās ar uzraudzības komiteju nosaka atlases kritērijus darbībām. Atlases kritēriju mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem, finanšu resursu labāku izmantošanu un mērķtiecīgākus pasākumus saskaņā ar Savienības lauku attīstības prioritātēm. Nosakot un piemērojot atlases kritērijus, attiecībā uz darbības apjomu ņem vērā proporcionalitātes principu.

2. Dalībvalsts iestāde, kas atbild par darbību atlasi, izņemot 28. līdz 31., 33. līdz 34. pantā un 36. līdz 39. pantā minētās darbības, nodrošina to, ka darbības atlasa saskaņā ar 1. punktā minētajiem atlases kritērijiem un saskaņā ar pārredzamu un labi dokumentētu procedūru.

3. Attiecīgā gadījumā saņēmējus var atlasīt, pamatojoties uz uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, piemērojot ekonomikas un vides efektivitātes kritērijus.

50. pants

Lauku apvidus definīcija

Šīs regulas piemērošanas vajadzībām vadošā iestāde definē "lauku apvidu" programmas līmenī. Attiecīgi pamatotos gadījumos dalībvalstis var noteikt šādu definīciju pasākumam vai darbības veidam.

▼B

III NODAĻA

Tehniskā palīdzība un tīklu veidošana

51. pants

Tehniskās palīdzības finansējums

1. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1306/2013 6. pantu ELFLA pēc Komisijas ierosmes un/vai tās vārdā līdz 0,25 % no sava gada piešķīruma var izmantot, lai finansētu Regulas (ES) Nr. 1303/2013 58. pantā minētos uzdevumus, ietverot 52. pantā minētā Eiropas tīkla Lauku attīstībai un 53. pantā minētā EIP tīkla izveidošanas un darbības izmaksas.

ELFLA var finansēt arī darbības, kas paredzētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012 ([1]) 41. panta 2. punktā, saistībā ar Savienības kvalitātes shēmas norādēm un simboliem.

Šīs darbības veic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, EURATOM) Nr. 966/2012 ([2]) 58. pantu un jebkuriem citiem minētās regulas noteikumiem un tās īstenošanas noteikumiem, kas piemērojami šāda veida budžeta izpildei.

2. Pēc dalībvalstu ierosmes līdz 4 % no katras lauku attīstības programmas kopējās summas var atvēlēt Regulas (ES) Nr. 1303/2013 59. pantā minētajiem uzdevumiem, kā arī izmaksām, kas saistītas ar sagatavošanas darbu, lai noteiktu robežas 32. pantā minētajiem apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi.

Par izmaksām, kas saistītas ar Regulas (ES) Nr. 1306/2013 9. pantā minēto sertifikācijas iestādi, nav tiesību pretendēt uz atbalstu saskaņā ar šo punktu.

Nepārsniedzot minēto 4 % limitu, tiek rezervēta summa 54. pantā minētā valsts lauku tīkla izveidošanai un darbībai.

3. Lauku attīstības programmu gadījumā, kas aptver gan vismazāk attīstītos reģionus, gan citus reģionus, ELFLA ieguldījuma likmi 59. panta 3. punktā minētajai tehniskajai palīdzībai var noteikt, ņemot vērā to reģionu veidu, kas programmā ir vairākumā.

52. pants

Eiropas tīkls lauku attīstībai

1. Saskaņā ar 51. panta 1. punktu izveido Eiropas tīklu lauku attīstībai, kura mērķis ir Savienības līmenī apvienot valstu tīklus, organizācijas un administrācijas, kas darbojas lauku attīstības jomā.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1151/2012 (2012. gada 21. novembris) par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām (OV L 343, 14.12.2012., 1. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

▼B

2. Ar Eiropas tīkla lauku attīstībai palīdzību veidotās sadarbības mērķis ir:

a) palielināt visu ieinteresēto personu un jo īpaši lauksaimniecības, mežsaimniecības un cita veida lauku attīstībā ieinteresēto personu, līdzdalību lauku attīstības īstenošanā;

b) uzlabot lauku attīstības programmu kvalitāti;

c) piedalīties plašākas sabiedrības informēšanā par lauku attīstības politikas sniegtajām priekšrocībām;

d) atbalstīt lauku attīstības programmu novērtēšanu.

3. Tīklam ir šādi uzdevumi:

a) vākt, analizēt un izplatīt informāciju par darbu lauku attīstības jomā;

b) sniegt atbalstu novērtēšanas procesos un palīdzēt datu vākšanā un pārvaldībā;

c) Savienības līmenī vākt, apkopot un izplatīt labu lauku attīstības praksi, tostarp par metodoloģijas un instrumentu novērtēšanu;

d) izveidot un vadīt tematiskas grupas un/vai darbseminārus ar mērķi atvieglot pieredzes apmaiņu un atbalstīt lauku attīstības politikas īstenošanu, uzraudzību un tālāku attīstību;

e) sniegt informāciju par attīstības tendencēm lauku apvidos Savienībā un trešās valstīs;

f) Savienības līmenī organizēt sanāksmes un seminārus tiem, kas aktīvi darbojas lauku attīstības jomā;

g) atbalstīt valsts mēroga tīklus un starpvalstu sadarbības iniciatīvas un darbību un pieredzes apmaiņu lauku attīstības jomā ar sadarbības tīkliem trešās valstīs;

h) tieši attiecībā uz vietējām rīcības grupām:

i) radīt sinerģiju ar pasākumiem, ko valsts vai reģionālā līmenī vai abos veic attiecīgie tīkli un kas saistīti ar spēju veidošanas pasākumiem un pieredzes apmaiņu; un

ii) sadarboties ar ERAF, ESF un EJZF izveidotajām tīklu veidošanas un tehniskā atbalsta struktūrām vietējās attīstības sekmēšanai attiecībā uz to vietējās attīstības pasākumiem un starpvalstu sadarbību.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka Eiropas tīkla Lauku attīstībai organizatorisko struktūru un darbību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

▼B

53. pants

Eiropas inovāciju partnerības tīkls

1. Saskaņā ar 55. panta 1. punktu izveido EIP tīklu, lai atbalstītu 61. pantā minēto EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai. Tas dod iespēju veidot darba grupu, konsultāciju dienestu un pētnieku sadarbības tīklus.

2. EIP tīkla mērķis ir:

a) atvieglot apmaiņu ar pieredzi un paraugpraksi;

b) veidot dialogu starp lauksaimniekiem un pētnieku kopienu un atvieglot visu ieinteresēto personu iekļaušanu zināšanu apmaiņas procesā.

3. EIP tīklam ir šādi uzdevumi:

a) pildīt palīdzības dienesta funkcijas un sniegt galvenajiem dalībniekiem informāciju par EIP;

b) veicināt darba grupu izveidi un sniegt informāciju par Savienības politikas jomu sniegtajām iespējām;

c) atvieglot tādu kopu un izmēģinājuma vai demonstrējumu projektu izveides ierosmes, kas *inter alia* var skart:

i) lielāku lauksaimniecības ražīgumu, ekonomisko dzīvotspēju, ilgtspēju, rezultātu un resursu efektivitāti;

ii) inovāciju, lai atbalstītu bioekonomiku;

iii) bioloģisko daudzveidību, ekosistēmu pakalpojumus, augsnes izmantojumu un ūdens resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu;

iv) inovatīvus produktus un pakalpojumus integrētai piegādes ķēdei;

v) jaunu produktu un tirgus iespēju atklāšanu primārajiem ražotājiem;

vi) pārtikas kvalitāti, pārtikas nekaitīgumu un veselīgu uzturu;

vii) mazākus zudumus pēc ražas novākšanas un mazāku pārtikas izšķērdēšanu;

d) apkopot un izplatīt informāciju EIP jomā, tostarp pētījumu rezultātus un jaunu tehnoloģiju piemērus, kas saistīti ar inovāciju un zināšanu apmaiņu, un apmaiņu inovācijas jomā ar trešām valstīm.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka EIP tīkla organizatorisko struktūru un darbību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

▼B

54. pants

Valsts lauku tīkls

1. Katra dalībvalsts izveido valsts lauku tīklu, kas apvieno lauku attīstībā iesaistītās organizācijas un administrācijas. Arī Regulas (ES) Nr. 1303/2013 5. pantā minētā partnerība ietilpst valsts lauku tīklā.

Dalībvalstis ar reģionālām programmām var iesniegt apstiprināšanai īpašu programmu valsts lauku tīkla izveidei un darbībai.

2. Valsts lauku tīkla darbības mērķis ir:

a) palielināt ieinteresēto personu līdzdalību lauku attīstības īstenošanā;

b) uzlabot lauku attīstības programmu īstenošanas kvalitāti;

c) informēt plašāku sabiedrību un iespējamos saņēmējus par lauku attīstības politiku un finansēšanas iespējām;

d) veicināt inovācijas lauksaimniecībā, pārtikas ražošanā, mežsaimniecībā un lauku apvidos.

3. ELFLA atbalstu saskaņā ar 51. panta 3. punktu izmanto:

a) struktūrām, kas vajadzīgas tīkla vadīšanai;

b) lai sagatavotu un īstenotu rīcības plānu, kurš attiecas vismaz uz šādām darbībām:

i) darbības attiecībā uz projektu piemēru vākšanu, kas aptver visas lauku attīstības programmu prioritātes,

ii) darbības attiecībā uz tematiskas un analītiskas informācijas apmaiņas veicināšanu starp lauku attīstības jomā ieinteresētajām personām, konstatējumu apmaiņu un izplatīšanu;

iii) darbības attiecībā uz vietējo rīcības grupu apmācības un sadarbības tīklu veidošanas nodrošināšanu un jo īpaši tehnisko atbalstu starpteritoriju un starpvalstu sadarbībai, vietējo rīcības grupu sadarbības veicināšanu un partneru meklēšanu 35. pantā minētajam pasākumam,

iv) darbības attiecībā uz sadarbības tīklu nodrošināšanu konsultantiem un inovāciju atbalsta dienestiem,

v) uzraudzības un novērtēšanas rezultātu kopīgu apmaiņu un izplatīšanu,

vi) komunikācijas plānu, kas aptver reklāmu un informāciju par lauku attīstības programmu un ir saskaņots ar vadošajām iestādēm, un informācijas un komunikācijas pasākumus, kas vērsti uz plašāku sabiedrību,

vii) iespējas piedalīties un dot ieguldījumu Eiropas tīkla lauku attīstībai pasākumos.

▼B

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem paredz noteikumus par valsts lauku tīklu izveidi un darbību un 1. punktā minēto īpašo programmu saturu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

IV SADAĻA

EIP LAUKSAIMNIECĪBAS RAŽĪGUMAM UN ILGTSPĒJAI

55. pants

Mērķi

1. EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai:

a) veicina resursu ziņā efektīvu, ekonomiski dzīvotspējīgu, ražīgu, konkurētspējīgu, zemu emisiju, klimatam labvēlīgu un noturīgu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozari, kura strādā ekoloģiskas lauksaimniecības ražošanas sistēmu virzienā un kuras darbs rit harmonijā ar svarīgākajiem dabas resursiem, no kuriem atkarīga lauksaimniecība un mežsaimniecība;

b) palīdz nodrošināt stabilu un ilgtspējīgu apgādi, barību un biomateriāliem, ietverot jau esošu un jaunu pārtiku;

c) uzlabo procesus, kuru mērķis ir saglabāt vidi, pielāgoties klimata pārmaiņām un mazināt to sekas;

d) veido saikni starp progresīvā pētniecībā radītām zināšanām un tehnoloģiju un lauksaimniekiem, mežu apsaimniekotājiem, lauku kopienām, uzņēmumiem, NVO un konsultāciju dienestiem.

2. EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai cenšas īstenot savus mērķus:

a) radot pievienoto vērtību, labāk sasaistot pētniecību un lauksaimniecības praksi un veicinot pieejamo inovācijas pasākumu plašāku izmantošanu;

b) veicinot novatorisku risinājumu ātrāku un plašāku ieviešanu praksē; un

c) informējot zinātnieku aprindas par lauksaimniecības prakses pētniecības vajadzībām.

3. ELFLA palīdz sasniegt mērķus, kas izvirzīti EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai, saskaņā ar 35. pantu sniedzot atbalstu EIP darba grupām, kas minētas 56. pantā, un EIP tīklam, kas minēts 53. pantā.

56. pants

Darba grupas

1. EIP darba grupas ir daļa no EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai. Tās izveido ieinteresētās personas, piemēram, lauksaimnieki, pētnieki, konsultanti un uzņēmumi, kas iesaistīti lauksaimniecības un pārtikas nozarē un kas ir saistīti ar EIP mērķu sasniegšanu.

▼B

2. EIP darba grupas izstrādā iekšējās procedūras, kas nodrošina to darbības un lēmumu pieņemšanas pārredzamību un palīdz izvairīties no interešu konflikta situācijām.

3. Dalībvalstis savās programmās nosaka, cik lielā mērā tās atbalsta minētās darba grupas.

57. pants

Darba grupu uzdevumi

1. EIP darba grupas izstrādā plānu, kurā ietverts:

a) izstrādājamā, pārbaudāmā, pielāgojamā vai īstenojamā novatoriskā projekta apraksts;

b) apraksts par paredzamajiem rezultātiem un ieguldījumu EIP mērķa – veicināt ražīgumu un resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu – sasniegšanā.

2. Īstenojot novatoriskos projektus, darba grupas:

a) pieņem lēmumus par novatorisku darbību izstrādi un īstenošanu; un

b) īsteno novatoriskas darbības, izmantojot pasākumus, ko finansē no lauku attīstības programmām.

3. Darba grupas izplata sava projekta rezultātus, jo īpaši ar EIP tīkla palīdzību.

V SADAĻA

FINANŠU NOTEIKUMI

58. pants

Resursi un to sadalījums

1. Neskarot šā panta 5., 6. un 7. punktu, kopējais Savienības atbalsta apjoms lauku attīstībai saskaņā ar šo regulu laikposmam no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim ir EUR 84 936 miljonu apmērā, 2011. gada cenās, saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam.

2. No 1. punktā minētajiem līdzekļiem 0,25 % atvēl Komisijas tehniskajai palīdzībai, kas minēta 51. panta 1. punktā.

3. Lai plānotu un pēc tam iekļautu vispārējā Savienības budžetā 1. punktā minētās summas, tās indeksē ar 2 % gadā.

4. Šā panta 1. punktā minēto summu sadalījums pa gadiem katrai dalībvalstij pēc tam, kad ir atvilkta 2. punktā minētā summa, ir izklāstīts Ia pielikumā.

▼B

5. No summām, kas saskaņā ar 4. punktu piešķirtas attiecīgajai dalībvalstij, atskaita līdzekļus, ko minētā dalībvalsts pārvieto saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1306/2013 14. panta 2. punktu.

▼M1

6. Līdzekļus, kas pārvietoti uz ELFLA, piemērojot Regulas (EK) Nr. 73/2009 136.a panta 1. punktu un Regulas (ES) Nr. 1307/2013 7. panta 2. punktu, un līdzekļus, kas pārvietoti uz ELFLA, piemērojot Regulas (EK) Nr. 73/2009 10.b, 136. un 136.b pantu attiecībā uz 2013. un 2014. kalendāro gadu, arī iekļauj šā panta 4. punktā minētajā sadalījumā pa gadiem.

▼B

7. Lai ņemtu vērā attīstību saistībā ar sadalījumu pa gadiem, kas minēts 4. punktā, tostarp pārvietojumus, kas minēti 5. un 6. punktā; lai veiktu tehniskus pielāgojumus, nemainot vispārējos piešķīrumus; vai lai ņemtu vērā jebkuras citas izmaiņas, kas ar kādu tiesību aktu paredzētas pēc šīs regulas pieņemšanas, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 83. pantu, lai pārskatītu I pielikumā noteiktos maksimālos apjomus.

8. Lai piešķirtu izpildes rezervi, kas minēta Regulas (ES) Nr. 1303/2013 22. panta 3. un 4. punktā, pieejamajiem piešķirtajiem ieņēmumiem, kas ELFLA vajadzībām iekasēti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1306/2013 43. pantu, pieskaita Regulas (ES) Nr. 1303/2013 20. pantā minētās summas. Minētos pieejamos piešķirtos ieņēmumus dalībvalstīm proporcionāli to daļai no ELFLA atbalsta kopējā apjoma.

59. pants

Fonda ieguldījums

1. ELFLA maksimālo ieguldījumu programmā nosaka lēmumā, ar kuru apstiprina lauku attīstības programmu. Vajadzības gadījumā lēmumā skaidri norāda apropriācijas, kas piešķirtas mazāk attīstītajiem reģioniem.

2. ELFLA ieguldījumu aprēķina, pamatojoties uz visiem atbilstīgajiem publiskajiem izdevumiem.

3. Lauku attīstības programmās nosaka vienotu ELFLA ieguldījuma likmi, ko piemēro visiem pasākumiem. Attiecīgā gadījumā nosaka atsevišķu ELFLA ieguldījuma likmi mazāk attīstītajiem reģioniem, tālākajiem reģioniem un Egejas jūras nelielajām salām Regulas (EEK) Nr. 2019/93 nozīmē, un pārejas reģioniem. ELFLA ieguldījuma maksimālā likme ir:

a) mazāk attīstītajos reģionos, tālākajos reģionos un Egejas jūras nelielajās salās Regulas (EEK) Nr. 2019/93 nozīmē – 85 % no atbilstīgajiem publiskajiem izdevumiem;

b) visos reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju laikposmā no 2007. gada līdz 2013. gadam bija mazāks nekā 75 % no ES 25 valstu vidējā rādītāja pārskata laikposmā, bet kuru IKP uz vienu iedzīvotāju ir lielāks nekā 75 % no vidējā IKP ES 27 valstīs – 75 % no atbilstīgajiem publiskajiem izdevumiem;

▼B

c) pārejas reģionos, kas nav šā punkta b) apakšpunktā minētie reģioni, – 63 % no atbilstīgajiem publiskajiem izdevumiem;

d) citos reģionos - 53 % no atbilstīgajiem publiskajiem izdevumiem.

Minimālā ELFLA ieguldījuma likme ir 20 %.

4. Atkāpjoties no 3. punkta, ELFLA maksimālais ieguldījums:

a) 80 % pasākumiem, kas minēti 14., 27. un 35. pantā, LEADER vietējās attīstības komponentam, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 32. pantā, un darbībām saskaņā ar 19. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu. Minēto likmi var palielināt maksimāli līdz 90 % programmām mazāk attīstītajos reģionos, tālākajos reģionos, Egejas jūras nelielajās salās Regulas (EEK) Nr. 2019/93 nozīmē un pārejas reģionos, kas minēti 3. punkta b) un c) apakšpunktā;

b) 75 % darbībām, kas saskaņā ar 17., 21., 28., 29. un 30. pantu, 31. pantu un 34. pantu sekmē mērķu sasniegšanu vides, klimata pārmaiņu seku mazināšanas un pielāgošanās jomā;

c) 100 % no Savienības līmeņa finansēšanas instrumentiem, kas minēti 38. panta 1. punkta a) apakšpunktā Regulā (ES) Nr. 1303/2013;

d) ieguldījuma likme, ko piemēro attiecīgajam pasākumam, palielināta par papildu10 procentu punktiem attiecībā uz ieguldījumiem finanšu instrumentos, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 1. punkta b) apakšpunktā;

e) 100 % darbībām, kas saņem finansējumu no līdzekļiem, kas pārvietoti uz ELFLA, piemērojot Regulas (ES) Nr. 1306/2013 7. panta 2. punktu un 14. panta 1. punktu;

▼M1

f) 100 % summai EUR 100 miljonu apmērā 2011. gada cenās, kas piešķirta Īrijai, summai EUR 500 miljonu apmērā 2011. gada cenās, kas piešķirta Portugālei, un summai EUR 7 miljonu apmērā 2011. gada cenās, kas piešķirta Kiprai – ar nosacījumu, ka minētās dalībvalstis 2014. gada 1. janvārī vai pēc tam saņem finansiālu palīdzību saskaņā ar LESD 136. un 143. pantu, – līdz 2016. gadam, kad tiks pārskatīta šā noteikuma piemērošana;

▼B

g) dalībvalstīm, kuras 2014. gada 1. janvārī vai pēc tam saņem finansiālu palīdzību saskaņā ar LESD 136. un 143. pantu, ELFLA ieguldījuma likmi, kas izriet no Regulas (ES) Nr. 1303/2013 24. panta 1. punkta piemērošanas, var palielināt par maksimāli papildu 10 procentu punktiem, bet nepārsniedzot 95 %, par izdevumiem, kas šīm dalībvalstīm jāmaksā pirmajos divos lauku attīstības programmas īstenošanas gados. Tomēr ELFLA ieguldījuma likme, kas būtu piemērojama bez šīs atkāpes, tiek ievērota attiecībā uz kopējiem publiskajiem izdevumiem, kas veikti plānošanas laikposmā.

5. Vismaz 5 % un – attiecībā uz Horvātiju – 2,5 % no kopējā ELFLA ieguldījuma lauku attīstības programmā ir rezervēti LEADER.

▼B

6. Vismaz 30 % no kopējā ELFLA ieguldījuma lauku attīstības programmā rezervē tādiem pasākumiem, kas saskaņā ar 18. pantu paredzēti ieguldījumam vides un klimata jomā, pasākumiem, kas minēti 21., 28., 29. un 30. pantā, izņemot ar Ūdens pamatdirektīvu saistītus maksājumus, un 31., 32. un 34. pantā minētajiem pasākumiem.

Pirmā daļa neattiecas uz dalībvalstu tālākajiem reģioniem un aizjūras teritorijām.

7. Ja dalībvalsts iesniedz gan valsts programmu, gan virkni reģionālu programmu, 5. un 6. punktu neattiecina uz valsts programmu. ELFLA ieguldījumu valsts programmā ņem vērā, katrai reģionālajai programmai aprēķinot 5. un 6. punktā minēto procentuālo likmi samērīgi šīs reģionālās programmas daļai valsts piešķīrumā.

8. Izdevumus, ko līdzfinansē ELFLA, nelīdzfinansē ar struktūrfondu, Kohēzijas fonda vai cita Savienības finansēšanas instrumenta ieguldījumu.

9. Publiskie izdevumi uzņēmumu atbalstam nepārsniedz valsts atbalstam noteiktos atbalsta limitus, ja vien šajā regulā nav paredzēts citādi.

60. pants

Izdevumu atbilstīgums

1. Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1303/2013 65. panta 9. punkta, gadījumos, kad dabas katastrofu dēļ jāveic ārkārtas pasākumi, lauku attīstības programmās var paredzēt, ka izdevumi, kas saistīti ar programmas izmaiņām, var būt atbilstīgi no dienas, kad notikusi dabas katastrofa.

2. Par izdevumiem var pretendēt uz ELFLA ieguldījumu tikai tad, ja tie radušies par darbībām, par kurām pieņemts lēmums attiecīgās programmas vadošajā iestādē vai tās atbildībā saskaņā ar 49. pantā minētajiem atlases kritērijiem.

Izņemot 45. panta 2. punkta c) apakšpunktā definētās vispārējās izmaksas, attiecībā uz ieguldījumu darbībām saskaņā ar pasākumiem, uz kuriem attiecas LESD 42. pants, par atbilstīgiem uzskata tikai tos izdevumus, kas radušies pēc tam, kad pieteikums ir iesniegts kompetentajai iestādei.

Dalībvalstis savās programmās var paredzēt to, ka atbilstīgi ir tikai tie izdevumi, kas radušies pēc tam, kad kompetentā iestādē ir apstiprinājusi atbalsta pieteikumu.

3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro 51. panta 1. un 2. punktam.

4. Saņēmēju veiktos maksājumus pamato ar rēķiniem un dokumentiem, kas apstiprina maksājuma veikšanu. Ja tas nav iespējams, maksājumus pamato ar dokumentiem, kuriem ir līdzvērtīgs pierādījuma spēks, izņemot atbalsta veidus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 67. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktu.

▼B

61. pants

Atbilstīgie izdevumi

1. Ja kārtējās izmaksas sedz atbalsts saskaņā ar šo regulu, atbilstīgās izmaksas ir šādas izmaksas:

a) darbības izmaksas;

b) personāla izmaksas;

c) mācību izmaksas;

d) ar sabiedriskajām attiecībām saistītas izmaksas;

e) finanšu izmaksas;

f) tīklu veidošanas izmaksas.

2. Pētījumu izdevumi ir atbilstīgie izdevumi tikai tad, ja tie ir saistīti ar konkrētu programmas darbību vai konkrētiem programmas mērķiem un uzdevumiem.

3. Ieguldījumi natūrā, proti, darbi, preces, pakalpojumi, zeme un nekustamais īpašums, par kuriem nav veikts maksājums naudā, ko apstiprina rēķini vai dokumenti ar līdzvērtīgu pierādījuma vērtību, ir tiesīgi pretendēt uz atbalstu, ja ir izpildīti Regulas (ES) Nr. 1303/2013 69. panta nosacījumi.

62. pants

Pasākumu pārbaudāmība un kontrolējamība

1. Dalībvalstis nodrošina to, lai visi lauku attīstības pasākumi, kurus tās plāno īstenot, būtu pārbaudāmi un kontrolējami. Šajā nolūkā katras lauku attīstības programmas vadošā iestāde un maksājumu aģentūra paredz lauku attīstības programmā iekļaujamo pasākumu pārbaudāmības un kontrolējamības *ex ante* novērtējumu. Vadošā iestāde un maksājumu aģentūra pasākumu kontrolējamības un pārbaudāmības novērtēšanu veic arī lauku attīstības programmas īstenošanas laikā. *Ex ante* novērtējumā un novērtējumā, ko veic īstenošanas laikposmā, ņem vērā iepriekšējā un pašreizējā plānošanas laikposmā veiktās kontroles rezultātus. Ja novērtējums atklāj, ka pārbaudāmības un kontrolējamības prasības nav izpildītas, attiecīgos pasākumus atbilstīgi koriģē.

2. Ja atbalstu piešķir, pamatojoties uz standarta izmaksām vai papildu izmaksām un negūtajiem ienākumiem, dalībvalstis nodrošina to, lai attiecīgie aprēķini būtu atbilstīgi un pareizi, un iepriekš noteikti, pamatojoties uz taisnīgu, objektīvu un pierādāmu aprēķinu. Šajā nolūkā struktūra, kas ir funkcionāli neatkarīga no iestādēm, kuras atbild par programmas īstenošanu un kurām ir atbilstīga kompetence, veic aprēķinus vai apstiprina aprēķinu atbilstību un pareizību. Paziņojumu, ar ko apstiprina aprēķinu atbilstību un precizitāti, iekļauj lauku attīstības programmā.

▼B

63. pants

Avansi

1. Avansu izmaksas priekšnoteikums ir bankas garantija vai līdzvērtīgs nodrošinājums, kas atbilst 100 % no avansa apjoma. Attiecībā uz publiskā sektora saņēmējiem avansu izmaksā pašvaldībām, reģionālām iestādēm un to apvienībām, kā arī publisko tiesību subjektiem.

Mehānisms, ko valsts iestāde nodrošina kā garantiju, tiek uzskatīts par līdzvērtīgu pirmajā daļā minētajai garantijai, ja iestāde apņemas samaksāt šīs garantijas segto summu gadījumā, ja netiek konstatētas tiesības uz izmaksāto avansu.

2. Garantiju var atbrīvot tad, kad kompetentā maksājumu aģentūra konstatē, ka faktisko izdevumu apjoms, kas atbilst ar darbību saistītajam publiskajam ieguldījumam, pārsniedz avansa apjomu.

VI SADAĻA

PĀRVALDĪBA, KONTROLE UN PUBLICITĀTE

64. pants

Komisijas pienākumi

Lai saistībā ar dalīto pārvaldību nodrošinātu pareizu finanšu pārvaldību saskaņā ar LESD 317. pantu, Komisija veic Regulā (ES) Nr. 1306/2013 noteiktos pasākumus un kontroli.

65. pants

Dalībvalstu pienākumi

1. Lai nodrošinātu Savienības finansiālo interešu efektīvu aizsardzību, dalībvalstis pieņem visus normatīvos un administratīvos aktus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1306/2013 58. panta 1. punktu.

2. Dalībvalstis attiecībā uz katru lauku attīstības programmu izraugās šādas iestādes:

a) vadošo iestādi, kurai jāatbild par attiecīgās programmas pārvaldību un kura var būt valsts vai privāta struktūra, kas darbojas valsts vai reģionālā mērogā, vai pati dalībvalsts, kad tā veic minēto uzdevumu;

b) akreditēto maksājumu aģentūru Regulas (ES) Nr. 1306/2013 7. panta nozīmē;

c) sertifikācijas iestādi Regulas (ES) Nr. 1306/2013 9. panta nozīmē.

▼B

3. Dalībvalstis nodrošina to, ka katrai lauku attīstības programmai ir izveidota attiecīga pārvaldības un kontroles sistēma tādā veidā, kas nodrošina vadošās iestādes un citu struktūru funkciju skaidru sadalījumu un nošķiršanu. Dalībvalstis ir atbildīgas par efektīvu sistēmu funkcionēšanu visā programmas laikposmā.

4. Dalībvalstis skaidri nosaka vadošās iestādes, maksājumu aģentūras un saskaņā ar LEADER izveidoto vietējo rīcības grupu uzdevumus attiecībā uz atbilstības un atlases kritēriju piemērošanu un projektu atlases procedūru.

66. pants

Vadošā iestāde

1. Vadošā iestāde ir atbildīga par programmas lietderīgu, efektīvu un pareizu pārvaldību un īstenošanu un jo īpaši par:

a) to, lai tiktu nodrošināta piemērota droša elektroniskā sistēma, ar kuru reģistrē, saglabā, pārvalda un paziņo uzraudzībai un novērtēšanai vajadzīgo statistisko informāciju par programmu un tās īstenošanu un jo īpaši informāciju, kas nepieciešama, lai uzraudzītu virzību uz noteiktajiem mērķiem un prioritātēm;

b) to, lai Komisijai līdz katra programmas gada 31. janvārim un 31. oktobrim tiktu sniegti attiecīgo rādītāju dati par finansēšanai izvēlētajām darbībām, tostarp informācija par iznākuma un finanšu rādītājiem;

c) to, lai tiktu nodrošināts, ka saņēmēji un citas darbību īstenošanā iesaistītās struktūras:

   i) ir informētas par saviem pienākumiem, ko uzliek piešķirtais atbalsts, un uztur vai nu atsevišķu grāmatvedības uzskaites sistēmu, vai piemērotu grāmatvedības kodu visiem darījumiem, kas saistīti ar darbību,

   ii) apzinās prasības, kas saistītas ar datu sniegšanu vadošajai iestādei un iznākumu un rezultātu reģistrēšanu;

d) to, lai tiktu nodrošināts, ka Regulas (ES) Nr. 1303/2013 55. pantā minētais *ex ante* novērtējums atbilst novērtēšanas un uzraudzības sistēmai, un par tā pieņemšanu un nosūtīšanu Komisijai;

e) to, lai tiktu nodrošināts, ka ir izstrādāts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 56. pantā minētais novērtēšanas plāns, ka Regulas (ES) Nr. 1303/2013 57. pantā minētais programmas *ex post* novērtējums tiek veikts minētajā regulā noteiktajos termiņos, par to, lai nodrošinātu, ka šādi novērtējumi atbilst uzraudzības un novērtēšanas sistēmai, un par to iesniegšanu uzraudzības komitejai un Komisijai;

f) uzraudzības komitejas nodrošināšanu ar informāciju un dokumentiem, kas vajadzīgi, lai uzraudzītu programmas īstenošanu, ņemot vērā tās konkrētos mērķus un prioritātes;

▼B

g) gada progresa ziņojuma, tostarp apkopotu uzraudzības tabulu, sagatavošanu un nosūtīšanu Komisijai pēc tam, kad saņemts uzraudzības komitejas apstiprinājums;

h) to, lai tiktu nodrošināts, ka maksājumu aģentūra pirms maksājumu apstiprināšanas saņem visu vajadzīgo informāciju, jo īpaši par procedūrām un kontroli, kas veikta saistībā ar finansēšanai izraudzītajām darbībām;

i) programmas publicitātes nodrošināšanu, arī ar valsts lauku tīkla palīdzību, informējot iespējamos saņēmējus, profesionālās organizācijas, ekonomiskos un sociālos partnerus, struktūras, kas iesaistītas vīriešu un sieviešu vienlīdzības veicināšanā, un attiecīgās nevalstiskās organizācijas, tostarp vides organizācijas, par iespējām, ko piedāvā programma, un noteikumiem par piekļuvi programmas finansējumam, kā arī informējot saņēmējus par Savienības ieguldījumu un plašu sabiedrību par Savienības lomu programmā.

2. Lai veiktu lauku attīstības darbību pārvaldību un īstenošanu, dalībvalsts vai vadošā iestāde var izraudzīties vienu vai vairākas starpniekiestādes, tostarp vietējās iestādes, reģionālās attīstības struktūras vai nevalstiskās organizācijas.

Ja daļa tās uzdevumu ir deleģēta citai struktūrai, vadošā iestāde saglabā visu atbildību par attiecīgo uzdevumu pārvaldības un īstenošanas efektivitāti un pareizību. Vadošā iestāde nodrošina to, ka tiek ieviesti atbilstīgi noteikumi, lai cita struktūra varētu iegūt visus minēto uzdevumu izpildei vajadzīgos datus un informāciju.

3. Ja lauku attīstības programmā ir iekļauta tematiskā apakšprogramma, kā minēts 7. pantā, vadošā iestāde var izraudzīties vienu vai vairākas starpniekiestādes, tostarp vietējās iestādes, vietējās rīcības grupas vai nevalstiskās organizācijas, lai veiktu minētās stratēģijas pārvaldību un īstenošanu. Šajā gadījumā piemēro 2. punktu.

Vadošā iestāde nodrošina to, ka 67. pantā minētās uzraudzības un novērtēšanas sistēmas vajadzībām šīs tematiskās apakšprogrammas darbības un iznākumi ir noteikti atsevišķi.

4. Ņemot vērā maksājumu aģentūru un citu iestāžu lomu, kā izklāstīts Regulā (ES) Nr. 1306/2013, – ja dalībvalstij ir vairāk nekā viena programma, tad, lai nodrošinātu līdzekļu saskaņotu pārvaldību un veidotu saikni starp Komisiju un pārvaldības iestādēm dalībvalstīs, var izraudzīties koordinējošo iestādi.

5. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem paredz vienotus noteikumus, lai piemērotu informācijas un publicitātes prasības, kas minētas 1. punkta i) apakšpunktā.

▼B

VII SADAĻA

UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

I NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

1. iedaļa

Uzraudzības un novērtēšanas sistēmas izveide un mērķi

67. pants

Uzraudzības un novērtēšanas sistēma

Saskaņā ar šo sadaļu sadarbībā starp Komisiju un dalībvalstīm izveido vienotu uzraudzības un novērtēšanas sistēmu, un Komisija to pieņem ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

68. pants

Mērķi

Uzraudzības un novērtēšanas sistēmas mērķi ir:

a) pierādīt lauku attīstības politikas progresu un sasniegumus un novērtēt lauku attīstības politikas pasākumu ietekmi, efektivitāti, lietderību un nozīmību;

b) veicināt mērķtiecīgāku atbalstu lauku attīstībai;

c) atbalstīt kopīgas mācīšanās procesu saistībā ar uzraudzību un novērtēšanu.

2. iedaļa

Tehniski noteikumi

69. pants

Kopīgi rādītāji

1. Lai varētu apkopot datus Savienības līmenī, 67. pantā paredzētajā uzraudzības un novērtēšanas sistēmā nosaka kopīgo rādītāju sarakstu, kuri ir saistīti ar sākotnējo situāciju, kā arī programmas finansiālo izpildi, iznākumiem, rezultātiem un ietekmi, un ir piemērojami katrai programmai.

2. Kopīgie rādītāji balstās uz pieejamajiem datiem, ir saistīti ar lauku attīstības politikas regulējuma struktūru un mērķiem un ļauj novērtēt politikas īstenošanas progresu, lietderību un efektivitāti attiecībā pret Savienības, valsts un programmas mērķiem un uzdevumiem. Kopīgie ietekmes rādītāji jābalsta uz pieejamiem datiem.

▼B

3. Novērtētājs nosaka programmas ietekmi, ko mēra ar ietekmes rādītājiem. Pamatojoties uz pierādījumiem, kas gūti KLP novērtējumos, tostarp lauku attīstības programmu novērtējumos, Komisija ar dalībvalstu atbalstu izvērtē visu KLP instrumentu kopējo ietekmi.

70. pants

Elektroniskā informācijas sistēma

Uzraudzībai un novērtēšanai vajadzīgo galveno informāciju par programmas īstenošanu, par katru finansēšanai izraudzīto darbību, kā arī par pabeigtajām darbībām, tostarp svarīgāko informāciju par katru saņēmēju un projektu, reģistrē un uzglabā elektroniski.

71. pants

Informācijas sniegšana

Lauku attīstības pasākumu atbalsta saņēmēji un vietējās rīcības grupas apņemas sniegt vadošajai iestādei un/vai norīkotajiem novērtētājiem vai citām struktūrām, kam deleģēts veikt funkcijas tās vārdā, visu informāciju, kas vajadzīga, lai būtu iespējams uzraudzīt un novērtēt programmu, īpaši saistībā ar noteikto mērķu un prioritāšu sasniegšanu.

II NODAĻA

Uzraudzība

72. pants

Uzraudzības procedūras

1. Programmas īstenošanas kvalitāti uzrauga vadošā iestāde un uzraudzības komiteja, kas minēta Regulas (ES) Nr. 1303/2013 47. pantā.

2. Vadošā iestāde un uzraudzības komiteja veic katras lauku attīstības programmas uzraudzību, ņemot vērā finanšu, iznākuma un mērķa rādītājus.

73. pants

Uzraudzības komiteja

Dalībvalstis, kurās īsteno reģionālas programmas, var izveidot valsts uzraudzības komiteju, lai koordinētu šo programmu īstenošanu saistībā ar valsts regulējumu un finanšu resursu apguvi.

▼B

74. pants

Uzraudzības komitejas pienākumi

Uzraudzības komiteja pārliecinās par lauku attīstības programmas darbības rezultātiem un tās īstenošanas efektivitāti. Šim nolūkam papildus funkcijām, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1303/2013 49. pantā, uzraudzības komiteja:

a) konsultē un sniedz atzinumu par finansējamo darbību atlases kritērijiem četru mēnešu laikā pēc programmas apstiprināšanas lēmuma pieņemšanas, kurus pārskata saskaņā ar programmēšanas vajadzībām;

b) pārbauda pasākumus un iznākumus, kas saistīti ar programmas novērtēšanas plāna īstenošanā sasniegto;

c) jo īpaši pārbauda programmā paredzētos pasākumus, kas ir saistīti ar to *ex ante* nosacījumu izpildi, par kuriem atbild vadošā iestāde, un ir informēta par pasākumiem, kas ir saistīti ar citu *ex ante* nosacījumu izpildi;

d) piedalās valsts lauku tīklā, lai apmainītos ar informāciju par programmas īstenošanu; un

e) izskata un apstiprina gada īstenošanas ziņojumus, pirms tie tiek nosūtīti Komisijai.

75. pants

Gada īstenošanas ziņojums

1. Līdz 2016. gada 30. jūnijam un katra nākamā gada 30. jūnijam, ietverot 2024. gadu, dalībvalsts iesniedz Komisijai gada īstenošanas ziņojumu par lauku attīstības programmas īstenošanu iepriekšējā kalendārajā gadā. 2016. gadā iesniegtais ziņojums aptver 2014. un 2015. kalendāro gadu.

2. Papildus Regulas (ES) Nr. 1303/2013 50. pantā paredzēto prasību izpildīšanai, gada īstenošanas ziņojumos *inter alia* iekļauj informāciju par finansiālajām saistībām un izdevumiem sadalījumā pa pasākumiem un kopsavilkumu par darbībām, kas veiktas saistībā ar novērtēšanas plānu.

3. Papildus Regulas (ES) Nr. 1303/2013 50. pantā paredzēto prasību izpildīšanai, 2017. gadā iesniegtajā gada īstenošanas ziņojumā iekļauj arī aprakstu par visu programmā iekļauto apakšprogrammu īstenošanu.

4. Papildus Regulas (ES) Nr. 1303/2013 50. pantā paredzēto prasību izpildei, 2019. gadā iesniegtajā gada īstenošanas ziņojumā iekļauj arī aprakstu par visu programmā iekļauto apakšprogrammu īstenošanu un novērtējumu par progresu, kas panākts, lai nodrošinātu integrētu pieeju ELFLA un citu ES finansēšanas instrumentu izmantošanai lauku apvidu teritoriālās attīstības atbalstam, arī ar vietējās attīstības stratēģijām.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem paredz noteikumus par gada īstenošanas ziņojumu sagatavošanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

▼B

III NODAĻA

Novērtēšana

76. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, precizējot elementus, kuriem jābūt iekļautiem *ex ante* un *ex post* novērtējumos, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1303/2013 55. un 57. pantā, un noteikt minimālās prasības attiecībā uz novērtēšanas plānu, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 56. pantā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka novērtējumi ir saskaņā ar kopējo novērtēšanas pieeju, par ko panākta vienošanās saskaņā ar 67. pantu, organizē vajadzīgo datu ieguvi un apkopošanu un sniedz vērtētājiem daudzveidīgo informāciju, ko vērtētājiem nodrošina uzraudzības sistēma.

3. Dalībvalstis novērtējuma ziņojumus dara pieejamus internetā, un Komisija – savā tīmekļa vietnē.

77. pants

Ex ante *novērtējums*

Dalībvalstis nodrošina to, ka *ex ante* vērtētāju jau agrīnā posmā iesaista lauku attīstības programmas izstrādes procesā, tostarp 8. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētās analīzes izstrādē, programmas intervences loģikas izveidošanā un programmas mērķu noteikšanā.

78. pants

Ex post *novērtējums*

Dalībvalstis 2024. gadā sagatavo *ex post* novērtējuma ziņojumu par katru no savām lauku attīstības programmām. Minēto ziņojumu iesniedz Komisijai līdz 2024. gada 31. decembrim.

79. pants

Novērtējumu kopsavilkumi

Komisija ir atbildīga par *ex ante* un *ex post* novērtējuma ziņojumu kopsavilkumu izstrādi Savienības līmenī.

Novērtējuma ziņojumu kopsavilkumus pabeidz vēlākais līdz 31. decembrim nākamajā gadā pēc attiecīgo novērtējumu iesniegšanas.

▼B

VIII SADAĻA

KONKURENCES NOTEIKUMI

80. pants

Uzņēmumiem piemērojamie noteikumi

Atbalstu saskaņā ar šo regulu piešķir dažādiem uzņēmumu sadarbības veidiem, to var piešķirt tikai par tādiem sadarbības veidiem, kas atbilst konkurences noteikumiem, kurus piemēro saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 206. līdz 210. pantu.

81. pants

Valsts atbalsts

1. Ja vien šajā sadaļā nav paredzēts citādi, dalībvalstu atbalstam lauku attīstībai piemēro LESD 107., 108. un 109. pantu.

2. LESD 107., 108. un 109. pantu nepiemēro maksājumiem, ko dalībvalstis veic saskaņā ar šo regulu, vai 82. pantā minētajam valsts papildu finansējumam, uz ko attiecas LESD 42. pants.

82. pants

Valsts papildu finansējums

Maksājumus, ko dalībvalstis veikušas saistībā ar darbībām, uz kurām attiecas LESD 42. pants, un kas paredzēti, lai sniegtu papildu finansējumu lauku attīstībai, kurai jebkurā plānošanas laikposma brīdī ir piešķirts Savienības atbalsts, dalībvalstis iekļauj lauku attīstības programmā, kā noteikts 8. panta 1. punkta j) apakšpunktā, un Komisija tos apstiprina, ja tie atbilst šajā regulā noteiktajiem kritērijiem.

IX SADAĻA

KOMISIJAS PILNVARAS, KOPĪGIE NOTEIKUMI, PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

I NODAĻA

Komisijas pilnvaras

83. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt 2. panta 3. punktā, 14. panta 5. punktā, 16. panta 5. punktā, 19. panta 8. punktā, 22. panta 3. punktā, 28. panta 10. un 11. punktā, 29. panta 6. punktā, 30. panta 8. punktā, 33. panta 4. punktā, 34. panta 5. punktā, 35. panta 10. punktā, 36. panta 5. punktā, 45. panta 6. punktā, 47. panta 6. punktā un 89. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

▼B

2. Pilnvaras pieņemt 2. panta 3. punktā, 14. panta 5. punktā, 16. panta 5. punktā, 19. panta 8. punktā, 22. panta 3. punktā, 28. panta 10. un 11. punktā, 29. panta 6. punktā, 30. panta 8. punktā, 33. panta 4. punktā, 34. panta 5. punktā, 35. panta 10. punktā, 36. panta 5. punktā, 45. panta 6. punktā, 47. panta 6. punktā un 89. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz septiņu gadu laikposmu no šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms septiņu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 2. panta 3. punktā, 14. panta 5. punktā, 16. panta 5. punktā, 19. panta 8. punktā, 22. panta 3. punktā, 28. panta 10. un 11. punktā, 29. panta 6. punktā, 30. panta 8. punktā, 33. panta 4. punktā, 34. panta 5. punktā, 35. panta 10. punktā, 36. panta 5. punktā, 45. panta 6. punktā, 47. panta 6. punktā un 89. pantā minētās pilnvaras pieņemt deleģētos aktus. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 2. panta 3. punktu, 14. panta 5. punktu, 16. panta 5. punktu, 19. panta 8. punktu, 22. panta 3. punktu, 28. panta 10. un 11. punktu, 29. panta 6. punktu, 30. panta 8. punktu, 33. panta 4. punktu, 34. panta 5. punktu, 35. panta 10. punktu, 36. panta 5. punktu, 45. panta 6. punktu, 47. panta 6. punktu un 89. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

84. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, kuru sauc "Lauku attīstības komiteja". Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

▼B

II NODAĻA

Kopīgie noteikumi

85. pants

Informācijas un dokumentu apmaiņa

1. Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, izveido informācijas sistēmu, lai nodrošinātu kopīgi interesējošu datu drošu apmaiņu starp Komisiju un katru dalībvalsti. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem paredz noteikumus par minētās sistēmas darbību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 84. pantā minēto pārbaudes procedūru.

2. Komisija nodrošina piemērotas drošas elektroniskās sistēmas izveidi, lai reģistrētu, uzturētu un pārvaldītu galveno informāciju un ziņotu par uzraudzību un novērtēšanu.

86. pants

Personas datu apstrāde un aizsardzība

1. Dalībvalstis un Komisija vāc personas datus ar nolūku veikt savus attiecīgos pārvaldības, kontroles, uzraudzības un novērtēšanas pienākumus saskaņā ar šo regulu un konkrēti tos, kas paredzēti VI un VII sadaļā, un neapstrādā minētos datus veidā, kas nav saderīgs ar šo nolūku.

2. Kad personas dati tiek apstrādāti uzraudzības un novērtēšanas nolūkos saskaņā ar VII sadaļu, izmantojot 85. pantā minēto drošo elektronisko sistēmu, šos datus padara anonīmus un apstrādā tikai apkopotā veidā.

3. Personas datus apstrādā atbilstīgi Direktīvas 95/46/EK un Regulas (EK) Nr. 45/2001 noteikumiem. Jo īpaši - šādus datus neglabā veidā, kas ļauj identificēt datu subjektus ilgāku laiku nekā tas ir vajadzīgs mērķiem, kādiem tie ir vākti vai kādiem tie tiek turpmāk apstrādāti, ņemot vērā minimālos uzglabāšanas laikposmus, kas noteikti piemērojamos valsts un Savienības tiesību aktos.

4. Dalībvalstis informē datu subjektus par to, ka valsts un Savienības struktūras var apstrādāt viņu personas datus saskaņā ar 1. punktu un ka šajā sakarā datu subjektiem ir tiesības, kas izklāstītas attiecīgi Direktīvas 95/46/EK un Regulas (EK) Nr. 45/2001 noteikumos par datu aizsardzību.

5. Uz šo pantu attiecas Regulas (ES) Nr. 1306/2013 111. līdz 114. pants.

▼B

87. pants

Vispārīgi KLP noteikumi

Šajā regulā izklāstītajiem pasākumiem piemēro Regulu (ES) Nr. 1306/2013 un saskaņā ar to pieņemtos noteikumus.

III NODAĻA

Pārejas un nobeiguma noteikumi

88. pants

Regula (EK) Nr. 1698/2005

Regulu (EK) Nr. 1698/2005 atceļ.

Regulu (EK) Nr. 1698/2005 turpina piemērot darbībām, kuras īsteno atbilstīgi programmām, ko Komisija saskaņā ar minēto regulu apstiprinājusi pirms 2014. gada 1. janvāra.

89. pants

Pārejas noteikumi

Lai atvieglotu pāreju no sistēmas, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1698/2005, uz sistēmu, kas izveidota ar šo regulu, Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 83. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem atbalstu, ko Komisija apstiprinājusi atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 1698/2005, var iekļaut atbalstā, ko sniedz saskaņā ar šo regulu, ietverot tehnisko palīdzību un atbalstu *ex post* novērtējumiem. Minētajos deleģētajos aktos var paredzēt arī nosacījumus par pāreju no lauku attīstības atbalsta Horvātijai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1085/2006 uz šajā regulā paredzēto atbalstu.

90. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2014. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

▼M3

I PIELIKUMS

SAVIENĪBAS ATBALSTA LAUKU ATTĪSTĪBAI SADALĪJUMS (2014.–2020. GADS)

(pašreizējās cenas EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOPSUMMA 2014-2020
Beļģija	78 342 401	78 499 837	91 078 375	97 175 076	97 066 202	102 912 713	102 723 155	647 797 759
Bulgārija	335 499 038	335 057 822	337 270 538	340 409 994	339 966 052	339 523 306	338 990 216	2 366 716 966
Čehija	314 349 445	312 969 048	345 955 782	344 509 078	343 033 490	323 242 050	321 615 103	2 305 673 996
Dānija	90 287 658	90 168 920	136 397 742	144 868 072	153 125 142	152 367 537	151 588 619	918 803 690
Vācija	1 221 378 847	1 219 851 936	1 407 185 642	1 404 073 302	1 400 926 899	1 397 914 658	1 394 588 766	9 445 920 050
Igaunija	103 626 144	103 651 030	111 192 345	122 865 093	125 552 583	127 277 180	129 177 183	823 341 558
Īrija	313 148 955	313 059 463	313 149 965	313 007 411	312 891 690	312 764 355	312 570 314	2 190 592 153
Grieķija	605 051 830	604 533 693	705 210 906	703 471 245	701 719 722	700 043 071	698 261 326	4 718 291 793
Spānija	1 187 488 617	1 186 425 595	1 186 659 141	1 185 553 005	1 184 419 678	1 183 448 718	1 183 394 067	8 297 388 821
Francija	1 404 875 907	1 635 877 165	1 663 306 545	1 665 777 592	1 668 304 328	1 671 324 729	1 675 377 983	11 384 844 249
Horvātija	332 167 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	2 026 222 500
Itālija	1 480 213 402	1 483 373 476	1 491 492 990	1 493 380 162	1 495 583 530	1 498 573 799	1 501 763 408	10 444 380 767
Kipra	18 895 839	18 893 552	18 897 207	18 894 801	18 892 389	18 889 108	18 881 481	132 244 377
Latvija	138 327 376	150 968 424	153 066 059	155 139 289	157 236 528	159 374 589	161 491 517	1 075 603 782
Lietuva	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Luksemburga	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600

▼M3

(pašreizējās cenas EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOPSUMMA 2014-2020
Ungārija	495 668 727	495 016 871	489 265 618	488 620 684	488 027 342	487 402 356	486 662 895	3 430 664 493
Malta	13 880 143	13 965 035	13 938 619	13 914 927	13 893 023	13 876 504	13 858 647	97 326 898
Nīderlande	87 118 078	87 003 509	118 496 585	118 357 256	118 225 747	118 107 797	117 976 388	765 285 360
Austrija	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Polija	1 569 517 638	1 175 590 560	1 193 429 059	1 192 025 238	1 190 589 130	1 189 103 987	1 187 301 202	8 697 556 814
Portugāle	577 031 070	577 895 019	578 913 888	579 806 001	580 721 241	581 637 133	582 456 022	4 058 460 374
Rumānija	1 149 848 554	1 148 336 385	1 176 689 135	1 186 544 149	1 184 725 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 127 996 402
Slovēnija	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Slovākija	271 154 575	213 101 979	215 603 053	215 356 644	215 106 447	214 844 203	214 524 943	1 559 691 844
Somija	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Zviedrija	257 858 535	258 014 757	249 223 940	249 386 135	249 552 108	249 710 989	249 818 786	1 763 565 250
Apvienotā Karaliste	667 773 873	752 322 030	755 698 156	755 518 938	755 301 511	756 236 113	756 815 870	5 199 666 491
Kopsumma ES-28	13 970 049 060	13 796 873 677	14 297 896 488	14 337 975 697	14 347 801 509	14 297 087 137	14 299 825 797	99 347 509 365
Tehniskā palīdzība	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Kopsumma	14 004 179 759	13 831 005 654	14 332 029 767	14 372 110 305	14 381 937 473	14 331 224 483	14 333 964 553	99 586 451 994

▼B

II PIELIKUMS

SUMMAS UN ATBALSTA LIKMES

Tabula ir ņemta no Komisijas priekšlikuma, panti, ko ir grozījusi Padome un panti, ko labojis EP, ir norādīti pelēkās rindās.

Pants	Mērķis	Maksimālā summa (EUR) vai likme	
15(8)	Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi	1 500	Par vienu konsultāciju
		200 000	Trim gadiem konsultantu apmācībai
16(2)	Informācijas un noieta veicināšanas pasākumi	70 %	No darbības atbilstīgajām izmaksām
16(4)	Lauksaimniecības un pārtikas produktu kvalitātes shēmas	3 000	Vienai saimniecībai gadā
17(3)	Ieguldījumi materiālajos aktīvos		Lauksaimniecības nozare
		50 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma mazāk attīstītos reģionos un visos reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju laikposmā no 2007. gada līdz 2013. gadam bija mazāks nekā 75 % no ES 25 valstu vidējā rādītāja pārskata laikposmā, bet kuru IKP uz vienu iedzīvotāju ir lielāks nekā 75 % no vidējā IKP ES 27 valstīs.
		75 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma tālākajos reģionos
		75 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma Horvātijā Padomes Direktīvas 91/676/EEK ([1]) īstenošanai laikposmā, kas nepārsniedz četrus gadus no pievienošanās dienas, atbilstīgi minētās direktīvas 3. panta 2. punktam un 5. panta 1. punktam
		75 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma Egejas jūras nelielajās salās
		40 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma citos reģionos Minētās likmes var palielināt par papildus 20 procentu punktiem, ar noteikumu, ka maksimālais kombinētais atbalsts nepārsniedz 90 %, attiecībā uz atbalstu: — gados jauniem lauksaimniekiem, kā definēts šajā regulā, vai kas saimniecību jau ir izveidojuši piecos gados pirms pieteikšanās atbalstam: — kolektīviem ieguldījumiem un integrētiem projektiem, tostarp tiem, kas saistīti ar ražotāju organizāciju apvienošanos; — 32. pantā minētajiem apgabaliem, kuros ir dabas un citi specifiski ierobežojumi;

▼B

Pants	Mērķis	Maksimālā summa (EUR) vai likme	
			— darbībām, ko atbalsta EIP satvarā; — ieguldījumiem, kas saistīti ar darbībām saskaņā ar 28. un 29. pantu.
			LESD I pielikumā uzskaitīto produktu pārstrāde un tirdzniecība
		50 %	No attiecīgo investīciju apjoma mazāk attīstītos reģionos un visos reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju laikposmā no 2007. gada līdz 2013. gadam bija mazāks nekā 75 % no ES 25 valstu vidējā rādītāja pārskata laikposmā, bet kuru IKP uz vienu iedzīvotāju ir lielāks nekā 75 % no vidējā IKP ES 27 valstīs.
		75 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma tālākajos reģionos
		75 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma Egejas jūras nelielajās salās
		40 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma citos reģionos Ar noteikumu, ka maksimālais kombinētais atbalsts nepārsniedz 90 %, iepriekšminētās likmes var palielināt par papildus 20 procentu punktiem attiecībā uz darbībām, ko atbalsta EIP satvarā, vai tām, kas saistītas ar ražotāju organizāciju apvienošanos
17(4)	Ieguldījumi materiālajos aktīvos	100 %	Ar ražošanu nesaistīti ieguldījumi un lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūra
18(5)	Dabas katastrofās cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana	80 %	No atbilstīgo ieguldījuma izmaksu apjoma profilaktiskiem pasākumiem, ko veic atsevišķi lauksaimnieki.
		100 %	No atbilstīgo ieguldījuma izmaksu apjoma profilaktiskiem pasākumiem, ko kopīgi veic vairāk nekā viens saņēmējs.
		100 %	No atbilstīgo ieguldījuma izmaksu apjoma pasākumiem, lai atjaunotu lauksaimniecības zemi un ražošanas potenciālu, kas cietuši dabas katastrofās un katastrofālos notikumos.
19(6)	Lauku saimniecību un darījumdarbības attīstība	70 000	Vienam gados jaunam lauksaimniekam saskaņā ar 19. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu
		70 000	Vienam saņēmējam saskaņā ar 19. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) punktu
		15 000	Vienai mazai lauku saimniecībai saskaņā ar 19. panta 1. punkta a) apakšpunkta iii) punktu

▼B

Pants	Mērķis	Maksimālā summa (EUR) vai likme	
23(3)	Agromežsaimniecības sistēmu ierīkošana	80 %	No agromežsaimniecības sistēmu ierīkošanas atbilstīgo ieguldījumu apjoma
26(4)	Ieguldījumi mežsaimniecības tehnoloģijās un meža produktu pārstrādē, laišanā apgrozībā un tirdzniecībā	65 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma mazāk attīstītajos reģionos
		75 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma tālākajos reģionos
		75 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma Egejas jūras nelielajās salās
		40 %	No atbilstīgo ieguldījumu apjoma citos reģionos
27(4)	Ražotāju grupu un organizāciju izveide	10 %	Kā procentuālā daļa no pārdotās produkcijas pirmajos piecos gados pēc atzīšanas. Atbalstu pakāpeniski samazina.
		100 000	Visos gadījumos maksimālais apjoms gadā.
28(8)	Agrovide un klimats	600 (*)	Par viengadīgu kultūru hektāru gadā
		900 (*)	Par īpašu daudzgadīgu kultūru hektāru gadā
		450 (*)	Par citiem zemes izmantojumiem atvēlētu hektāru gadā
		200 (*)	Par ganāmpulka vienību ("GV") gadā par vietējām šķirnēm, kurām draud izzušana no izmantošanas lauksaimniecībā
29(5)	Bioloģiskā lauksaimniecība	600 (*)	Par viengadīgu kultūru hektāru gadā
		900 (*)	Par īpašu daudzgadīgu kultūru hektāru gadā
		450 (*)	Par citiem zemes izmantojumiem atvēlētu hektāru gadā
30(7)	*Natura 2000* un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi	500 (*)	Maksimālais apjoms par hektāru gadā sākotnējā laikposmā, kas nepārsniedz piecus gadus
		200 (*)	Maksimālais apjoms par hektāru gadā
		50 (**)	Minimālais apjoms par hektāru gadā maksājumiem saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvu
31(3)	Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi	25	Minimālais apjoms par hektāru gadā uz vidējo atbalsta saņēmēja platību
		250 (*)	Maksimālais apjoms par hektāru gadā
		450 (*)	Maksimālais apjoms par hektāru gadā kalnu apgabaliem, kas noteikti 32. panta 2. punktā

▼B

Pants	Mērķis	Maksimālā summa (EUR) vai likme	
33(3)	Dzīvnieku labturība	500	Par GV
34(3)	Meža vides un klimata pakalpojumi un meža saglabāšana	200 (*)	Par hektāru gadā
37(5)	Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšana	65 %	No maksājamās apdrošināšanas prēmijas
38(5)	Kopfondi nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem, dzīvnieku un augu slimībām, kaitēkļu invāzijām un vides incidentiem	65 %	No atbilstīgajām izmaksām
39(5)	Ienākumu stabilizācijas instruments	65 %	No atbilstīgajām izmaksām

([1]) Padomes Direktīva (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp.)

(*) Pienācīgi pamatotos gadījumos šos apjomus drīkst palielināt, ņemot vērā īpašus apstākļus, kas jāpamato lauku attīstības programmās.

(**) Pienācīgi pamatotos gadījumos šo apjomu drīkst samazināt, ņemot vērā īpašus apstākļus, kas jāpamato lauku attīstības programmās.

NB! Atbalsta intensitāte neskar Savienības valsts atbalsta noteikumus.

▼B

III PIELIKUMS

BIOFIZIKALIE KRITERIJI, LAI NOTEIKTU ROBEZAS APGABALIEM, KUROS IR DABAS IEROBEZOJUMI

KRITĒRIJS	DEFINĪCIJA	ROBEŽVĒRTĪBA
KLIMATS		
Zema temperatūra (*)	Veģetācijas laikposma ilgums (dienu skaits), proti, dienu skaits ar diennakts vidējo temperatūru > 5 °C (LGP_{t5}) vai	≤ 180 dienas
	Veģetācijas laikposma temperatūras un laika reizinājumu summa (grāddienas), ko nosaka, summējot diennakts vidējo temperatūru, kas > 5 °C	≤ 1 500 grāddienas
Sausums	Attiecība starp gada nokrišņu daudzumu (P) un gada potenciālo evapotranspirāciju (PET)	P/PET ≤ 0.5
KLIMATS UN AUGSNE		
Pārmērīgs augsnes mitrums	Dienu skaits, kurās ir sasniegta vai pārsniegta lauka mitrumietilpība	≥ 230 dienas
AUGSNE		
Ierobežota augsnes drenētība (*)	Platības, kuras ievērojamu laiku gadā ir zem ūdens	Ilgāk nekā 6 mēnešus pārmitras 80 cm dziļumā no virsas vai ilgāk nekā 11 mēnešus pārmitras 40 cm dziļumā no virsas vai augsnes ar sliktu vai ļoti sliktu drenētību vai gleja horizontam raksturīgs krāsojums 40 cm dziļumā no virsas
Nelabvēlīgs mehāniskais sastāvs un akmeņainība (*)	Māla, sanesu, smilšu, organisko vielu (svara %) un augsnes skeletu veidojošo (tilpuma %) frakciju relatīvais daudzums	≥ 15 % augsnes virskārtas apjoma veido augsnes skelets, ietverot akmens atsegumus, laukakmeņus, vai
		struktūras klase pusē vai lielākā daļā (kopumā) no 100 cm augsnes virsmas ir smiltis, vidējs smilšmāls, ko nosaka šādi: sanesas % + (2 × māls %) ≤ 30 %, vai
		augsnes virskārtas struktūras klase ir smags māls (≥ 60 % māla) vai
		organiskā augsne (organiskā viela ≥ 30 %) vismaz 40 cm dziļumā vai
		augsnes virskārta satur 30 % vai vairāk māla, un 100 cm no augsnes virsmas tai ir briešanas un saraušanās spēja

▼B

KRITĒRIJS	DEFINĪCIJA	ROBEŽVĒRTĪBA
Sekls sakņošanās dziļums	Dziļums (cm) no augsnes virsas līdz viendabīgam cietajam iezim vai sacietējušam augsnes slānim	≤ 30 cm
Sliktas ķīmiskās īpašības (*)	Satur sāļus, apmaiņas nātriju, tai ir pārmērīgs skābums	Sāļainums: augsnes virskārtā ir ≥ 4 decisīmensi uz metru (dS/m) vai
		nātrija saturs: ≥ 6 apmaiņas nātrija procenti (ESP) pusē vai vairāk (kopumā) no 100 cm augsnes virskārtas vai
		augsnes skābums: pH ≤ 5 (ūdenī) augsnes virskārtā
RELJEFS		
Stāvas nogāzes	Augstuma izmaiņas attiecībā pret planimetrisko attālumu (%)	≥ 15 %

(*) Dalībvalstīm tikai jāpārbauda, kā tiek īstenots šis kritērijs salīdzinājumā ar robežlīmeņiem, kas ir nozīmīgi īpašajai situācijai apvidū.

▼B

IV PIELIKUMS

ORIENTĒJOŠS SARAKSTS – PASĀKUMI UN DARBĪBAS, KAS IR ĪPAŠI SVARĪGAS 7. PANTĀ MINĒTAJĀM TEMATISKAJĀM APAKŠPROGRAMMĀM

Gados jauni lauksaimnieki:

- Atbalsts darījumdarbības sākšanai gados jauniem lauksaimniekiem, kuri pirmo reizi izveido lauku saimniecību
- Ieguldījumi materiālajos aktīvos
- Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi
- Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi
- Sadarbība
- Ieguldījumi ar lauksaimniecību nesaistītā darbībā

Mazās lauku saimniecības:

- Darījumdarbības sākšanas atbalsts mazo lauku saimniecību izveidei
- Ieguldījumi materiālajos aktīvos
- Lauksaimniecības un pārtikas produktu kvalitātes shēmas
- Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi
- Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi
- Sadarbība

Ieguldījumi ar lauksaimniecību nesaistītā darbībā

- Ražotāju grupu izveide
- LEADER

Kalnu apgabali:

- Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi
- Agrovides klimata darbības
- Sadarbība
- Ieguldījumi materiālajos aktīvos
- Lauku saimniecību un uzņēmumu attīstība lauku apvidos
- Lauksaimniecības un pārtikas produktu kvalitātes shēmas
- Agromežsaimniecības sistēmu ierīkošana
- Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos
- Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi
- Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi
- Ražotāju grupu izveide
- LEADER

Īsas piegādes ķēdes:

- Sadarbība
- Ražotāju grupu izveide
- LEADER
- Lauksaimniecības un pārtikas produktu kvalitātes shēmas

▼B

Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos

Ieguldījumi materiālajos aktīvos

Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi

Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi

Sievietes lauku apvidos:

Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi

Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi

Ieguldījumi materiālajos aktīvos

Lauku saimniecību un darījumdarbības attīstība

Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos

Sadarbība

LEADER

Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām un bioloģiskā daudzveidība:

Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi

Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi

Ieguldījumi materiālajos aktīvos

Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisku pasākumu ieviešana

Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos

Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā

Agrovide un klimats

Bioloģiskā lauksaimniecība

Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi

Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi (bioloģiskā daudzveidība)

Meža vides un klimata pakalpojumi un meža saglabāšana

Sadarbība

Riska pārvaldība

▼B

V PIELIKUMS

LAUKU ATTĪSTĪBAS EX ANTE NOSACĪJUMI

1. AR PRIORITĀTĒM SAISTĪTI NOSACĪJUMI

ES lauku attīstības prioritāte/ KNR tematiskais mērķis	*Ex ante* nosacījumi	Izpildes kritēriji
Lauku attīstības prioritāte Nr. 3: veicināt pārtikas ķēdes organizāciju, ietverot lauksaimniecības preču pārstrādi un laišanu tirgū, dzīvnieku labturību un riska pārvaldību lauksaimniecībā Tematiskais mērķis Nr. 5: veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, riska novēršanu un pārvaldību	3.1. Riska novēršana un riska pārvaldība: ir veikti valsts vai reģionāli riska novērtējumi katastrofu pārvarēšanai, ņemot vērā pielāgošanos klimata pārmaiņām.	— Ir izveidots valsts vai reģiona riska novērtējums ar šādiem elementiem: — to procesu, metodikas, metožu un nesensitīvo datu apraksts, kas izmantoti riska novērtēšanai, kā arī uz risku balstītu kritēriju novērtēšanai, lai prioritāti piešķirtu investīcijām; — vienreizēja riska un daudzkārtēja riska iespēju apraksts; — attiecīgā gadījumā ņemtas vērā valsts stratēģijas attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām.
Lauku attīstības prioritāte Nr. 4: atjaunot, saglabāt un uzlabot ar lauksaimniecību un mežsaimniecību saistītas ekosistēmas	4.1. Labi lauksaimniecības un vides apstākļi (LLVA): valsts līmenī ir izveidoti labu lauksaimniecības un vides apstākļu standarti, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1306/2013 VI sadaļas I nodaļā.	— LLVA standarti ir noteikti valsts tiesību aktos un norādīti programmās.
Tematiskais mērķis Nr. 5: veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, riska novēršanu un pārvaldību	4.2. Mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļu izmantošanas prasību minimums: valsts līmenī ir noteikts mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļu izmantošanas prasību minimums, kas minēts šīs regulas III sadaļas I nodaļas 28. pantā.	— Programmās ir norādīts mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļu izmantošanas prasību minimums, kas minēts šīs regulas III sadaļas I nodaļā.
Tematiskais mērķis Nr. 6: saglabāt un aizsargāt vidi un veicināt resursu efektīvu izmantošanu	4.3. Citi attiecīgi valsts standarti: ir noteikti attiecīgi obligātie valsts standarti šīs regulas III sadaļas I nodaļas 28. panta piemērošanas vajadzībām	— Programmās ir norādīti attiecīgie valsts standarti.
Lauku attīstības prioritāte Nr. 5: veicināt resursu efektīvu izmantošanu un atbalstīt pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarē Tematiskais mērķis Nr. 4: atbalstīt pāreju uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni visās nozarēs	5.1 Energoefektivitāte: ir veiktas darbības, lai, būvējot vai atjaunojot ēkas, veicinātu galapatēriņa energoefektivitātes rentablus uzlabojumus un rentablu ieguldījumu energoefektivitātē	— Darbības ir šādas: — pasākumi, lai nodrošinātu, ka pastāv minimālas prasības attiecībā uz ēku energoefektivitāti saskaņā ar 3., 4. un 5. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/31/ES ([1]), — pasākumi, kas vajadzīgi, lai izveidotu ēku energoefektivitātes sertifikācijas sistēmu saskaņā ar 11. pantu Direktīvā 2010/31/ES,

▼B

ES lauku attīstības prioritāte/ KNR tematiskais mērķis	*Ex ante* nosacījumi	Izpildes kritēriji
Tematiskais mērķis Nr. 6: saglabāt un aizsargāt vidi un veicināt resursu efektivitāti		— pasākumi, lai nodrošinātu energoefektivitātes stratēģisku plānošanu, saskaņā ar 3. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/27/ES ([2]), — pasākumi, kas atbilst 13. pantam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 206/32/EK ([3]) par galapatēriņa energoefektivitāti un energopakalpojumiem, lai nodrošinātu, ka galapatērētājiem tiek nodrošināt individuāli skaitītāji, ciktāl tas ir iespējams tehniski un ir iespējams un samērīgs finanšu ziņā attiecībā uz potenciāliem enerģijas ietaupījumiem.
	5.2 Ūdensapgādes nozare: pastāv: a) ūdens cenu politika, kas nodrošina atbilstīgu stimulu lietotājiem ūdens resursus izmantot efektīvi un b) atbilstīgs ieguldījums dažādā ūdens resursu izmantojumā, lai atgūtu ūdensapgādes pakalpojumu izmaksas tādā pakāpē, kas noteikta apstiprinātajā ūdens baseina pārvaldības plānā attiecībā uz investīcijām, ko atbalsta programmas	— Nozarēs, ko atbalsta ELFLA, dalībvalsts ir nodrošinājusi, ka dažāds ūdens resursu izmantojums nozarē dod ieguldījumu ūdensapgādes pakalpojumu izmaksu atgūšanā saskaņā ar 9. panta 1. punkta pirmo ievilkumu Ūdens pamatdirektīvā, attiecīgā gadījumā ņemot vērā minētās atgūšanas sociālo, vides un tautsaimniecisko ietekmi, kā arī skartā reģiona vai reģionu ģeogrāfiskos un klimata apstākļus.
	5.3 Atjaunojami energoresursi: ir veikti pasākumi, lai sekmētu atjaunojamo energoresursu ražošanu un sadali ([4])	— Pārredzamas atbalsta shēmas, prioritāra pieeja tīklam vai garantēta pieeja un prioritāte sadalē, kā arī publiski izziņoti standartnoteikumi attiecībā uz tehnisku pielāgojumu izmaksu uzņemšanos un sadali, un tie atbilst Direktīvas 2009/28/EK 14. panta 1. punktam, 16. panta 2. un 3. punktam, — Dalībvalsts ir pieņēmusi valsts atjaunojamo energoresursu rīcības plānu saskaņā ar Direktīvas 2009/28/EK 4. pantu.
Lauku attīstības prioritāte Nr. 6: veicināt sociālo iekļautību, nabadzības samazināšanu un ekonomisko attīstību lauku apvidos Tematiskais mērķis Nr. 2: uzlabot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pieejamību, izmantošanu un kvalitāti lauku apvidos (platjoslas mērķis)	6. Nākamās paaudzes tīklu (NGN) infrastruktūra: Pastāv valsts vai reģionāli nākamās paaudzes piekļuves plāni, kuros ņemtas vērā reģionālās darbības, kas veiktas, lai sasniegtu Savienības mērķus attiecībā uz piekļuvi ātrgaitas internetam, galveno uzmanību pievēršot jomām, kurās tirgus nenodrošina atvērtu infrastruktūru par pieejamu cenu un kvalitāti, kas atbilst Savienības konkurences un valsts palīdzības noteikumiem, un lai sniegtu neaizsargātām grupām sniedz pieejamus pakalpojumus.	— Ir izstrādāts valsts vai reģionālais NGN plāns, kas paredz: — plānu attiecībā uz infrastruktūras ieguldījumiem, pamatojoties uz ekonomikas analīzi, kurā ņem vērā esošās privātās un publiskās infrastruktūras un plānotos ieguldījumus;

▼B

ES lauku attīstības prioritāte/ KNR tematiskais mērķis	*Ex ante* nosacījumi	Izpildes kritēriji
		— ilgtspējīgus ieguldījumu modeļus, kas veicina konkurenci un nodrošina atvērtu, cenas ziņā pieejamu, kvalitatīvu un nākotnē izmantojamu infrastruktūru un pakalpojumus; — pasākumus privāto ieguldījumu veicināšanai.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/32/EK (2006. gada 5. aprīlis), par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 93/76/EEK (OV L 114, 27.4.2006., 64. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

▼B

VI PIELIKUMS

ORIENTĒJOŠS SARAKSTS – PASĀKUMI, KAS SAISTĪTI AR VIENU VAI VAIRĀKĀM SAVIENĪBAS LAUKU ATTĪSTĪBAS PRIORITĀTĒM

Pasākumi, kas ir īpaši svarīgi vairākām Savienības prioritātēm

15. pants	Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi
17. pants	Ieguldījumi materiālajos aktīvos
19. pants	Lauku saimniecību un darījumdarbības attīstība
35. pants	Sadarbība
42. līdz 44. pants	LEADER

Pasākumi, kas ir īpaši svarīgi, lai veicinātu zināšanu pārnesi un inovāciju lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos

14. pants	Zināšanu pārneses un informācijas pasākumi
26. pants	Ieguldījumi mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, izmantošanā un tirdzniecībā

Pasākumi, kas ir īpaši svarīgi, lai uzlabotu visu lauksaimniecības veidu konkurētspēju un veicinātu lauku saimniecību dzīvotspēju

16. pants	Lauksaimniecības un pārtikas produktu kvalitātes shēmas

Pasākumi, kas ir īpaši svarīgi, lai veicinātu pārtikas piegādes ķēdes organizēšanu un riska pārvaldību lauksaimniecībā

18. pants	Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana
24. pants	Profilakse un atjaunošana pēc bojājumiem, ko mežam nodarījuši meža ugunsgrēki, dabas katastrofas un katastrofāli notikumi
27. pants	Ražotāju grupu izveide
33. pants	Dzīvnieku labturība
36. pants	Riska pārvarēšana
37. pants	Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšana
38. pants	Kopfondi dzīvnieku un augu slimībām un vides incidentiem
39. pants	Ienākumu stabilizācijas instruments

Pasākumi, kas ir īpaši svarīgi, lai atjaunotu, saglabātu un uzlabotu no lauksaimniecības un mežsaimniecības atkarīgās ekosistēmas

un

lai veicinātu resursu efektīvu izmantošanu un atbalstītu pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarē

21. panta 1. punkta a) apakšpunkts	Apmežošana un meža izveide
21. panta 1. punkta b) apakšpunkts	Agromežsaimniecības sistēmu ierīkošana
21. panta 1. punkta d) apakšpunkts	Ieguldījumi noturības un ekoloģiskās vērtības, kā arī iespējamās meža ekosistēmas pārmaiņu mazināšanas uzlabošanai

▼B

28. pants	Agrovide un klimats
29. pants	Bioloģiskā lauksaimniecība
30. pants	*Natura 2000* un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi
31. līdz 32. pants	Maksājumi apgabaliem ar dabas vai citiem specifiskiem ierobežojumiem
34. pants	Meža vides un klimata pakalpojumi un meža saglabāšana

Pasākumi, kas ir īpaši svarīgi, lai veicinātu sociālo iekļautību, nabadzības samazināšanu un ekonomisko attīstību lauku apvidos

20. pants	Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos
42. līdz 44. pants	LEADER